

PUH
"LUNAR" s.c.
 82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 36,
 tel./fax (055) 79-63-31

- zabudowy z aluminium
- rolety zewnętrzne aluminiowe
- bramy garażowe
- SIDING - elewacje
- okładziny ściennie i podłogowe
- sufity podwieszane
- żaluzje poziome i pionowe, rolety

RACOMM
 82-500 Kwidzyn
 tel./fax (055) 79 72 40
 ul. Batalionów Chłopskich 25

**AUTORYZOWANY SERWIS
 KASY FISKALNE**

Fiskalizacja przez kasy

Biuro Reklamy
 „Kuriера Kwidzyńskiego”
 zaprasza
 Kwidzyn
 ul. Braterstwa Narodów 46
 tel. (055) 79-30-59
 tel./fax (055) 79-22-64

KURIER
 DZIENNIK POMORSKI
 TYGODNIK Kwidzyński

promotor
 PŁYTY BUDOWLANE:
 V 100
 OSB (zastępuje sklejkę)

ponadto w ofercie:
 pergole i płyty z drewna impregnowanego, drabiny aluminiowe, panele podłogowe i basenryje, drzwi, okna, folie budowlane, parapety, blaty kuchenne - płyty meblowe, okucia, sklejki

Starogard Gd.
 ul. Skarszewska 4
 ☎ (069) 16-240-59

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRĄBUTY, KISIELICE, RYJEWO
 ROK VI • NR 36/322 • TEL. 79-30-59, TEL./FAX 79-22-64 • 4.09.1997 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

**Czek na 6000 marek z Dolnej Saksonii
 Celle ofiarom powodzi**

6000 marek przekazały władze dolnosaksońskiego miasta Celle na pomoc powodziannym w Polsce. W Celle, partnerskim mieście Kwidzyna, utworzono specjalne konto pod hasłem „Katastrofa powodzi w Polsce”. Zbiórkę pieniędzy w Celle rozpoczęto po apelu burmistrza Kwidzyna Jerzego Godzika.

Czek na 6000 marek odbiera burmistrz Jerzy Godzik

Czek na 6000 marek został wręczony podczas wizyty przedstawicieli kwidzyńskiego samorządu w Dolnej Saksonii. Oprócz burmistrza w Celle przebywał też - w okresie od 21 do 28 sierpnia - przewodniczący Rady Miejskiej Roman Bera.

Pieniądze zostaną przekazane na remont wybranego przez władze Kwidzyna obiektu użyteczności publicznej, który ucierpiał w wyniku powodzi. Dar z niemieckiego Celle powiększy kwotę 50 tys. zł, która na rzecz ofiar powodzi przekazali kwidzyński samorząd.

Wizyta przedstawicieli naszego miasta w Celle dotyczyła współpracy miast partnerskich. W obu miastach powstały Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Niemieckiej. J. Godzik i R. Bera poznali program działania Towarzystwa w Celle.

Kwidzyńska delegacja spotkała się z przedstawicielami Rady Miasta Celle, którzy zapowiedzieli swój przyjazd do stolicy Dolnego Powisła w dniach 11-14 września. Omówione zostały między innymi cele wizyty niemieckich samorządowców. J.K.

Rok szkolny rozpoczęty

Pierwszy września jest dniem, w którym co roku do życia budzą się tysiące szkół w całej Polsce. Po ponad dwumiesięcznym wycieczniku dzieci i młodzież rozpoczynają dziesięćmiesięczny okres ciężkiej pracy i nauki.

W bieżącym roku szkolnym w województwie elbląskim w 210 szkołach podstawowych naukę podejmie około 68000 uczniów.

W rejonie kwidzyńskim do 47 szkół podstawowych uczęszczać będzie 14000 uczniów, z których pracować będzie 964 nauczycieli. W Kwidzynie w 8 „podstawówkach” będzie ponad 5,5 tys. uczniów, a lekcyjne poprowadzi blisko 400 nauczycieli.

W szkołach ponadpodstawowych w rejonie kwidzyńskim liczba uczniów przekroczy 500, natomiast liczba nauczycieli to niewiele ponad 150 osób.

W Kwidzynie w dwóch liceach kształcić się będzie 1200 uczniów i pracować około 100 nauczycieli.

Do Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 i Zespołu Szkół Zawodowych Nr 2 oraz do Zespołu Szkół Budowlanych ogółem uczęszczać będzie ponad 2500 uczniów, a lekcyjne poprowadzi będzie blisko 200 nauczycieli.

Razem we wszystkich szkołach w Kwidzynie kształcić się będzie 5500 uczniów i pracować ponad pół tysiąca nauczycieli.

Jak wynikało z relacji uczestników, inauguracji nowego roku szkolnego we wszystkich

szkołach przebiegły bardzo uroczysto. Byli zaproszeni goście, serdecznie witani przez dyrekcje. Po przemowach i zapoznaniu się z tegorocznymi statystykami, nadchodzącymi zmianami, a także „nowymi twarzami”, nadszedł czas na spotkania klasowe. Tam wychowawcy zapoznali uczniów z planem na następne dni. Była też okazja do podzielenia się wspomnieniami i wakacji.

Wszystkim uczniom i nauczycielom życzymy jak najlepszych osiągnięć w nowym roku szkolnym.

Kar.

Utonął w dawnym wyrobisku

25-letni mężczyzna utonął w sztucznym zbiorniku wodnym w Sadlinkach koło Kwidzyna.

Około północy 25-letni mieszkaniec Sadlinek Wiesław K. i jego znajomy 37-letni Jarosław P. postanowili popływać w sztucznym zbiorniku wodnym, powstałym w miejscu dawnego wyrobiska piachu.

W trakcie kąpieli Wiesław K. zniknął nagle pod wodą. Próba ratowania mężczyzny nie powiodła się. Ciało 25-letniego mieszkańca Sadlinek wyciągnęli strażacy przybyli na miejsce zdarzenia.

Jest to trzeci przypadek utonięcia w rejonie Kwidzyna w tym roku. J.K.

Pożar obory w Tychnowach

Uratowano zwierzęta gospodarskie 29 sierpnia 11 jednostek Straży Pożarnej przebiegło sześć godzin gasiło pożar w Tychnowach koło Kwidzyna.

Ogień objął oborę, w której znajdowało się ok. 120 sztuk trzody chlewnej oraz dwa byki. Akcja strażaków zapobiegła spalaniu się zwierząt. Cały inwentarz zdołano wyprowadzić.

W wyniku pożaru spłonęło 25 ton słomy i 5 ton siana. Ogień strawił drewnianą konstrukcję dachu oraz drewniany strop obory. Oprócz zwierząt strażacy uratowali ciągnik i przyczepę ze zbożem oraz zapobiegli przeniesieniu się ognia na budynki gospodarcze.

Ogień zauważono ok. godz. 4.30. Do akcji wyruszyły 4 jednostki Państwowej Straży Pożarnej, 6 jednostek OSP i jedna zakładowa International Paper Kwidzyn S.A.

Przyczyną pożaru nie zostało ustalic. Wstępnie straty oszacowano na ok. 15 tys. zł. Zdołano uratować mienie o wartości ok. 250 tys. zł.

W ostatnich dniach strażacy odnotowują coraz większą liczbę pożarów. Zwiększa się, że wozy strażackie wyje-

dzają kilkanaście razy w ciągu doby. Zdarza się, że celowo podpalane są reszki słomy pozostałe po pracy kombajnów oraz trzyska. Straż Pożarna apeluje o zachowanie szczególnej ostrożności. J.K.

OPTIMUS
**PEWNA POZYCJA
 PEWNE ROZWIĄZANIA**

OPTIMUS - pierwsze polskie komputery, w których zastosowano procesory Pentium® z technologią MMX

teraz już od **2699zł** (z 30% rabatem)

Sklep Firmowy **OPTIMUS**
 82-500 Kwidzyn, ul. Piłsudskiego-9
 ☎ (055) 792-092

● **ALARMY**
 ● **AUTOALARMY**
 ● **MONTAŻ**
 ● **ZNAKOWANIE**
 ● **POJAZDÓW**
 ● **AUTORYZOWANY**
 ● **SERWIS**

Kwidzyn, ul. Staszica 52
 tel.: 090 538-150

Super Oferta
 Podłogi szwedzkie (9500 - 11000 cpi) 42,50 zł/m²
 Boazeria panelowa 18,30 zł/m²
 Listwy wykończeniowe, płyty OSB

Kwidzyn, ul. Grunwaldzka 53 a
 „DREWNO”, tel. (055) 79-21-58

Zapraszamy do zakupów w **SKLEPIE MEBLÓWYM** Kwidzyn, ul. Toruńska 36 (dawna Nowotki) tel. 32-88 wew. 26

- transport na terenie miasta przy zakupie powyżej 500 zł GRATIS

ZAPRASZAMY
 Tylko z nami osiągniesz wymarzony komfort!

Firma J. Ceglowski
ZAPRASZA DO
Stacji Obsługi samochodów
 przy ul. Młynarskiej 4, tel. (055) 79-73-63

Ofertujemy usługi w zakresie:

- wulkanizacji,
- wyważania kół na światowej jakości sprzęcie,
- napraw bieżących pojazdów,
- wymiany olejów.

Prosimy również sprzedaż **OPON do samochodów osobowych, dostawczych i ciężarowych** (samochody ciężarowe obsługujemy przy ul. Toruńskiej 36 tel. 79-21-11 wew. 7)

Zapraszamy również do korzystania z **AUTOMATYCZNEJ MYJNI SAMOCHODOWEJ.**

STAL - BUD
HURTOWNIA STALI

- POKRYCIA DACHOWE
- WYROBY Z METALI KOLOROWYCH
- WYROBY HUTNICZE
- PANELE BOAZERYJNE MDF
- RYNNY PCV
- MATERIAŁY IZOLACYJNE
- PŁYTY KARTONOWO-GIPSOWE „KNAUF”
- OKNA „VELUX”
- MATERIAŁY SPRAWIALNICZE

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 79-21-11

Przedsiębiorstwo
Auto Van s.c.

82-500 Kwidzyn, ul. Kościuski 49A,
 tel./fax (055) 79-33-13

SZYBY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE
SPRZEDAŻ - MONTAŻ

SUSZ

Gościła niemiecka misja gospodarcza

W Suszu gościła czteroosobowa grupa przedstawicieli biznesu z okręgu Demin, w którym leży partnerskie Suszowi miasteczko Jarmen.

Celem wizyty było zainicjowanie kontaktów gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem branży transportowej i usług samochodowych. Niemieckość została zapoznana przez burmistrza Susza Zbigniewa Skolimowskiego z potrzebami i możliwościami współpracy oraz z planami rozwojowymi suskiej

gminy. Biznesmeni z Niemiec spotkali się z przedstawicielami branży samochodowej i usług transportowych z Susza i okolic. Rozmowy dotyczyły zarówno ogólnych zasad współpracy jak i rozwiązań szczegółowych zagadnień i zdaniem burmistrza Z. Skolimowskiego powinny zaowocować w najbliższym czasie.

PRABUTY

Dziurawe drogi

Jednym z najpoważniejszych problemów samorządu prabuckiego jest zły stan dróg w gminie. Z podobnym problemem borykają się inne samorządy gminne, których drogi są w większości w gestii wojewody ebląskiego i kwidzyńskiego zarządu dróg.

Drogi na terenie podkwidzyńskich gmin są miejscami tak dziurawe, że wręcz nieprzejezdne. W gminie Prabuty tragiczna sytuacja jest m.in. na odcinkach dróg Prabuty-Kołodziej, Prabuty-Górowychy. W gminie Gardeja dziurawy jak rzeszota asfalt drogi: Gardeja-Czarne Małe i drogi do Kisielic; w gminie Ryjewo droga do Benowa, Pstolina, Trzciana, Straszewa, Janowa; w gminie Susz, na terenie której pojawiły się ostatnio bardzo efektywne tzw. wiatce, dziura na dusze znajduje się na drodze z Susza do Zalewa. Drogi są ponadto nie okoszone, co bardzo ogranicza na niektórych odcinkach widoczność i zmniejsza bezpieczeństwo jazdy. Niezwykle "poważnym" problemem, z którym Zarząd Dróg w Kwidzynie - zdaniem Ryszarda

Rabeski, członka Zarządu Miasta i Gminy Prabuty - nie może uporać się już od kilku lat jest ... ustawienie znaku informacyjnego, wskazującego kierunek dojazdu do miejscowości Rodowo.

Wiele zastrzeżeń zgłaszają również samorządowcy do przeprowadzanej przez Zarząd Dróg w Kwidzynie akcji latania dróg Pomijając fakt, że zgodnie z obietnicami składanymi m.in. na łamach "Kuniera Kwidzyńskiego" przez zastępcę dyrektora Zarządu Dróg w Kwidzynie, iż zostanie ona zakończona w maju, jeszcze nie dobiegła końca - drogi są latane niechlujnie. Wystarczy, aby przejechał po nich ciężki samochód, który "wybierze" z dziur materiał służący do latania i są one ponownie dziurawe.

SADLINKI

Radek Kurek i Decyma z trzecią nagrodą

Radosław Kurek oraz zespół wokalo-muzyczny DECYMA, działający przy Szkole Podstawowej w Sadlinkach, zdobyli III nagrodę podczas finału IV Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Religijnej, organizowanego przez O.O. Franciszkanów w Rychwałdzie k. Żywca.

Jest to kolejny sukces zespołu prowadzonego od kilku lat przez emerytowanego nauczyciela muzyki Edwarda Budysia. W finale festiwalu piosenki religijnej wystąpiło ponad 50 zespołów z 43 miast całego kraju, rywalizujących w dwóch kategoriach wiekowych: do lat 15 i powyżej, wylonionych we wcześniejszych eliminacjach. DECYMA zaprezentowała podczas finałowych występów trzy piosenki: "Gdy się śmiejesz", "Stoisz przy mnie i "Droga ułana cierniami". Edward Budys, który jadąc na festiwal twierdzi, że jedzie tam głównie po naukę, był bardzo zadowolony z zajętego III miejsca. Był też wielce zaskoczony niezwykle wysokim poziomem festiwalowych zmagania.

Za duży sukces przyjęlibyśmy wyróżnienie. Trzecie miejsce było dla nas obrazy.

RAKOWIEC

Dożynki i 50-lecie KKS w Rakowcu

Jak już informowaliśmy, gmina Kwidzyn nie będzie organizować dożynek. Jednak z propozycją ich zorganizowania wysłała Rada Sołecka Rakowca. Współorganizatorem ma być parafia tej miejscowości.

Dożynki, połączone z obchodami 50-lecia Ludowego Klubu Sportowego w Rakowcu, odbędą się 14 września na stadionie w Rakowcu. Organizatorzy planują szereg imprez, w tym mecz odbojów w jłk. nożną.

RYJEWO

Nowa radna

W Ryjewie odbyły się wybory uzupełniające do Rady Gminy, gdyż jeden z radnych zrezygnował z mandatu.

W wyniku wyborów uzupełniających w okręgu wyborczym nr 6 - Ryjewo - radną została wybrana spośród trzech kandydatów, pracownica Domu Pomocy Społecznej Małgorzata Sobczykńska. Nowa radna, po uroczystym ślubowaniu, która odbyła się podczas ostatniej sesji Rady Gminy, weszła m.in. w skład komisji zdrowia, oświaty, kultury i spraw społecznych.

olbrzymim zaskoczeniem i wielkim sukcesem, tym bardziej, że rywalizowaliśmy z zespołami obywateli na takich festiwalach, na polu profesjonalnym - powiedział pelen festiwalowych wrażeń E. Budys.

PRABUTY

Budżet po korekcie

Prabuccy radni dokonali pierwszej w tym roku korekty budżetu miasta gminy. Dochody budżetu wzrosły o 300 tys. zł. Było to możliwe dzięki większemu od zakładanych o 200 tys. zł wpływom ze sprzedaży mienia komunalnego oraz większym o 100 tys. zł wpływom z podatku od środków transportu. Łącznie dochody wynoszą po korekcie 11071037 zł. W wyniku zwiększenia dochodów o 300 tys. zł wzrosła wydatki, które obecnie wynoszą 10871037 zł.

Pieniądże uzyskane z większych dochodów zostały przeznaczane przede wszystkim na remonty szkół na terenie miasta i gminy - 80 tys. zł, na wiejskie wodociągi - 20 tys. zł oraz na inwestycje w gospodarce komunalnej: modernizację ul. Kasztanowej, remont oświetlenia na ul. Rypińskiej oraz urządzenie targowiska - 100 tys. zł. Dodatkowo 50 tys. zł przeznaczono również na administrację samorządową. Radni wysłuchali informacji o wykonaniu budżetu miasta i gminy w pierwszym półroczu 1997 roku. Po stronie dochodów wykonanie wynosi 57%, a po stronie wydatków 55%.

KRONIKA POLICYJNA

Nagła śmierć

23 sierpnia we własnym mieszkaniu przy ul. Stowiańskiej w Kwidzynie zmarł nagle 37-letni Jan K. Mężczyzna poczuł się źle tracąc przytomność. Mimo pomocy lekarskiej nie udało się go uratować. Trwają czynności wyjaśniające okoliczności śmierci mężczyzny.

Volvo pod kombajnem

24 sierpnia samochód osobowy volvo uderzył w kombajn "Bizon". Do wypadku doszło w Rakowcu. Zarówno kierowca, jak i pasażerowie mieli dużo szczęścia, gdyż po opatrzeniu w szpitalu zostali zwolnieni do domu. Na razie nie są znane przyczyny wypadku.

„Byk” i „Zręczny magik”

27 sierpnia w Obractówku (gm. Susz) włamano się do pijalni piwa. Skradziono 12 butelek wina marki "Byk" i pieniądze z automatu "Zręczny magik". Straty wyniosły 740 zł.

STRAŻ POŻARNA

27 sierpnia w Jędrzychowie zapaliła się pszenica na pniu. Straty oszacowano na 3000 zł. Przyczyną pożaru była nieostrożność przy wypalaniu pozostałości roślinnych.

28 sierpnia ok. godz. 1.00 w nocy w wyniku podpalenia wybuchł pożar na dzikim wysypisku przy ul. Zielnej w Kwidzynie. Pożar nie spowodował strat.

28 sierpnia w Liczu spłonął stóg słomy i siana. Straty wyniosły 2000 zł. Przyczyną pożaru nie ustalono.

28 sierpnia w Raniewie (gm. Prabuty) paliła się słoma po kombajnie. Strat nie zanotowano, a przypuszczalną przyczyną pożaru było umyślne podpalenie.

29 sierpnia w Marezie palił się motorower jawa. Motorower znajdował się w przyrodzonym rowie przy ul. Grabowskiej.

URZĄD STANU CYWILNEGO

Urodzenia: ogółem zarejestrowano 25 dzieci, w tym 13 dziewczynek i 12 chłopców.

Śluby: udzielono 15 ślubów.

Zgony: Bolesław Czarnuch, Andrzej Kurkowski, Leon Dudzic

PRABUTY

Nowe Sołectwo

Na terenie gminy Prabuty uchwałą radnych miasta i gminy zostało utworzone nowe, 18 już sołectwo - w miejscowości Grodziec.

Jak informuje sekretarz miasta i gminy Prabuty Jadwiga Panasiuk, z propozycją utworzenia nowego sołectwa wystąpił mieszkaniec wsi Grodziec, który chciał mieć swego przedstawiciela w samorządzie gminnym. W gminie Prabuty bowiem sołtysi biorą udział w sesjach Rady Miasta i Gminy w charakterze obserwatorów, z możliwością zabierania głosu i przedstawiania nurtujących ich sołectwa problemów.

J. Panasiuk twierdzi, że mieszkańcy Grodzca są również przekonani, iż dzięki utworzeniu sołectwa szybciej będzie niż dotychczas przepływały informacje

nowego sołectwa ma przyczynić się także do integracji lokalnej społeczności oraz zwiększenia możliwości organizowania prac na rzecz miejscowego środowiska.

W miejscowości Grodziec przeprowadzono konsultacje, podczas których za utworzeniem sołectwa opowiedziało się 105 mieszkańców spośród 181 osób zamieszkałych w tej miejscowości. Nowo utworzone sołectwo zostanie wyodrębnione z dotychczasowego sołectwa Tumiejki.

Przedsiębiorstwo Prywatne Elżbieta Kępczewska 82-500 Kwidzyn, ul. Owcza 37 tel. (055) 79-48-48 (czynny całą dobę) USŁUGI TRANSPORTOWO-SPRZĘTOWE ROBOTY ZIEMNE samochodami ciężarowymi marki Kamaz (wywrotki skrzyniowe z przyczepą, 20-tonowe) oraz FADROMA E-200 Przewoży materiałów sypkich: żwiru, węgla, piasku, zboża i innych

SONY autoryzowany sprzedawca TELEWIZORY KAMERY WIDEO RADIA SAMOCHODOWE WIEŻE MAGNETOWIDY SKLEP "EFEKT" Kwidzyn ul. Targowa 10, tel. (055) 79-33-52

lek. med. Zdzisław Żywicki specjalista chirurg Kwidzyn, ul. Staszica 5 poniedziałki 16.00 - 18.00 środy 16.00 - 18.00 piątki 16.00 - 18.00 tel. 21-61

„G&C” NIERUCHOMOŚCI HANDEL-ZAMIANA-OBROT POŚREDNICTWO PRZY ZAŁATWIANIU KREDYTÓW NA ZAKUP NIERUCHOMOŚCI 82-500 Kwidzyn, ul. Chopina 21 tel./fax (055) 79-40-32, 79-49-65

Firma G & C sp. z o.o. w Kwidzynie, ul. Chopina 21 tel./fax (055) 79-40-32 POSIADA DO SPRZEDAŻY domy wolno stojące w Kwidzynie i Prabutach cztero- i trzypokojowe mieszkania w Kwidzynie działki budowlane działka budowlana na Marezie - 17 arów z budynkiem lokale użytkowe domki letniskowe w Siemianach i Kłasztorku gospodarstwa rolne Najmiejmy lokal użytkowy (magazyn), lokale mieszkalniowe

Firma Handlowo-Produkcyjna „ABC GAMMA” Kwidzyn, ul. Szkolna 3, tel. (055) 79-40-04 - bozzeria PCV wew. i zew., siding - bozzeria PCV białej i szarej 25 cm szerokości - panele bozzeryjne MDF - podłogi szwedzkie - listwy wykończeniowe PCV, MDF - parapety PCV - podgrzewacze wody (Siemens i inne) - kabiny prysznicowe - duża gama - wanny narożne i z hydromasażem - dozowniki mydła, pojemniki na papier - blaty kuchenne - załuzje poziome, pionowe, rolety, rolety do okien plastikowych, markizy - oświetlenie mieszkań - akcesoria łazienkowe - lustra łazienkowe Punkty sprzedaży: Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel. (055) 79-62-39 Baldram 27, tel. (055) 79-24-26

OFERTA SPECJALNA - glazura, terakota - pustaki, dachówki Firmy Leier - ceny producenta - kleje, fugi, listwy wykończeniowe - gresy, płytki mrozo odporne, klinkiery - systemy docieplenia budynków - gładzie lymkowe - ceramika i armatura technikowa NOWOCZESNA TECHNIKA OKIENNA I DRZWIOWA OKNA I DRZWI PCV I AL Profile PCV: Thyssen, Rehau, Panorama, okucia - Winhaus Profile AL: Yawal, Reynaers, okucia Roto MONTAŻ - SERWIS - ekonomiczne, - izolują ciepło, - dźwiękochłonne - ceny konkurencyjne - buduj i wyposażaj z nami - okno wizytówką domu FHP „WALMAR” 82-500 Kwidzyn, ul. 11 Listopada 22, tel./fax (055) 79-62-39, 79-39-55 wew. 26 82-511 Tychynow, Baldram 27 kolo Kwidzyna, tel. (055) 79-24-26

AUTO ALARMY - IMMOBILIZERY - RADIO POWIADAMIANIE - BLOKADY MECHANICZNE - ZNAKOWANIE - INSTALACJE RADIOWE - AKCESORIA DO TEL. KOMÓRKOWYCH oferuje ZAKŁAD AUTORYZOWANY F.H.U. „A. SYSTEM” Kwidzyn - MAREZA ul. Długa 39 A tel. kom. (090) 53-81-76, (0601) 69-72-82 ZAPRASZAMY pon.-pt. 15.30-20.00 soboty 8.00-12.00

„Ja nie jestem od uprawiania polityki”

Przewodniczący Roman Bera o trzech latach pracy Rady Miejskiej

„JK”. W Programie Strategicznego Rozwoju Kwidzyna można przeczytać, że szczególna rola samorządu jest ukształtowaniem społeczeństwa obywatelskiego, czyli takiego, które samo organizowało się w celu rozwiązywania określonych problemów. Czym zaradczą obecnej kadencji spełnia taką rolę?

Roman Bera: *Działając jest to niewiele mniej aktualny problem niż trzy lata temu, gdy rozpoczynała się kadencja obecnego samorządu. Problem aktywniejszego włączenia się mieszkańców w sprawy miasta jest bardzo trudny i można zauważyć w tym względzie niewielki postęp. Jednak postęp jest. Przykładem jest aktywna działalność Komitetu Oświatowego „Srdmieskie”. Działam na prenie i odnoszę sukcesy. Sądzę chociażby po obecności mieszkańców podczas pełnienia dyżurów radnych zainteresowanie Kwidzianów życiem miasta jest coraz większe. Jednak myślę, że ono będzie tym większe, im bardziej ludzie dostaną, że ich głosy są wysłuchiwane i o czym mówią rzeczywiście ma znaczenie dla samorządu. Jeżeli udzieli się pomysł, czy kilkunastu osobom, nawet w bardzo drobnych sprawach, to uświadomią one sobie, że mają coś do powiedzenia. Jest to nasza rola, aby prostie, bieżące sprawy przelotnie na język codzienności. Nie zawieszaj się na sobie, ale dajcie się uderzyć. Chciałbym jednak dotrzeć do ludzi, aby nie mówili „władza” nie kojarzący się z czymś wielkim i groźnym. Władza to osoby wybrane przez mieszkańców tego oraz innych miast. Chodzi o to, aby wypracować wspólne działanie władzy oraz mieszkańców. Poza tym opinia publiczna ma bardzo ważną rolę do spełnienia. Każdego władzę trzeba patrzeć na ręce i nio ma od tej reguły wyjątku. Trzeba jednak wypracować czytelny sposób sprawowania władzy. Im będzie on bardziej jasny, tym większy będzie wzrost zaufania do władzy.*

„JK”: W chwili wyborów mieszkańcy wiążą z samorządem pewne nadzieje. Później jednak powstaje bariera dzieląca mieszkańców od rządzących. Często jest to mur nie do przebicia. Czy nie brakuje właśnie swego rodzaju oświaty? R.B.: *Jak już wspominałem, bardzo ważne jest włączenie się mieszkańców w życie miasta. Frekwencja w wyborach samorządowych, wynosząca 30, 20, a w niektórych gminach nawet 15% wskazuje, że aktywność mieszkańców pod tym względem jest niska. Osoby nie biorące udziału w wyborach samorządowych w moim przekonaniu jakby nie chcą wpływać na to, co w mieście się dzieje. Jest to niedobry objaw. Kwestia oświaty jest oczywiście bardzo ważna, jednak uważam, że większe znaczenie mają oświatowe działania dotyczące młodego pokolenia. Dlatego my w mieście ogromną rolę przykładamy do spraw oświaty i to wcale nie dlatego, że w Radzie Miejskiej zasiadają nauczyciele. Tzw. azjatyckie tygrysy, czyli kraje o bardzo wysokim dochodzie rozpoczęły od dużych nakładów finansowych na oświatę. Rozwój edukacji to podstawa wszelkich działań zmierzających do osiągnięcia sukcesów, nie tylko w sferze gospodarczej.*

„JK”: Jednak jak godzić interesy jednostki z interesami szerszej grupy mieszkańców miasta? R.B.: *Jest to rzecz trudna. W pracy samorządu zdarza się wiele takich sytuacji. Przykładem jest powstanie mieszkaniec, który chciał nabyć większy niż zazwyczaj teren wokół swojego domu. Teren, który chciał nabyć jest doskonałym miejscem pod budowę garażu, a dobrze usytuowany, niekiedy pod budowę biurowca. Wtedy pojawiają się różne interesy, które trzeba pogodzić.*

„JK”: Jakie problemy występują we wnętrzu Rady Miejskiej najbardziej hamowały jej pracę? R.B.: *Może by to polityka, która niejednokrotnie dawała się we znaki podczas pracy Rady. R.B.: Jesli podliczyć ilość uchwał podjętych przez RM jednogłośnie, to okazało się, że jest ich około 80-90%. W pracy Rady występuje często wymiana poglądów i bywało, że trzeba było wycofać się z uchwały. Chciałem jednak powiedzieć, że obejmując stanowisko przewodniczącego RM zadeklarowałem, że żadna przynależność partyjna nie ma dla mnie znaczenia. Ja nie jestem od uprawiania polityki.*

„JK”: W Kwidzynie jest bardzo dużo do zrobienia. Bardziej wspomnieć taki dział jak gospodarka komunalna. Mieszkańcy ulicy Harcerskiej często o tym mówią. „Także w mieście, w Kwidzynie jest bardzo dużo. Odwiedziłem np. ulicę Południową. Także wymaga remontu. Naszą rolę, i po to nas wybrano, jest skupianie się na konkretnych problemach. Wprawdzie polityka czasami pojawia się w pracy Rady, ale niekiedy twierdzą, że wszystko jest polityką.

„JK”: Nie sposób omówić wszystkich spraw, którymi zajmuje się samorząd przez lata. W Kwidzynie jednak wysuwają się na plan pierwszy tak jest z porządkiem i bezpieczeństwem w mieście. Powstał program „Bezpieczny Kwidzyn”. Jest również Stowarzyszenie „Bezpieczny Kwidzyn”. Pojawia się jednak pytanie, że samorząd w niewielkim stopniu może wpłynąć na problem związane z bezpieczeństwem. Nadal obserwuje się osoby zakładające sklepki i porządki w pobliżu sklepów. Problem jest

lokalu oraz miasta. Właściciel musi ponieść określone koszty. Miasto stara się je amortyzować poprzez spłać odsetek, preferencyjne kredyty itp. Każdy musi również zważać na siebie, że prywatna własność to nie tylko mieć, ale również utrzymać.

„JK”: Jednak jak godzić interesy jednostki z interesami szerszej grupy mieszkańców miasta?

R.B.: *Jest to rzecz trudna. W pracy samorządu zdarza się wiele takich sytuacji. Przykładem jest powstanie mieszkaniec, który chciał nabyć większy niż zazwyczaj teren wokół swojego domu. Teren, który chciał nabyć jest doskonałym miejscem pod budowę garażu, a dobrze usytuowany, niekiedy pod budowę biurowca. Wtedy pojawiają się różne interesy, które trzeba pogodzić.*

„JK”: Jakie problemy występują we wnętrzu Rady Miejskiej najbardziej hamowały jej pracę?

R.B.: *Może by to polityka, która niejednokrotnie dawała się we znaki podczas pracy Rady. R.B.: Jesli podliczyć ilość uchwał podjętych przez RM jednogłośnie, to okazało się, że jest ich około 80-90%. W pracy Rady występuje często wymiana poglądów i bywało, że trzeba było wycofać się z uchwały. Chciałem jednak powiedzieć, że obejmując stanowisko przewodniczącego RM zadeklarowałem, że żadna przynależność partyjna nie ma dla mnie znaczenia. Ja nie jestem od uprawiania polityki.*

„JK”: Miasto ma jednak strażak w postaci ochotniczej koncesji.

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

„JK”: Miasto ma jednak strażak w postaci ochotniczej koncesji.

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

„JK”: Miasto ma jednak strażak w postaci ochotniczej koncesji.

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

„JK”: Miasto ma jednak strażak w postaci ochotniczej koncesji.

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

„JK”: Miasto ma jednak strażak w postaci ochotniczej koncesji.

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

R.B.: *Tak, ale jest to bardzo trudne. Koncesja wyjdzie się na 2 lub 4 lata. Gdyby miało to miejsce, to sytuacja staro się tworzyć*

Oświatową statystykę

Podsumowując ubiegły rok szkolny 1996/97 publikujemy kilka danych charakteryzujących poziom oświaty w naszym województwie. Do szkół podstawowych w naszym województwie uczęszczało około 69 tysięcy dzieci, uczących się w 210 szkołach podstawowych. Promocją do wyższej klasy otrzymało lub ukończyło około - 97,87%, natomiast nie otrzymało promocji - 2,13% uczniów. Spośród nich na geograficzne rozmieszczenie danych, procentowo największe uczniów przeszło do następnej klasy w rejonie Braniewa, nato-

miast najwięcej pozostawionych w tej samej klasie było w rejonie Kwidzyna. Do szkół z egzaminami wstępnymi zdawało 80,5% uczniów, z czego zdało 55,61%. Około 40% uczniów kontynuowało naukę w zasadniczych szkołach zawodowych. Jak mówi starszy wicedyrektor kuratorium oświaty w Elblągu Edward Suzyński, większość uczniów kontynuuje naukę w szkołach ponadpodstawowych, natomiast w tym roku znalazł się tylko jeden uczeń, który porzucił studia ukończenia szkoły podstawowej.

Jeśli chodzi o średnie oceny z egzaminów wstępnych, to slabo wypadł tegoroczny uczeń z języka polskiego, gdzie średnia ocena wyniosła 3,20. Nieco lepiej sytuacja przedstawiała się w matematyce, gdzie średnia ocena wyniosła 3,53. Sumując oceny uzyskane z egzaminów wstępnych do szkół średnich (polski + matematyka) najlepszy wypadł uczniowie:

1. SP Rakowiec
2. SP Wądołowo
3. SP Kwidzyn
4. SP 6 Kwidzyn
5. SP Goryń

Jerzy Boniecki pierwszy w Rybniku

W kolejnej edycji Pucharu Świata w Modelarstwie Kosmicznym, rozegranym w Rybniku, zwyciężył Jerzy Boniecki, który startował w kategorii rakiet z taśmą. Drugi na podium był Bartosz Boniecki. Dobrze spisał się także Maciej Czajka - wyliczył szóste miejsce oraz Przemysław Boniecki - dziewiąte miejsce. Jest to już kolejny sukces Kwidzyńskich modelarzy, którzy od lat z powodzeniem startują w zawodach w modelarstwie kosmicznym.

Dożynki w Tychnowach

W sobotę 7 września w Tychnowach odbędą się wiejskie dożynki. Uroczystości związane z podsumowaniem tegorocznych plonów rozpoczyna się mszą św. o godz. 11.00, odprawioną w tychnowskiej parafii. O godz. 14.00 rozpocznie się festyn dożynkowy. Wystąpi m.in. „Wesoła Gromadka”. Zorganizowana zostanie loteria fantowa. Zaplanowana jest też zabawa tańcowa. Organizatorzy, którymi są: Rada Sołecka, Koło Gos-

podniętych oraz parafia w Tychnowach zapowiadają, że podczas festynu nie zabraknie stoisk gastronomicznych. Będzie więc w Tychnowach coś dla ducha i dla ciała. J.K.

Sprzedaz Art. Przemysłowych
Hurt-Detal
82-500 Kwidzyn
ul.Ogrodowa 14, tel. 33-89

I. OKUCIA BUDOWLANE
- zamki wpuszczane - nakładane
- klamki malowane - mosiężne
- klamki okienne
- klodki patentowe - atestowane
- wkładki patentowe

II. ODZIEŻ ROBOCZA
- rękawice drelchowe - wzmocnione
- trzewiki robocze olejoodporne
- gumacze, gumofilce
- fartuchy płócienne, dedeton
- kurtki przeciwdeszczowe
- ubrania drelchowe - cena producenta
- ubrania typu "Szwedki" - cena producenta
- ubrania ocieplane - cena producenta
- kurtki ościeplane - cena producenta
- koszulki flanelowe - cena producenta
- czapki drelchowe - cena producenta

Sklep czynny
od 8.00 do 18.00
sobota
od 10.00 do 13.00

MECHANICZNE CZYSZCZENIE PIERZA PRZERABIANIE PIERZYN NA KOŁDRY I PODUSZKI
KWIDZYN, ul. Kościuszki 54
DWORZEC PKP

● OKNA I DRZWI PCV demontaż, montaż, prace murarskie
● OKNA I WYŁAZY DACHOWE - FAKRO
● PARAPETY ZEWNĘTRZNE I WEWNĘTRZNE
● PAPY, PAPY TERMOZGRZEWALNE
● GONTY ORLA
● WELNA MINERALNA
● STYROPIAN
● FOLIA PAROPRZEPUSZCZALNA
● BLACHODACHOWKI
● RYNOŻY PCV
i inne

DORADZTWO I WYKONAWSTWO W ZAKRESIE ROBOT DEKARSKICH
PHU „BOGLASS”
Kwidzyn, ul. Owcza 4
tel. (055) 79-45-23

PUNKT SPRZEDAŻY:
Rakowiec, Magazyn G.5.
tel. (055) 79-16-94

OKNA, DRZWI, WITRYNY
termoizolacyjne, aluminiowe oraz szklanki, werandy, zabudowy balkonów, ogrody zimowe
- wyrób własny
- projektowanie, produkcja, montaż
- osuszanie ścian budynków zawilgoconych od gruntu.

ARBUD Elbląg, ul. Królewicza 95A
tel./fax 34-63-95

USŁUGI PODNOŚNIKIEM KOSZOWYM
P-183 - 18 m
KWIDZYN,
tel. (055) 79-36-22

SKODA AUTO POLSKA SA
AUTORYZOWANY DEALER
AUTO - ZŁOMANCUK
GRUZIĄDZ, UL. MAGAZYNOWA 1
TEL. (051) 4632823,
FAX 4632837

SPRZEDAŻ, SERWIS, CZĘŚCI ZAMIENNE
KORZYŚNE RATY, LEASING- OBSŁUGA NA MIEJSKO
ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO PUNKTU DEALERSKIEGO
CODZIENNIE GODZ. 8.00-17.00
SOBOTY 8.00-13.00

Ekspozycja Kwidzyn TPID „A' Conto", ul. 11 Listopada tel. (0557) 62-00

Pomoc powodziom

Z inicjatywy Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, podjętej przez burmistrza miasta Jerzego Godzika, 28 lipca br. powołano zespół koordynujący do spraw pomocy powodziom. Zadaniem zespołu było określenie sposobu pomocy inwestycyjnej poprzez współdziałanie w odbudowie zniszczonych przez powódź budynków użyteczności publicznej.

Burmistrz Jacek Sauter dzieli się wrażeniami z niedawnej powodzi

Zespół nie zdecydował się wówczas na pomoc dla konkretnego miasta lub gminy, dlatego też na tereny powodziowe wyjechała specjalna komisja, aby ocenić stopień zniszczeń oraz możliwość ewentualnej pomocy.

W skład komisji weszli: Marek Sidor - szef zespołu koordynacyjnego ds. pomocy inwestycyjnej dla powodziom, Jerzy Piotrowski - przewodniczący Rady Miasta, Zbigniew Figiel - prezes firmy „Best”, Mieczysław Kulęś - współwłaściciel firmy BUD-REM oraz przedstawiciele mediów w osobach: Adama Kamińskiego - TKK i niżej podpisanego, przedstawiciela „KK”.

Zadaniem komisji było zaznajmienie się z obecnym stanem gmin, które zwróciły się do kwidzyńskiego Urzędu Miasta z prośbą o wsparcie. Kwidzyn, jako jedno z niewielu miast, zdecydował się nie na pomoc finansową, a na pomoc inwestycyjną

poprzez udział w częściowym lub całkowitym wyremontowaniu budynku użyteczności publicznej.

Pierwszym przystankiem na naszej trasie było Krośno Odrzańskie. Chociaż widać było szkody poczynione przez wodę,

to wszystkich zadziwił fakt, że ludzie rozpoczęli prace remontowe na własną rękę, nie czekając na żadną pomoc. Czesław Bienkowski, sekretarz gminy Krośno oraz szef komitetu przeciwpowodziowego, wskazał nam trzy placówki, które najbardziej ucierpiały w tej klęsce.

Szkoła Podstawowa nr 1 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Krośnie Odrzańskim pozbawiona została całkowicie zaplecza i bazy żywieniowo-sanitarnej. Kuchnia, stołówka, kotłownia, które umieszczone były w piwnicy szkolnej, zostały w całości zalane oraz zdewastowane. Prace przy remoncie

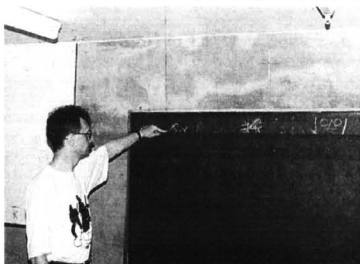
placówki trwały jednak - zdaniem dyrektora szkoły - nie zakończyły się do września, a ciągle brakuje pieniędzy. Dodatkowym bodźcem jest fakt, że szkoła obchodzi w tym roku jubileusz 50-lecia istnienia.

Drugą placówką, która również dotkliwie ucierpiała w spotkaniu z żywiołem, jest Zespół Szkół Ogólnokształcących w Krośnie Odrzańskim. Cz. Bienkowski wskazał nam także budynek Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, w którym sala gimnastyczna została dotkliwie dotknięta powodzią przez powódź. Jest to jedyny obiekt miejski tego typu, mieszczący także w swoich murach Miejski Klub Sportowy „Teczka”. Dlatego remont tej placówki jest dla miasta niezwykle ważny. Parkiet sali oraz ściany i podłoga zaplecza zostały całkowicie zniszczone, a w dalszym ciągu składowane są tam wszystkie niepotrzebne w szkole rzeczy.

Po Krośnie Odrzańskim na dłuższą chwilę zatrzymaliśmy się w Laskach Odrzańskich, które według mieszkańców Krośna i okolicznych miejscowości także bardzo dotkliwie odczuły powódź. Budynek Szkoły Podstawowej w Laskach nie ucierpiał zbyt mocno. Co prawda podłoga szkolna wymaga tylko remontu, jednak przed nami zjawia się tam pewna niemiecka firma, która zobowiązała się do wyremontowania tej placówki. Choć jest to mała szkoła obejmująca tylko klasy I-III, to prace remontowe na pewno nie zakończą się do 1 września.

Z Lasek pojechaliśmy do Bytomia Odrzańskiego, gdzie spotkaliśmy się z burmistrzem Jackiem Sauterem. Według niego miasto nie odczuło większych skutków powodzi, a jeśli nawet, to mieszkańcy bardzo szybko sobie z tym poradzi. Trochę gorzej wygląda sytuacja w gminie, gdzie mieszkańcy w dalszym ciągu są sfurrowani. Burmistrz twierdzi, że miasto nie liczy na pomoc ze strony Kwidzyna, jednak przy naszym zainteresowaniu wskazał najpotrzebniejszą inwestycję planowaną obecnie przez Bytom Odrzański. Jest nią budowa stacji poboru i uzdatniania wody we wsł Tarnow (gm. Bytom).

Kolejnym miejscem do którego zawitaliśmy, była miejscowość Winko. Sekretarz gminy Stanisława Kołodziejczyk zapoznała komisję z najpotrzebniejszymi planami remontowymi, z których na plan pierwszy wysuwała się przebudowa białej szkoły podstawowej na domy mieszkalne dla rodzin, które ucierpiały podczas powodzi. Niewielka szkółka, obejmująca dawniej klasy I-III ma być przerobiona na dom miesz-

Woda zalała piwnicę mieszcząca bazę żywienia Szkoły Podstawowej w Krośnie

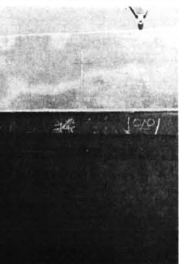
kalny, jednak z braku środków prace te przeczają się.

Drugą ważną inwestycją będzie remont stacji poboru wody w Myszkowicach (gm. Winko), gdyż ta, która dotychczas funkcjonowała nie może już spełniać swej roli. Woda pobierana jest tam z głębokości 15 metrów, a powódź całkowicie zanieczyściła wody podskórne. Płynie potrzebny jest nowy, około 100 metrowy wywert, który kosztowałby około 30 tysięcy złotych.

Po powrocie do Kwidzyna zespół koordynacyjny musi szybko podjąć decyzję o udzieleniu pomocy jednej z gmin lub nawet kilku.

Jak poinformował nas Marek Sidor, w piątek 5 września o godz. 13.00 w sali nr 6 Urzędu Miejskiego odbędzie się spotkanie wszystkich członków zespołu koordynacyjnego ds. pomocy powodziom z uczestnikami tego rekonesansu. Na podstawie materiałów zebranych przez uczestników wyjazdu najprawdopodobniej zapadnie decyzja dotycząca przeznaczenia środków na konkretną pomoc. Z-

budżetu miasta przeznaczono na ten cel kwotę 50 tysięcy złotych, a dodatkowo burmistrz J. Godzik przysłał dar z niemieckiego miasta Celle w wysokości 6 tysięcy marek, który także przeznaczony zostanie na ten cel. Z danymi M. Sidorą mogą powstać kwestie sporne przy wyborze typu i formy pomocy. Zapewne nie bez znaczenia będzie tutaj fakt, jakie ewentualne pomoc miałaby skutki i konsek-

wencje. Nawiazanie partnerskich stosunków z jedną z gmin lub współpraca niektórych firm czy instytucji mogłaby wiele wnieść do funkcjonowania naszego miasta. To wszystko okaże się na zabranu.

Naszym zadaniem było tylko dotarcie do miejsc, którym miasto Kwidzyn mogłoby ewentualnie pomóc oraz rekonesans po tych miejscach. Myślę, że udało się to znakomicie, posiadamy dość duży zasób informacji, którymi możemy podzielić się z każdą instytucją organizującą pomoc powodziom. Koszty wyjazdu nie były duże, a uwzględniając ilość osób oraz efekt naszej pracy należy stwierdzić, że warto było zdecydować się na takie posunięcie, które nie stanowi większego obciążenia dla całoci przedsięwzięcia, dając nam doświadczenia, które są dla nas bardzo cenne. Wyjazd był dla nas bardzo owocny, zrealizowaliśmy nasze cele i jesteśmy z niego bardzo zadowoleni. W dalszym ciągu czekamy na nowych przedsiębiorców, którymi niekoniecznie musimy pomagać finansowo.

PS Oprócz placówek użyteczności publicznej zawitaliśmy także do mieszkańców wsi i miasteczek, w dalszym ciągu odczuwających skutki powodzi. O tym w następnym numerze „KK”.

Mirosław Wiśniewski

Pomóżmy powodziom

Konta pomocy na rzecz powodziom

Konto uruchomione przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie: Bank Spółdzielczy w Kwidzynie 82178-3600-1/5 z dopiskiem „Akcja Powódź”	Konto utworzone przez Caritas: Bank Spółdzielczy 90971-2700-6 „Powódź” Konto NSZZ „Solidarność” Powszechny Bank Gospodarczy S.A. Łódź o/Gdańsk 10801053-6796-270006-8010-00-111 z dopiskiem „Powódź”
Konto uruchomione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gminie Kwidzyn: Bank Spółdzielczy w Kwidzynie 8300009-94298-3800-1/2 „Akcja Powódź”	Konto Wojewódzkiego Zespołu Pomocy Społecznej w Elblągu: Polski Bank Inwestycyjny w Elblągu 19801094-6246-3000-111 z dopiskiem „Fundusz pomocy dla Powodziom” J.K.
Konto Polskiego Czerwonego Krzyża: Bank Gdański S.A. o/Kwidzyn 10401165-78070-132 z dopiskiem „Dla Powodziom”	

Miejsca zbiórek darów

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kwidzynie przy ul. Grudziądzkiej 6 oraz w budynku dawnej jednostki wojskowej przy ul. Kościuszki.
- Jeżeli nie jesteśmy w stanie dostarczyć darów sami, wystarczy zadzwonić do MOPS pod numer telefonu 73-81, a przyjedzie samochód, który je odbierze.
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gminie Kwidzyn przy ulicy Grudziądzkiej 30 (nowa siedziba Urzędu Gminy).
- Caritas - zbiórka darów w Domu Błogosławionej Doroty przy ul. Targowej 7 (wtorki, środy od 10.00 do 12.00 oraz czwartki, piątki od 12.00 do 17.00).
- Polski Czerwony Krzyż zbiera dary w byłych magazynach wojskowych przy ulicy Grudziądzkiej 6 oraz w sklepie „U Ewy” przy ul. Kasprowicza.

Poczta powodziom

Jak poinformował nas naczelnik Obwodowego Urzędu Poczty w Kwidzynie Grzegorz Szwed, wśród wielu instytucji niosących pomoc powodziom jest również Poczta Polska.

Do obiegu wprowadzono znaczek pocztowy o nominale 60 groszy z dopłatą 30 groszy przeznaczoną na pomoc powodziom. Znaczek sprzedawany jest we wszystkich urzędach pocztowych i można go nabycić dobrowolnie. Pracownicy Poczty zachęcają jedynie do jego nabycia.

Poczta prowadzi też sprzedaż losów Narodowej Loterii na Rzecz Powodziom. Cena jednego losu wynosi 2 zł.

Poczta Polska, w tym także urzędy pocztowe w rejonie Kwidzyna, zwołują z oplat paczki z pomocą powodziom kierowane do PKK, Caritas i Polskiej Akcji Humanitarnej. Z oplat zwolniono mieszkańców obszarów dotkniętych powodzią oraz urzędy gmin i instytucje, prowadzące działalność charytatywną w tych obszarach. Zwolnienia te będą obowiązywały do końca września.

Z oplat pocztowych zwolnione też są wpłaty na rachunki bankowe, na których gromadzone są środki pieniężne dla powodziom. Zwolnienia te będą obowiązywały do 31 października.

Wykazy kont, na które można wpłacać pieniądze na pomoc powodziom można znaleźć w każdej placówce pocztowej.

Cieszy fakt, że z pomocą powodziom przyszły niemal wszystkie instytucje, w tym i Poczta Polska. J.K.

Dni Rakowca

W dniach 6 - 7 września br. Rakowiec obchodzić będzie swoje święto. Impreza zorganizowana w tych dniach pod hasłem „Lato z muzyką - Rakowiec '97” skupi wiele atrakcji przygotowanych przez organizatorów festynu. Uroczyste obchody rozpoczną się w sobotę od godziny 15.00, natomiast w niedzielę rozpoczną się o godzinie 16.00.

Serdecznie zapraszamy mieszkańców Rakowca oraz okolicznych miejscowości na tę atrakcyjnie zapowiadającą się imprezę.

mir

Komisja, która odwiedziła tereny objęte powodzią

Oddam w najem
pawilon handlowo-produkcyjny 720 m²
(skupisko wielu firm)
w Malborku
tel. (055) 72-63-23

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA!
Jeśli chcesz kupić bardzo dobry
WĘGIEL
ORZECH I GAT. KOSTKA I GAT. KOKS
Przyjedź lub zadzwoń do depozytowego składu kopalni „PIAST”
SADLINKI - wyładownia PKP
Zapewniamy transport i załadunek.
TEL. (055) 79-75-61

ZAPROSZENIE
Rejonowy Sztab Wyborczy SLD w Kwidzynie organizuje w dniu 5 września w godz. 15.00-19.00 na placu przy kinoteatrze, ul. Katedralna 18, MITYNG WYBORCZY z udziałem LESZKA MILLERA - Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz kandydatów do Sejmu i Senatu z listy nr 6 Sojuszu Lewicy Demokratycznej.
Serdecznie zapraszamy.

PHU 82-500 KWIDZYN KAMIENNA 11B tel. 79-40-34
iwA TWÓJ PRODUCENT
OKNA I DRZWI PCV
PRODUKCJA MONTAŻ
- PROMOCJA -
SPRZEDAŻ RATALNA
NOWOCZESNA I FUNKCJONALNA
ZABUDOWA WNETRZ
- KANADYJSKI SYSTEM
DRZWI PRZESUWANYCH
PROFIL METALOWY I ALUMINIOWY

WYŻSZA SZKOŁA MORSKA W GDYNI WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY 81-225 Gdynia, ul. Morska 83 ogłasza
nabór kandydatów na studia zaoczne kierunek - elektrotechnika specjalność elektroautomatyka
Wykłady i ćwiczenia odbywać się będą w Malborku, ul. Narutowicza 14 (w budynku Zespołu Szkół Technicznych). Nabór odbywa się jednocześnie w Gdyni i w Malborku. Studia zaoczne są płatne. Opłata za I semestr wynosi 1 150 zł + 50 zł opłata manipulacyjna. Dokumenty przyjmowane będą w dniach od 15 lipca do 31 lipca 1997 roku i od 1 września do 25 września w Malborku w godzinach 11.00 - 15.00 (wyłącznie skompletowane).
Wymagane dokumenty:
- podanie i życiorys, ,
- kwestionariusz osobowy,
- świadectwo dojrzałości w oryginale,
- 4 fotografie,
- dowód wniesienia opłaty manipulacyjnej 50 zł na rachunek: Wyższa Szkoła Morska Wydział Elektryczny (Malbork), Bank Gdański i O/Gdynia nr 10401224-1300-131.
Opłata za I semestr po zakończeniu rekrutacji
I ogłoszeniu listy przyjęć w dniach 27.09 - 4.10.1997 r.
O przyjęciu na studia decydować będzie:
- konkurs świadectw
- kolejność zgłoszeń
Dodatkowych informacji udzielają:
Oddział zamiejscowy WSM Malbork, ul. Narutowicza 14, tel./fax 72-30-57 WSM Gdynia, tel. (058) 21-99-38, 21-70-41 www. 661, 266.
Uwaga! Zastrzegamy sobie prawo rezygnacji z rekrutacji w przypadku niewystarczającej liczby studentów.

Sobotnia zabawa w International Paper

W sobotę 30. sierpnia na placu przed teatrem mieszkańcy Kwidzyna wzięli udział w wielkim festynie, zorganizowanym z okazji pięćciolecia International Paper Kwidzyn S.A. Nieco niepokoją dostarczyła pogoda, ale szybko okazało się, że nad festynem IP słońce będzie świecić jasno.

Uroczystego otwarcia festynu dokonali prezydent David Bailey (pierwszy z lewej), minister Janusz Lewandowski oraz prezes IP Jerzy Majewski

W upalny, sobotni dzień nie zabrakło atrakcji, które na zlecenie IP przygotowały Kwidzyńskie Centrum Kultury i Kwidzyńskie Centrum Sportu i Rekreacji oraz Przedszkole Nr 2. Rozpoczęło się od rodzimych wykonawców. Na scenie pojawiły się zespoły „Mareziaki”, „Powisie”, Klub Tańca Towarzystwa „Progress”. Wykonawcy zmieniali się na scenie szybko, a publiczność powoli zapelniała plac. Nie tylko przed teatrem było interesująco. Przedszkole Nr 2 przygotowało przy ul. Braterswa Narodów cykl rodzinnych imprez. Zainteresowaniem cieszył się konkurs rysunkowy „International Paper w oczach dziecka”. Byli

Marta Kamowska wprowadzić nie śpiewali, ale popisowały się malarskimi umiejętnościami. Piotr Piekarski z SP 3 był dumny z wyróżnienia, jakie otrzymał za pracę „IP w oczach dziecka”.

Na placu przy ul. Żwirki i Wigury królowały sport i rekreacja. Dużym zainteresowaniem cieszył się pojedynek siłaczy i to w każdym wieku. Siłowano się na ręce. Tymczasem na scenie przed teatrem „Junior Combo Band” pokazał, czym jest żywa muzyka wykonana na wiele instrumentów. Publiczności podobał się występ „Timura i jego drużyny”, ale największe aplauzy wzbudziła grupa „Milano”. Disco-polo w wyko-

Małowski podziękował za - jak to określił - wyrażenie sympatii wobec przedsiębiorstwa Prezydent International Paper Poland David Bailey przemówił do zebranych po polsku. Prezydent D. Bailey wyraził m.in. nadzieję, że wkraczając w XXI wiek IP i miasto będą współpracować z obopólną korzyścią. IP i Kwidzyn to dobry partner na przyszłość - powiedział.

Na uroczystym otwarciu był Janusz Lewandowski, były minister przekształcał własnościowych. Honorowy Obywatel Kwidzyna, przypominał o prywatyzacji dawnych

z tym miastem sukcesu. W festynie brał również udział wojewoda elbląski Władysław Mankut. O korzyściach z obecności w mieście kapitału amerykańskiego wspomnieli burmistrz Jerzy Godzik. Prywatyzacja była motorem rozwoju miasta i okolic - podkreślił burmistrz.

Program festynu IP był tak bogaty, że impreza trwała do późnych godzin wieczornych. Przypomnijmy, że amerykański koncern International Paper zakupił pięć lat temu Zakłady Celulozowo-Papiernicze w Kwidzynie za kwotę 150 mln dolarów. W moder-

Dużym powodzeniem cieszyły się konkursy malarskie

Zakładów Celulozowo-Papierniczych powiedział, że sukces, jakim była prywatyzacja, to między innymi

nizacja koncernu zainteresował ponad 320 mln dolarów, przekształcając zakład w jedną z najnowocześnie-

„Timur i jego drużyna” na scenie

też konkursy dla rodziców, np. hula-hop czy „malowanie taty”. Dzieci miały możliwość zaprezentowania próbek swoich wokalnych umiejętności. Ola Chojnacka z SP 6 swoją piosenkę zadedykowała wszystkim pracownikom IP. Izabela Michalska i

naniu tej grupy rozgrzało publiczność.

Występ miał miejsce przed oficjalnym otwarciem festynu. Do wspólnej zabawy zaprosiła osobiście wszystkich mieszkańców Kwidzyna nowy prezes International Paper Kwidzyn S.A. Jerzy Majewski. J.

Dla pracowników IP zaśpiewała Ola Chojnacka

zastęga związkowców. Gdyby związkowcy ze Stoczni Gdańskiej byli tak odpowiedzialni jak związkowcy z Kwidzyna, można byłoby zaoszczędzić wielu nieszczęśliwych. powiedział J. Lewandowski.

Byli minister nazwał Kwi-

skich firm w Europie. Festyn miał podkreślić nie tylko korzyści płynące z obecności kapitału amerykańskiego w Kwidzynie, ale zwrócić uwagę na możliwości, jakie stwarza właściciwa prywatyzacja polskich zakładów. J.K.

Festyn „Solidarności” Pamięci internowanych

15. rocznica pacyfikacji obozu internowanych w Kwidzynie była okazją do odsłonięcia tablicy upamiętniającej tamto wydarzenie. Fundatorem tablicy jest NSZZ Solidarność.

Odsłonięcia tablicy dokonał senator Piotr Andrzejewski

Podczas stanu wojennego do Kwidzyna trafiło około 150 osób z różnych, nawet bardzo odległych terenów Polski: Olsztyńskiego, Sieradzkiego, Suwalskiego, Lubelskiego, Częstochowskiego czy Zamojskiego.

W dnach 14-17 sierpnia 1982 r. w obozie dla internowanych mieszczącym się w obecnym zakładzie karnym, dokonano brutalnego pobicia około 80 osób, z czego połowa wymagała natychmiastowej hospitalizacji oraz pomocy medycznej. Wszyscy rozpoczęli się od ucieczki jednego z internowanych Formą kary dla pozostałych przetrzymywanych osób był całkowity zakaz odwiedzin wydany przez ówczesnego komendanta obozu Juliusza Pablockiego. Po zdecydowanym proteście ze strony więźniów do akcji wkroczyli połączone siły służby więziennej z Kwidzyna, Sztumu oraz ławy.

Zdarzenie odbiło się szerokim echem w kraju oraz poza jego granicami, stając się symbolem zdecydowanej walki o wolność z brutalnym reżimem.

Uroczystości upamiętniające pacyfikację obozu rozpoczęła msza święta odprawiona przez biskupa ordynariusza diecezji elbląskiej Andrzeja Śliwskiego. W wygłoszonej homilii, oceniając wydarzenia sprzed 15 lat, biskup powiedział między innymi: „Przebaczmy choć będziemy pamiętać”. Gospodarz katedry ks. prałat Wojciech Kruk zapowiedział: „Gospodarz katedry nie byłby likwidowane przy pomocy państwa”.

Uroczystego odsłonięcia tablicy pamiątkowej dokonał obrońca internowanych, senator Piotr Łukasz Andrzejewski. Po uroczystej mszy świętej w budynku Szkoły Podstawowej nr 5 odbył się bankiet z udziałem zaproszonych gości, osob internowanych oraz kandydatów AW „S” do Sejmu. Senatorem Biskup Andrzej Śliwski powiedział: „Chciałbym wyrazić swój podziw i uznanie tym wszystkim, którzy cierpieli przed 15 laty. Jesteście wielkimi synami Polski, którzy za wolność ojczyzny musieli czasami poświęcić bardzo wiele”. Senator Piotr Andrzejewski stwierdził: „Lemiesz Solidarność musi w dalszym ciągu odczekać zmienną ziemię Polski, aby wydała jeszcze lepsze plony. Musimy wygłębować do końca to, o co walczyliśmy i za co bardzo często byśmy brutalnie karani”. Po około dwugodzinnej bankiecie internowani pojechali do zakładu karnego, jednak nie zostali wpuszczeni do środka.

Do Kwidzyna przyjechało 35 byłych internowanych

Stońce w domu!

OKNA DRZWI OŚCIEŻNICE

produkcji największego wytwórcy stolarki otworowej z drewna

Z.S.B. WOŁOMIN
w cenach fabrycznych DEALER

FIRMA „STOL-WITEX”
Elbląg, ul. Dojazdowa 16,
tel./fax (055) 35 28 88

(byłe magazyny zbożowe PZZ)
ilości hurtowe dostarcza na teren budowy, zapewniamy montaż

Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe

DESCO sp. z o.o.
82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 28
tel. (055) 79-42-85, 79-70-49
fax. (055) 79-70-48

OBUDOWY PLASTIKOWE, SZAFY I ROZDZIELNIE ENERGETYCZNE

SYSTEMY KORYT I KANAŁÓW KABLOWYCH

ELEKTRYCZNY OSPRZĘT MODUŁOWY

PRZEWODY ELEKTRYCZNE

KOTŁY GAZOWE DWU I JEDNO FUNKCYJNE

GRZEJNIKI ELEKTRYCZNE C.O.

SKŁAD OPAŁU

SPRZEDAŻ RATALNA NA TERENIE KWIDZYŃ

SKUP ŻELIWA I STAL

ATRAKCYJNE CENY PŁATNE GOTÓWKĄ!

KWIDZYŃ, UL. TORUŃSKA 36, TEL. 21-11 WEW. 8

PPUH „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY

WĘGLA KOPALNI „PIAST”

OFERUJEMY NAJNIŻSZE CENY WĘGLA I KOKSU

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT NA TERENIE KWIDZYŃ I PRABUT

KWIDZYŃ, UL. MOSTOWA 2
tel. 79-26-31 wew. 60

UWAGA! MIESZKAŃCY PRABUT TEN SAM WĘGIEL KUPIŚ W PRABUTACH UL. DASZYŃSKIEGO PRZY STACJI PKP TEL. 78-20-65

SKŁADY OPAŁU CZYNNY W GODZ. 8.00-16.00

maWex

MALBORK (Wielbark), ul. Kochanowskiego 106, tel. (055) 72-51-28

sprzedaż hurtowa i detaliczna nowych i używanych opon samochodowych prod. zachodniej i krajowej wulkanizacja i komputerowe wyważanie kół

Przebiegi od 9.00 do 17.00

Duży wybór wszystkich rozmiarów opon

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL

Plus GSM

Telefony na kartki

Z Kartką na Telefon w sieci Plus GSM aż o 601 złotych taniej. Po okazaniu Kartki na Telefon od ceny zakupu zestawu składającego się z doskonałego telefonu NOKIA 8110 oraz karty aktywacyjnej sieci Plus GSM zostanie odliczone 601 złotych*. Prawdopodobnie jest to najlepsza oferta GSM na rynku polskim. Uwaga! Liczba zestawów w promocji ograniczona.

*250 złotych odliczone zostanie od ceny netto aktywacji w w sieci Plus GSM oraz 351 złotych od ceny netto telefonu Nokia 8110.

TELEX

82-500 Kwidzyn, ul. Tezczoowa 1c, tel. (055) 79-41-30 wew. 28, 0 601 630481

PL-TE

82-500 Kwidzyn, ul. Tezczoowa 1c, tel. (055) 79-41-30 wew. 28, 0 601 630481

Nakło lepsze niż Rodło

W pojedynku dwóch drużyn, występujących jako beniaminki rozgrywek III ligi "Pomorze" drużyna lepszą okazała się ekipa Czarnych Nakła. Czarni pokonali drużynę Rodła Kwidzyna w stosunku 1:0 (1:0), a jedyną bramkę w tym meczu zdobył Stanisław Wyrwas już w 8 minucie spotkania.

Rodło wystąpiło w składzie:

Wielgus - Błażejewski, Arszyski, Domański, Wołński, Kaniecki, Lange (46. Rutkowski), Grajewski, Jankowski (46. Borkowski,

71. Pleśniar), Juszcak, Szreder.

W pozostałych spotkaniach III ligi uzyskano następujące wyniki:

Wierzyca Starogard - Olimpia Grudziądz - 3:0, Lechia Gdańsk - Kasztelan Papowo - 7:0, Pogoń Lębork - Stolem Gniewino - 3:2, Kaszubia Kościerzyna - Zatoła Braniewo - 4:1, Brda Bydgoszcz - Chemik Bydgoszcz - 0:2, Bałtyk Gdynia - Arka Gdynia - 0:3, Gopłania Inowrocław - Jantar Ustka - 2:0, Gryf Wejherowo - Pomezania Malbork - 0:1.

Tabela po 6 kolejkach:

1. Kaszubia	16 pkt	15-6
2. Pogoń	16	14-6
3. Wierzyca	15	16-5
4. Lechia	12	19-5
5. Arka	12	11-4
6. Chemik	11	11-4
7. Czarni	10	10-10
8. Gopłania	10	9-9
9. Rodło	8	12-7
10. Zatoła	8	8-10
11. Bałtyk	7	5-7
12. Pomezania	6	6-7
13. Stolem	5	10-13
14. Gryf	5	4-12
15. Olimpia	4	7-15
16. Brda	3	7-18
17. Kasztelan	3	3-17
18. Jantar	1	2-14

MW

JACEK ZAGOR MISTRZEM POLSKI

W dniach 22 - 24 sierpnia br. na terenie stadniny koni w Mosznej (woj. opolskie) rozegrano VII Mistrzostwa Polski Młodych Jeźdźców (do lat 21) w skokach.

Zakończyły się one ogromnym sukcesem za-

wodników Sekcji Jeździeckiej "Nadwiślanina" Kwidzyna. Jacek Zagor na koniu Burgund zdobył kolejny w swojej karierze tytuł mistrza Polski, a jego kolega klubowy Łukasz Jończyk na koniu Grey z niewielką stratą zdobył srebrny

medal. Trzecie miejsce zajął Marek Modelewski z Zielonej Góry.

We wrześniu zawodnicy ci będą reprezentować Polskę na Mistrzostwach Europy, które rozgrywane będą w Belgii.

MW

Sukces kwidzyńskich kolarzy

Zawodnicy Sekcji Rowerów Górskich Kwidzyńskiego Klubu Motorowego im. Jana Młynarskiego uczestniczyli w dwóch poważnych ogólnopolskich wyścigach kolarskich.

23 sierpnia br. podczas wyścigu w Goldapi, w kategorii Juniora młodszego zwyciężył kwidzyński Bartosz Turon. Siódme miejsce w tym wyścigu zdobył Michał Eineberg, natomiast w klasie młodzików dobre V miejsce zajął Michał Turon. 24 sierpnia w Ełku odbył się kolejny wyścig. Tym razem w klasie juniora młodszego Bartosz Turon zajął II miejsce, a Michał Eineberg był ósmy. W klasie młodzików dobrze pojechał Michał Turon, który tym razem zajął czwartą lokatę.

MW

Rodło zaprasza

Kwidzyński Klub Sportowy RODŁO zaprasza na siódmą kolejkę rozgrywek III ligi makroregionu pomorskiego. Przeciwnikiem Rodła będzie drużyna Gopłania Inowrocław. Mecz odbędzie się 6 września, początek godz. 16.00. Serdecznie zapraszamy.

MW

Z HACZYKIEM W HERBIE

Tychony) 39
13. Dariusz Kida 40

drużynowo

1. SAMOTNI WĘDKARZE (SP 6) 9 pkt.
2. SOKOŁY 2 (SP 2) 10
3. ORŁY (SP Tychony) 14
4. LESZCZAKI 15
5. SUMY (SP 1) 19

Zwycięska drużyna otrzymała pamiątkowy puchar, a startującą w zawodach pierwszą dziewczynką - wędkarską upominki. Z uwagi na upał organizatorzy odstąpili od pieczenia kiełbas nad ogniskiem, serwując w zamian lody i napoje. Imprezie zakończył sekretarzem Stowarzyszenia "Bezpieczny Kwidzyna", życząc młodym wędkarzom - oprócz sukcesów w łowieniu - smacnych sukcesów w rozpoczynającym się nowym roku szkolnym. Wyraził też nadzieję, że w przyszłym roku w Malej Lidze weźmie udział więcej zawodników, co z pewnością uatrakcyjni imprezę o tym samym pozwolili przeżyć piękne chwile z wędką.

Proszę Łukasza Łojewskiego i Bartosza Wasilewskiego, by zgłosili się w biurze NTW (wtorek lub piątek w godz. 14.00-16.00) po nagrody za zajęcie 5 i 6. miejsca. Teraz z innej beczki. Jak wiemy, zawody rozgrywane były na Przystani Batorowej. Gdy poszedłbym tam po blisko miesięczny przerwie, miał nie z-

dlałem wrażeń. Porozrucane na brzegu i w wodzie papieru, butelki po napojach, pokruszony styropian z opakowań przelatują z leżącymi na trawie ciałami opalających się ludzi (i to nie tylko dzieci). Pływające śmieci przeszkadzały z pewnością kąpiącym się - a może nie? Zadałem sobie wówczas pytanie czy warto cokolwiek robić? Myślę, że gdyby koledy ze straży NTW nie kosili trawy i nie usuwali chaszczki, to z pewnością ukryłby one ten smutek. Nie warto więc obać o otoczenie, gdyż nie umiemy jeszcze uszanować porządku. Oczywiście śmieci pozbieramy (ciągle ci sami wędkarze), ale nie wczesnie nie jesienią, po zakończeniu sezonu letniego. Do tego czasu niech Ci, którzy tam plażowali, przyjrzą się temu, co pozostawił i niech ponarzekają, że znówu nie ma gospodarza.

Kalendarz brań:

piątek - sobota - z rana bardzo dobre, wieczorem zmienne, niedziela - cały dzień zle, poniedziałek - z rana i wieczorem zmienne, w południe dość dobre.

wtorek - z rana i wieczorem zmienne, w południe znośnie.

środa - z rana dobre, wieczorem znośnie.

czwartek - z rana dobre, wieczorem dość dobre.

Zbigniew Sitko

Ruszają ligi miejskie

Piłka nożna

Kwidzyńskie Centrum Sportu i Rekreacji przyjmuje zgłoszenia do rozgrywek pierwszej w tym sezonie ligi miejskiej - szóstek piłkarskich. Zgłoszenia chętnych drużyn przyjmowane są do wtorku, 9 września, a warunkiem uczestnictwa w rozgrywkach jest wcześniejsze opłacenie wpisowego w wysokości 60 zł od drużyny. W lidze miejskiej nie mogą występować zawodnicy czynnie lub wyczynowo uprawiający piłkę nożną.

9 września o godzinie 15.30 w kawiarni na Stadionie Miejskim odbędzie się spotkanie organizacyjne z kapitanami zgłoszonych drużyn.

Wszelkich dodatkowych informacji udziela Marek Sroka, KCSiR, ul. Sportowa 6, tel. 79-38-66.

Bocce

Prowadzone są zapisy do Indywidualnego Turnieju Bocce Kobiet oraz Mężczyzn. Zgłoszenia przyjmowane są do 9 września, natomiast pojedynki rozgrywane będą we wtorki oraz czwartki.

Badminton

Do 9 września przyjmowane są zapisy do Indywidualnego Turnieju Badmintona Kobiet oraz Mężczyzn. Turniej kobiet rozgrywany będzie w poniedziałki, natomiast mężczyźni rozgrywać będą swoje mecze w piątki.

Zapraszamy serdecznie do udziału w rozgrywkach sportowych. Wszelkich informacji udziela Marek Sroka, tel. 79-38-66.

Jak informują organizatorzy, aby rozegrany został turniej kobiet musi zgłosić się co najmniej 5 zawodniczek.

MW

INTERNATIONAL PAPER - KWIDZYŃSKI S.A.

zatrudni sekretarkę

wymagane kwalifikacje: *minimum wykształcenie średnie*
znajomość języka angielskiego na poziomie sprawnej komunikacji

Oferty prosimy kierować pod adresem:

International Paper Kwidzyna S.A.
82-500 Kwidzyna, ul. Lotnicza 1
lub pod nr tel. (055) 81-65, 82-05

KOP '97 rozpoczyna grę

Kwidzyński Ośrodek Piłkarski KOP '97 informuje, że mecze o mistrzostwo w klasie młodzików w roczniku 1985 sezonu 1997/98 rundy jesiennej odbędą się na stadionie KCSiR przy ul. Sportowej 6. Pierwszy termin to 14 września, kiedy to spotkają się drużyny KOP '97 Kwidzyna i Pomezania Malbork. Spotkanie zaplanowano na godzinę 14.00. Oprócz Kwidzyna w lidze grają także Pomezania Malbork, Żulawy Nowy Dwór Gdański, Błękitni Orneta, Sore Stary Dzierzgoń, Powisłe Dzierzgoń, Pomowiec Gronowo Elbląskie oraz Unia Suż. MW

Anglicy Myślą POTTERTON MYSON I JEST IM CIEPŁO... WIELKA PROMOCJA

Kupisz kocioł CO olejowy lub gazowy i komplet grzejników to otrzymasz 10 zaworów termostatycznych o wartości ok. 500 zł

ZA DARMO

...POMYŚL JAK ONI
Szczegóły promocji w punktach sprzedaży.

POTTERTON MYSON
Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe
GRZEJNIKI, KOTŁY, ARMATURA C.O.

DESCO sp. z o.o.
82-500 Kwidzyna, ul. Toruńska 28
tel. (055) 79-42-85

Era GSM już w Kwidzynie

Autoryzowany dealer

Targowa 26, tel. 79 32 45

422 zł (+VAT)

Za telefon Siemens S6 ładowarkę na biurko i aktywację

- S6 - najlepszy, najciszejszy i najlżejszy w swojej klasie
- S6 - rewelacyjna jakość dźwięku
- S6 - długi czas rozmowy i czuwania
- S6 - łatwy w obsłudze
- S6 - menu w języku polskim
- S6 - podwójna ładowarka

powiedzmy to wyraźnie

Urodzinowa promocja

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK

Od 1.09 do 7.09
dyżuruje apteka „Esculap” przy ul. Kamiennej 11 F.

Od 8.09 do 14.09
dyżuruje apteka „Centralna” przy ulicy Chopina 6.

LECZNICE DLA ZWIERZĄT

Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn ul. Warszawska 112 telefon 31-62

Lecznice dla zwierząt:
ul. Warszawska 112, tel. 38-61, czynna codziennie w godz. 8.00-22.00, w niedziele i święta 11.00-15.00
dyżur domowy 22.00-8.00 (również wizyty domowe).

ul. Mickiewicza 1 - czynna 16.30-19.00, w soboty 9.00-11.00 (również wizyty domowe).

Gabinet weterynaryjny - ul. 15 Sierpnia 5 C - czynny: poniedziałek - piątek 17.00-18.00

PKP ODJAZDY:

ZDUŃSKA WOLA KARSZNICE	10.00
TORUŃ	6.37; 10.00; 14.32; 15.58; 18.54
GRUDZIĄDZ	6.37; 10.00; 12.15 (pon.-pt.); 14.32; 15.58; 18.54; 20.13; 22.06; 23.19
MALBORK	5.35; 6.44; 8.30; 13.56 (IX-VI); 15.23; 17.09; 17.56 19.45; 21.28
PRABUTY	5.22; 6.43; 14.15; 16.54; 19.00

PKP PRZYJAZDY:

ZDUŃSKA WOLA KARSZNICE	17.09
TORUŃ	8.28; 15.21; 17.08; 19.44; 21.27
GRUDZIĄDZ	4.51; 5.34; 6.31; 7.24 (pon.-pt.); 8.29; 15.21; 17.08; 19.44; 21.27
MALBORK	6.36; 7.44 (pon.-pt.); 9.59; 14.31; 15.57; 18.54; 20.13; 23.19
PRABUTY	6.30; 7.52; 16.35; 18.45; 22.05 (A) - w dni robocze oprócz własnych sobót (D) - w dni robocze oprócz sobót

PKS ODJAZDY

GDĄŃSK	6.00; 12.45
MALBORK	6.00; 8.00; 9.35 (kurs przyspieszony); 10.50; 12.45; 14.10; 17.35 (kurs przyspieszony)
ELBLĄG	8.00; 9.35 (kurs przyspieszony); 17.35 (kurs przyspieszony)
PRABUTY	4.15; 6.30; 7.20; 8.30 (dni rob.); 10.10; 11.20 11.40; 12.20 (dni rob.); 13.45 (dni rob.); 14.00 (szkolny.); 14.30; 15.30 (oprócz niedzieli); 19.30; 22.30.
GRUDZIĄDZ	7.30 (dni rob.); 7.45 (kurs przyspieszony); 8.30; 10.30; 16.20

PROGRAM KINA

3-4 oraz 6 i 7 września „Lot skazańców” - USA, od 15. godz. 18.00, 20.30

5 września „Lot skazańców” - USA, od 15. godz. 17.00, 20.00

9-11 września „Nadciągają totalny kaktizm” - godz. 18.00, godz. 20.00

12-14 września „Nadciągają totalny kaktizm” - godz. 17.00, 19.00, 21.00

Promy na Wiśle

Prom Janowo-Gniew nie kursuje ze względu na niski stan wody

BIBLIOTEKI MIEJSKIE

Wypożyczalnia dla dorosłych czynna: poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-18.00
środa - 11.00-15.00
Czytelnia dla dorosłych poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-18.00
środa - 11.00-15.00

Wypożyczalnia dla dzieci poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-17.00
środa - 11.00-15.00
Czytelnia dla dzieci poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-17.00
środa - 11.00-15.00

Placówka w budynku pływalni przy ul. Słowackiego 18 poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-18.00
środa - 11.00-15.00
pierwsza sobota każdego miesiąca - 11.00-15.00

Wypożyczalnia dla dzieci Czytelnia dla dzieci poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00-18.00
środa 11.00-15.00
pierwsza sobota miesiąca - 11.00-15.00

Biblioteka pedagogiczna, ul. Grudziądzka wypożyczalnia i czytelnia poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek - 10.00-15.00
pierwsza sobota miesiąca - 9.00-13.00

Biblioteka i czytelnia srodowiskowa, ul. Odrowskiego 10 poniedziałek - piątek godz. 11.00-17.00; Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Długa 25 wtorek, czwartek, piątek godz. 11.00-17.00; sobota godz. - 10.00-15.00 w poniedziałki i środy nieczynna

CZY ZNASZ SWOJE MIASTO? KONKURS NR 237

Zdjęcie nr 235 przedstawia budynek przy ul. Warszawskiej 42. Zagadkę prawidłowo rozwiązało 17 osób. Nagrodę wylosowała pani Elżbieta Paczkowska

Odpowiedzi na konkurs nr 236 i 237 prosimy przesyłać pod adresem redakcji lub przynosić osobiście - Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46 - tylko na kartach pocztowych i pocztówkach z zaznaczonym numerem konkursu, którego odpowiedź dotyczy. Odpowiedzi zamieszczone nie na kartach pocztowych, a w listach czy na zwykłych karteczkach, nie będą brały udziału w losowaniu nagród!

Zyczymy miłej zabawy

UWAGA KRZYŻÓWKOWICZE!
Rozwiązanie krzyżówki nr 33/97 „Czapka za kapelusze nie słanie”
Nagrodę wylosował pan Wacław Lokietek z Kwidzyna. Zapraszamy do redakcji po odbiór nagrody.

NA DUŻYM EKRANIE

„Lot skazańców”

Grupa najgroźniejszych przestępców Ameryki uprowadza przewoźcy ich samolot. Stawić im czoła może jedynie zwolniony z więzienia żołnierz, który przypadkowo znalazł się na pokładzie samolotu... „Con Air” wyróżnia się zawrotnym tempem akcji i znakomitą obsadą, złożoną z aktorów, których nie warto się oglądać w filmach akcji. Wnieśli oni do filmu odrobiny czarnego humoru, który rozładuje napięcie towarzyszące akcji od pierwszej do ostatniej minuty.

Twórcy postawili na widowiskowość, ograniczając przy tym sceny przemocy, które - jak się okazuje - nie muszą być jedyne, by nieodłącznie ze współczesnym kinem akcji. Ogromne wrażenie robią rewelacyjne efekty specjalne, więcżąc film sceną katastrofy opancerzonego samolotu w centrum zatoczonego Las Vegas należy do najbardziej spektakularnych w kinie nie tylko ostatnich lat. Niepowinno dziwić, skoro producentem filmu jest Jerry Bruckheimer, odpowiedzialny za realizację tak wielkich przebojów jak „Gliniarz z Beverly Hills”, „Bad Boys”, „Karmazynowy przyływ” i „Twierdza”. Powszechnie uważa się „Con Air” za jeden z największych przebojów sezonu.

Zbig

Dla pierwszych czterech Czytelników, którzy prawidłowo odpowiedzą na pytanie jaki aktor zagrał jedną z głównych ról w filmach „Twierdza” i „Lot skazańców”, mamy bezpłatne bilety na „Lot skazańców”. Prosimy dzwonić do redakcji w czwartek, po godz. 14.00 - tel. 30 59.

ELBLĄG, ul. Grunwaldzka 2, tel. 33-51-93 wew. 399

KUP SAMOCHÓD
bez kredytu bankowego
tylko 2,8% rocznie
bez zusowiczeń o dochodach
bez poręczyli
możesz wykorzystać swój stary samochód

Kwidzyn w każdy piątek Centrum Handlowe ul. Piłsudskiego 45
Hawa w każdy czwartek Dom Handlowy NENUFAR
Ostróda w każdy wtorek Dom Handlowy FIOLEK

AUTO SYSTEM Sprzedaje samochody **DAEWOO**

Krzyżówka

SŁABIEJCIE OLOWI ORAZOWIE MATKI RIŁY DO DRUKU	C	CHOROBE ROZWIĄZANIE KROKOWEGO	LEWA TYRA	S	ROZWIĄZANIE KROKOWEGO	B	PIĘTROWI BUDYNKI CZĘŚĆ LIMITY	ROZWIĄZANIE KROKOWEGO	P	DOKTOŃ
MIDOC ZER	R	A	T	E	L	L	L	O	K	A
MATERIAL Z TORNA	E	L	A	N	A	O	K	O	L	E
GRA POWOLNA	D	E	B	Z	E	L	K	U	L	I
ODZIEŻ ROZWIĄZANIE KROKOWEGO	A	N	E	M	O	N	O	N	L	A
DRUKA ZŁOŻENIA KROKOWEGO	K	A	T	A	M	A	R	A	N	R
WZWIĘTA KROKOWEGO	T	Z	O	N	Y	S	E	M	A	N
PRZED KROKOWEGO	O	S	K	O	B	R	E	K	Z	S
SZTABA KROKOWEGO	K	O	T	E	R	S	E	M	A	N
MEDY KROKOWEGO	M	N	E	M	I	A	K	R	A	S
URZĘD KROKOWEGO	A	K	T	A	K	A	R	A	T	Z
GRUBY KROKOWEGO	D	E	R	A	M	A	R	A	T	O
WIRNIK	R	O	T	O	R	A	G	A	N	A
MATEM KROKOWEGO	T	P	O	L	O	G	J	U	R	A
PROW KROKOWEGO	B	A	R	A	K	A	I	Z	A	

Rozwiązania krzyżówki prosimy nadsyłać w ciągu 14 dni pod adresem redakcji

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

HOROSKOP

- Baran (21 marca-20 kwietnia)**
Jeśli ciagle popielisz się to sam siebie, to przestaje to być śmieszne. Nie ma co rozpaczkać i trzeba włożyć się w garść. Najlepiej zacząć od uporządkowania sfer życia prywatnego. Stabilizacja uczuć jak najbardziej pożądana.
- Byk (21 kwietnia-20 maja)**
Posłuchaj głosu serca i idź za jego wskazaniem. Jeśli postkromasz obawy może nastąpić w Twoim życiu zupełnie nowy okres. W pracy raczej spokojny tydzień, żeby nie powiedzieć nuda. W każdym razie nawał pracy Ci absolutnie nie grozi.
- Bliznięta (21 maja-20 czerwca)**
Chciałbyś sobie trochę pogłowić i mieć jak najwięcej czasu na odpoczynek. Nie uciekaj jednak od codziennych obowiązków. Jeśli dobrze rozplanujesz zajęcia, to okaże się, że wykonywanie nie jest wcale wielką przykrością.
- Rak (21 czerwca-21 lipca)**
Powoli rośnie w Tobie chęć do zbuntowania się przeciwko otaczającej rzeczywistości. Chciałbyś wiele spróbować, ale aby odpowiadały Twojemu wyobrażeniu, a przede wszystkim były zgodne z pewnym poczuciem sprawiedliwości.
- Lew (22 lipca-22 sierpnia)**
Chciałbyś coś dekadentnie zasugerować, ale nie wiesz jak Twoje słowa będą odebrane. Jeśli już musisz to do siebie wyrzucić, zrób to jak najzycielniej. Dalsze tłumienie w sobie przyniesie tylko niepożądane skutki. Zdrowie bez problemów.
- Panna (23 sierpnia-22 września)**
Im bliżej sprawy mają się ku końcowi, tym bardziej stajesz się niecierpliwą. Na szczęście final jest już blisko i wreszcie spadnie kamień z serca. Będziesz mógł więcej czasu poświęcić na przyjemności, a przede wszystkim na odpoczynek.
- Waga (23 września-23 października)**
Jeśli masz skłonności do udzielania tzw. zbawieniych rad, to możesz się spokoić z diametralnie różnym przyjęciem. Nie wiesz czy słuchać, tego co masz do powiedzenia, bo tak naprawdę ludzie nie chcą znać wyroku o sobie.
- Skorpion (24 października-22 listopada)**
W natłoku różnych zdarzeń nie ma co ukrywać zaangażowania, praca, zdania Ci się zapominają o niektórych osobach. Jeśli tylko znajdziesz chwilę czasu poświęć im więcej uwagi, bo mogą się poczuć odstąpieni na boczny tor.
- Strzelec (23 listopada-21 grudnia)**
Nie udu Ci się uciec od wyborów życiowych. W końcu zostaniesz postawiony pod ścianą i będziesz musiał zdecydować: tak lub nie. O tyle to będzie istotne, że odpowiedzialność po której stronie przyniesie konsekwencje również na gruncie towarzyskim.
- Koziorożec (22 grudnia-20 stycznia)**
Jeżeli ktoś opowiada jakiegoś głupoty, to krew burzy Ci się w zylach i masz ochotę czyścić się nitykami starymi sprzątkami. Jednak nie zwiesz warto sprzątać się tylko dlatego, że masz rację. Szkoła i czas: i zdrowia.
- Wodnik (21 stycznia-30 lutego)**
Jeśli ma być to spory wydatek finansowy, nie deryduj się pochopnie, zwłaszcza że z pewnością nie musisz wydawać pieniędzy w pierwszym lepszym sklepie. Włóczęgą się poświęć na porównanie różnych ofert. Zdrowie będzie Ci dopisywać.
- Ryby (21 lutego-20 marca)**
Jesteś teraz na wznoszącej się falie, więc należyście wykorzystaj ten sprzyjający okres w Twoim życiu. Masz wielką szansę na dokonanie czegoś niezwykłego, co zapadnie w pamięć wielu osób. Układy towarzyskie będą Ci w tym bardzo pomocne.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 36 (229) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • OLSZTYŃSKIE • TORUŃSKIE 4.09.1997 r.

na pragnienie ...

GRIN

N A P O J E

Unimor zostanie sprywatyzowany

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów zaakceptował i rekomendował rządowi projekt wniosku o prywatyzację Gdańskich Zakładów Elektronicznych Unimor SA.

Prywatyzacja ma odbyć się przez zamianę wierzytelności Unimoru na akcje, na zasadach określonych w ugodzie bankowej, którą spółka zawarła z wierzycielami w lutym 1996 r. Ugoda przewiduje zamianę części wierzytelności przekraczających 50 tys. zł, objętych postępowaniem ugodowym, na akcje w spółce dłużnika. Wierzytelności zadeklarowane do zamiany na akcje oszacowano na 4,4 mln zł i dotyczą one, poza Skarbem Państwa, 27 wierzycieli. W wyniku konwersji, wierzyciele mogą przejąć 352 974 akcje o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi 24 proc. wszystkich akcji Unimoru. Skarb Państwa zachowałby 76 proc. akcji.

Ceny po gdańsku

Zarząd Miejski Gdańska przygotował projekt uchwały umożliwiającej mu kreowanie niektórych cen, mających wpływ na jakość i koszty zamieszkiwania, i prowadzenia działalności gospodarczej w tym mieście.

Ustalać miałyby wysokość opłaty za składowanie śmieci na miejskim wysypisku w Szadółkach, opłat za kwatery na cmentarzach, a nawet cenę biletu do zoo. Zarząd Miejski mógłby wpływać również na ceny energii. Ostatnio zablokował podwyżkę szkodliwą przez Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej. Skończyła na tym firmy i mieszkańcy.

Z wykrywaczem metalu łatwiej znaleźć... śmierć

PRZEPUSTKA DO ZAŚWIATÓW

Zabawy niewypałem zwykle kończą się tragicznie. Najczęściej wypadkom ulegają dzieci, które próbują rozbić pocisk bądź minę. Ceną za nierozważę jest kalectwo, a nawet śmierć. Mimo to każdy w naszym kraju może bez problemu kupić wykrywacz metalu.

Dzieciaki szukające „pamiątek” z czasów drugiej wojny światowej, można spotkać na plażach i w lasach.

- Już samo szukanie jest bardzo fajne - mówi Bartek z Gdyni. - Kiedyś z kolegą znaleźliśmy kilka naboów. Później rozpaliliśmy ognisko i wrzucaliśmy je po kolei. Było dużo huku. Teraz zbieramy pieniądze na wykrywacz metali. Gdy będziemy go mieć, to może znajdziemy więcej.

Wielu poszukiwaczy można również spotkać na Półwyspie Helskim. To tam właśnie ponad cztery miesiące temu rozegrała się tragedia. Robert wraz z dwoma kolegami wygrzebał z ziemi niemiecki pocisk przeciwczołwiczny. Chciał go rozebrać. Umieścił znaleźnik między nogami. Nagle eksplodował. Lekarze przez dwa dni walczyli o życie Roberta. Chłopak zmarł w szpitalu.

Mimo licznych apeli oraz akcji

prowadzonych na lamach gazet, które miały uświadomić jak wielkim zagrożeniem są niewypały, w kilku sklepach województwa gdańskiego można nabyć bez jakichkolwiek problemów wykrywacz metali. Są one także dostępne na targowiskach.

- Najtańsze kosztują około 450 złotych - informuje sprzedawca

w jednym ze sklepów. - Trochę ich schodzi. Dzieci raczej nie mają na nie pieniądze, ale często bywa tak, że te „zabawki” kupują im sami rodzice. Dla poszukiwaczy pozostałości po ostatniej wojnie jest to do słownie... przepustka do zaświatów.

Trzynastoletniemu Danielowi

z Gdańska wykrywacz podarował w prezencie tata.

- Interesuję się drugą wojną światową - mówi chłopiec, spoglądając z zadowoleniem na swoje urządzenie. - Chciałbym coś odkopać. Najlepiej granat. Z wykrywaczem fajnie się szuka. Mam go krótko. Kiedyś na pewno coś znajdzie. **cd. na str. 11**

Wróci wąskotorówka

Żuławska kolejka od 1 września zmienia właściciela. Ma to być jednoznaczne z rozpoczęciem procesu przywracania jej do życia.

Przy PKP powstała specjalna jednostka mająca zająć się kolejami dojazdowymi. Znajdą tam opiekę wąskotorówki, m.in. spod Elku, Żnina, z Bieszczad i Żuławska 1 września burmistrz Nowego Dworu weźmie udział w przekazaniu żuławskiej wąskotorówki tej nowej jednostce. Senator J. Kuczyński wspierając inicjatywę mówi, że to szansa dla całej Mierzei. Większość turystów właśnie kolejką powinna docierać nad morze, pozostawiając samochody na parkingach.

Do mostu jeszcze daleko

Zabiegi wokół budowy mostu na Wiśle w okolicy Kwidzyna prawdopodobnie ulegną opóźnieniu. Powodem jest powódź, która na wieździła południowo-zachodnią Polskę.

Do odbudowania jest około 400 mostów - i jak powiedział burmistrz Kwidzyna Jerzy Godzik - mimo prowadzenia dalszych zabiegów o tę strategiczną dla miasta inwestycję, nie ulega wątpliwości, że zejdzie ona na plan dalszy. Przypominamy, że budowa mostu kosztowałaby ok. 122 mln zł. Według opracowania ekonomicznego przygotowanego m.in. przez specjalistów z Uniwersytetu Gdańskiego, inwestycja spłaciłaby się po 7 latach. Urochomienie mostu spowodowałoby przyrost produkcji w kwidzyńskich przedsiębiorstwach. Szacuje się także, że do roku 2020 wpływy do budżetu państwa spowodowane przełamaniem bariery komunikacyjnej, jaką jest obecnie brak mostu, mogą wynieść ok. 7 mln zł. Most oznacza także rozwój turystyki w rejonie Kwidzyna.

Mali liczą każdy grosz

Koszty ponoszone przez małe podmioty gospodarcze (zatrudniające do 5 osób) zmniejszają się systematycznie od trzech lat.

O ile w 1994 r. koszty małych firm stanowiły ok. 83 proc. ich przychodów, to w 1996 r. już tylko ok. 80 proc. Z danych GUS wynika, że najwyższy udział kosztów w przychodach wy-

kazują firmy handlowe (83 proc.) oraz przemysłowe. Natomiast najmniejszymi kosztami charakteryzują się firmy zajmujące się pozyskiwaniem drewna i leśnictwem (46 proc.) oraz budownictwem. Koszty ponoszone przez jednego pracującego - 58 tys. zł.

Władysławowo chce rynku

Nie tak dawno, bo kilka miesięcy temu Sąd Konkursowy wyłonił najlepszą pracę w konkursie zorganizowanym przez Zarząd Miasta Władysławowa na opracowanie planu centrum Władysławowa. Władze chciały, aby w tym miejscu, w którym obecnie są pola uprawne powstało centrum miejskie z tradycyjnym rynkiem.

Jak dowiedzieliśmy się w Urzędzie Miejskim w Władysławowie, prace posuwają się w zaplanowanym tempie. Pracownia projektowa, która w tej chwili pracuje nad drugim etapem, czyli sporządzeniem szczegółowego planu zagospodarowania przestrzennego tego

fragmentu miasta, wykonała już rysunek tekst do planu. Obecnie rozpocznie prace nad szczegółowym projektem architektonicznym i urbanistycznym części, na której ma znajdować się rynek.

Prace nad nim będą trwały prawdopodobnie do końca roku. Potem plan będzie wyłożony do publicznego wglądu. Na wszystkie szczegóły będziemy więc musieli jeszcze trochę poczekać. Do czasu uchwalenia planu i rozpoczęcia inwestycji związanych z budową rynku, władze Władysławowa dopuszczają prawdopodobnie możliwość prowadzenia tych działalności gospodarczych, które obecnie są prowadzone. W związku z tym funkcjonować będzie dłużej wesole miasteczko i targowisko.

Mleczne przymakali
Kupuj z tym znakiem

Hurtownie:

- Spółdzielnia Mleczarska „Maćkowy” - Hurtownia Firmowa „Maćkie” 83-110 Tczew, ul. Orzeszkowej 6
- Spółdzielnia Mleczarska „Maćkowy” - Hurtownia Firmowa „Maćko”, 82-300 Elbląg, ul. Węgrowa 1
- Spółdzielnia Mleczarska „Maćkowy” - Hurtownia Firmowa 82-200 Malbork, ul. Kościuszki 14
- OSM Starogard Gd., 83-200 Starogard Gd., ul. Norwida 4
- Handel Art. Mleczarski - PHU „Masław” 83-200 Starogard Gd., ul. Droga Owidzka 1

Magazyny zakładowe:

- Gdańsk, ul. Bartnicza 1
- Gdańsk Wzrzeszcz, ul. Grunwaldzka 139

Damski styl Forda?

Projektanci Forda widocznie dokładnie zbadali sprawę, gdyż konsekwentnie lansują tzw. damski styl w niektórych samochodach. (Chodzi tu głównie o fordka ka), poprzez wprowadzanie różnorodnych, często szokujących zestawień kolorystycznych.

Równocześnie jednak popyt na te „upstrzone” pojazdy jest jeszcze stosunkowo niewielki i dopiero rośnie. Ford nie zdecydował się więc na rzadzie na serijną produkcję, a stosowne przeróbki powierzył niemieckiej firmie tuningowej Wolf Concept.

I tak, ciemne zderzaki serijnego ka zamieniono na jaskrawe, w kolorze zielonej mięty, co wprowadzono też do wnętrza auta, między innymi barwiąc tak samo skórę użytą do pokrycia sportowych foteli. Niby sportowe skłonności to zresztą też charakterystyczna cecha „Lady Style”. W ka oznaczają one aluminiowe obręcze kół i obniżone w stosunku do serijnego aut sportowe zawieszenie.

Auto-Moto jeszcze na str. 6-10

INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE

MIASTO NIE CHCE DRÓG

Władze Elbląga zamierzają odrzucić propozycję wojewody elbląskiego, dotyczącą zmiany kwalifikacji większości dróg wojewódzkich...

przebudowa i konserwacja tych dróg byłaby w gestii miasta, co dodatkowo obciąży budżet miejski...

Gminne zdrowie

Samorząd Starego Pola podpisał, 18 sierpnia br., umowę o przejęciu w gminie służby zdrowia. Od 2 września będzie funkcjonował gminny Zakład Opieki Zdrowotnej...

lekarzy, ale jednocześnie "wymusza" jakby większą dyspozycyjność zatrudnionych. Gmina będzie też decydować o strukturze zatrudnienia...

Nauka i zabawa

Policyjne statystyki odnotowały zaskakującą liczbę utonięć. W ubiegłym roku na terenie całego województwa gdańskiego utonęło 36 osób...

Janusz Korwin-Mikke:

Zbliżają się wybory. Z tej okazji każda partia i partyczka niewątpliwie zacznie patriotyczne pienia. "Ojczyzna" nie będzie im schodzić z ust.

Naczelnego Ginekologa (był Ojczyźnie rodzili się zdrowi synowie!)... Naukowiec-patriota wie doskonale.

Patriotyzm

... a ja, gdy słyszę takiego zawodowego patriotę i podaję mu rękę - odruchowo liczę palce, czy przypadkiem któregoś nie brakuje!

że Ojczyzna najwięcej skorzystała z zbadania, dlaczego mrdki nie mają zębów. W tym celu utworzył trzeba Instytut Neanto-stomato-myrykologii...

... a ja, gdy słyszę takiego zawodowego patriotę i podaję mu rękę - odruchowo liczę palce, czy przypadkiem któregoś nie brakuje!

... a ja, gdy słyszę takiego zawodowego patriotę i podaję mu rękę - odruchowo liczę palce, czy przypadkiem któregoś nie brakuje!

Promocja „Perły Żuław”

Stowarzyszenie Rozwoju Turystyki, nie czekając na formalną rejestrację, podjęło się zorganizowania samodzielnego stoiska na zbliżających się targach turystycznych...

pełni więc rolę banku danych o firmach, ich działalności. Nadal zbierane są oferty przedsiębiorstw, zainteresowanych zaistnieniem na targach...

Wierzyć na słowo

Jeszcze parę lat temu można było się ludzić, że przewidywania uczonych są nazbyt alarmistyczne i nie będzie tak źle. Teraz wątpliwości już raczej nie ma...

Czekanie na potop

Niektórzy eksperci sądzą, że w ciągu najbliższych parudziesięciu lat zajądą na całym globie połączne zmiany klimatyczne, a ich skutki będzie mogła obserwować jeszcze większość z obecnie żyjących...

węgla nie jest jednym powodem tak zwanego efektu szklarniowego, prowadzącego do szybkiego nagrzewania się atmosfery...

Ocenia się, że rocznie emituje się ponad 700 000 ton tych substancji. Bardzo powoli unoszą się one do wyższych warstw atmosfery...

Kilkanaście lat temu rozpoczęto regularne badania ilości ozonu w atmosferze. Amerykański satelita "Nimbus" stwierdził, że tylko w ciągu ostatnich dwóch lat jego zawartość zmniejszyła się o 2,5 proc.

Oferta Internetu tańsza niż myślisz. Wejdź z nami w XXI wiek. Internetu nie da się ominąć. Polski Internet to już ponad pół miliona użytkowników...

Wielkie gatunki roślin i zwierząt, tak wodnych, jak i lądowych, przyswajających żyć w stabilnych warunkach środowiskowych, będzie musiało ustąpić miejsca innym - lepiej znoszącym zmiany...

W przededniu i na początku nowego roku szkolnego poradnie pedagogiczne, jak zwykle, mają nawal pracy. Czy to Gdańsk, czy Elbląg, Tczew, czy Kwidzyn - wszędzie rodzice i opiekunowie zgłaszają się z dziećmi, mającymi podobne problemy: niechęć powrotu do wakacji do środowiska uczniowskiego.

Jest to zjawisko popularne nie tylko w Polsce, ale i w całej Europie, nawet w Szwecji, uchodzącej za prekursora w zakresie bezstresowej edukacji kilku-

uszy, czy też tez lub jankanie się. Oceniając swoich rówieśników dzieci bywają, z jednej strony, bardzo tolerancyjne, z drugiej zaś - surowe, a nawet okrutne. Ich sposób myślenia nie jest

miotem drwin kolegów. Przewyższanie go „kapouchem” tak wiele rani psychikę małego, że jest on głęboko nieszczęśliwy. Najczęstsza rada jego matki i ojca brzmi: „nie przejmuj się, najważniejsze, że my cię Kochamy”. Taki sposób

WITAJ SZKOŁO...

Fot. T. Późniak

latków - mówi szkolny pedagog z Elbląga, Lucja Wiśniewska, powołując się na specjalistyczne badania psychologiczne Elżbiety Nuckowskiej.

Nie zawsze w kontaktach z rówieśnikami dziecko zdobywa wartościowe i pozytywne doświadczenia. Sposób, w jaki jest przez nich traktowane, świadczy o tym, czy jest lubiane, czy też odrzucane przez grupę. Jednym z przejawów odrzucenia jest przezywanie. Dziecko ponizone niewybrednymi przezwiskami, jak „ruda mała”, „liliput”, „okularnik”, „grubas”, uzmysławia sobie, że rówieśnicy gorzej go traktują i nie akceptują.

To, jak go widzą w klasie czy na podwórku, nie zależy jedynie od jego cech charakteru, urodzenia albo sprawności fizycznej, tak cenionej przez młodzież, ale także od wyglądu zewnętrznego, na który ma przeciętne, ale nie pomijalne, przyczyną złego traktowania, zwłaszcza przezywania rówieśnika, może być, na przykład, niski wzrost, ctyłość, brzydota, rude włosy, odstające

bowiem nastawiony na refleksję, lecz działanie. Stąd też biorą się nieprzemysłane, bardzo powierzchowne oceny kolegów, oparte na nieistotnym szczególe, który uogólniony, staje się podstawą trwałe nadanego przezwiska i długo utrzymującej się dyskryminacji rówieśnika w grupie.

Problemy przezwisk dotyczą zwłaszcza dziewczęci, trzynastoletków, a więc pojawiają się w okresie nasilającej się potrzeby kontaktów społecznych, przy jednoczesnym niewielkim doświadczeniu życiowym. Powierzchnowe oceny, przezwiska są dozwolone, szczególnie, jeśli pochodzą od przywódcy paczki. Wystarczy, aby dziecięcy „autorytet” stwierdził, że kolega nie potrafi grać w piłkę, jest lizusem, skarżypytą, a reszta dzieci z łatwością podchwycy te, zwykle pochopną, opinie.

Często podkreślana wada fizyczna może stać się źródłem prawdziwej urdki małego dziecka. Odstające i niekształtne uszy Jacka, ucznia I klasy są przed-

reakcji rodziców jedynie łagodni problem Jacka, ale go nie rozwiązuje.

10-letni Piotr, dziecko skazowe, także nie potrafi radzić sobie z drwinami i przewiśkami typu „chropowaty”, „liszaj”. Dzieci nie chcą z nim siedzieć w ławce ani stać w parze, bo jego ręce, łokcie i kolana są pokryte trudno gojącymi się, okresowo występującymi, zmianami skórnymi. Piotr coraz gorzej się uczy, ucieka w chorobę, aby nie pójść do szkoły, często płacze.

Dlaczego reakcja dziecka na drwiny i przezwiska jest tak ostra? Z pewnością wynika to z jego wieku, jak i niedojrzałości układu nerwowego. Młodsze dziecko łatwiej poddaje się presji grupy, zwłaszcza, gdy jest wrażliwe, niesamodzielne, wychowywane głównie wśród dorosłych, którzy zaspokajali wszystkie jego pragnienia. Nie umie ono zlekceważyć przezwisk, odciać się ostrym słowem. Spośród potrzeb psychicznych dziecka rodzice nie są w stanie zaspokoić przemożnego dążenia do kontaktów z rówieśnikami. Pozycja wśród rówieśników jest dla 10-letniego dziecka niesłychanie ważna. Przewyższanie próbowało wkupić się do grona kolegów za pomocą prezentów, słodyczy, co często pociąga za sobą kolejne upokorzenia i pogłębienie poczucia małej wartości.

Drwiny i przezwiska - elementy odrzucenia dziecka przez grupę, stwarzają bardzo niekorzystne warunki dla jego rozwoju. Na skutek takiego traktowania nabywa ono fałszywego, opacznego wyobrażenia o życiu i ludziach. Jest Piotrowi czy Jackowi nie pomaga umiejętność rodziców i nauczycieli, prawdopodobnie u dzieci tych pogłębia się nerwicowe reakcje. Taktowna ingerencja wychowawcy, zwrócenie uwagi na pozytywne strony osobowości przezywanego dziecka, wyróżnienie jego prac w klasie, podkreślenie dotąd nie zauważanych cech, szczególnie przydatnych w życiu grupowym, może dość szybko zmienić negatywne nastawienie rówieśników do kolegi. Dzieci dość łatwo zmieniają swoje opinie i oceny, co w sytuacji odrzucenia rówieśników przez grupę, należy wykorzystać.

PATRON RZECZY NIEMOŻLIWYCH

- Nie miałem żadnych aspiracji politycznych, ale denerwuje mnie to, że prawie nic w naszym kraju się nie robi, aby pomóc rolnikom - mówi Tadeusz Haase. - To okoliczna społeczność chciała, abym kandydował do Sejmu. Nie byłem co do tego prze-

procentach pewien, czy chcę kandydować - opowiada Tadeusz Haase. - Zdaję sobie bowiem sprawę z trudu, jaki mnie czeka. Ludzie mnie jednak namówili. Najpierw zorganizowano spotkanie we wsi. Na moje życzenie odbyło się tajne głosowanie i

spodarowana. Dzięki tej inicjatywie dwadzieścia osób uzyskało zatrudnienie.

WIEM, CZEGO POTRZEBUJE WIEŚ - Jestem rolnikiem, który ma

Tadeusz Haase: „Największą opokę stanowi dla mnie rodzina”

Żona Anna i córki są dumne, że ich mąż i tato będzie kandydował do Sejmu. Obiecują, że będą mu pomagać jak tylko potrafią

Przy stole z żoną i matką, Marią

konany, ale w końcu się zgodziliem.

wszystcy mnie poparli. Jedynie ja wstrzymałem się od głosu.

Dom państwa Haase stoi w miejscowości Karczemki. Nie było problemów, aby go znaleźć. Każdy w okolicy wie gdzie to jest. W ogóle rodzina Haase jest w gminie Szemud bardzo znana. Między innymi ze zwycięstwa w wojewódzkim etapie Agroligi '97. Poza tym dwa lata temu Tadeusz Haase był starostą dożynek na Jasnej Górze. Ofiarował wówczas prezydentowi Lechowi Wałęsie bochen chleba - symbol rolniczej pracy.

ŻNIWA, KAMPANIA I BRAK SNU

Wszystko wskazuje na to, że o Tadeuszu Haase znowu będzie głośno, gdyż z ramienia AWS kandyduje na stanowisko posła. - Gdybym ja była w jego wieku, to bym się na to nie odważyła - mówi Maria Haase, matka Tadeusza.

Siedzimy wszyscy w gościnnym pokoju. Pijemy zimny napój. - Na początku nie byłem w stu

procentach pewien, czy chcę kandydować - opowiada Tadeusz Haase. - Zdaję sobie bowiem sprawę z trudu, jaki mnie czeka. Ludzie mnie jednak namówili. Najpierw zorganizowano spotkanie we wsi. Na moje życzenie odbyło się tajne głosowanie i

spodarowana. Dzięki tej inicjatywie dwadzieścia osób uzyskało zatrudnienie.

Wszystko wskazuje na to, że o Tadeuszu Haase znowu będzie głośno, gdyż z ramienia AWS kandyduje na stanowisko posła. - Gdybym ja była w jego wieku, to bym się na to nie odważyła - mówi Maria Haase, matka Tadeusza.

za sobą lata praktyki - mówi Tadeusz Haase. - Na co dzień spotykam się z innymi gospodarzami. Znam ich bolączki. Wiem, czego by oczekiwali. Staram się pomagać.

Dzięki zaangażowaniu pana Tadeusza w gminie powstały dwie nowe szkoły, trzecia jest w budowie. Dwie inne poddane zostały remontom. Działa też ośrodek zdrowia. W wielu wioskach zbudowano kanalizację, poprawiła się też sprawa telefoniacji.

- Na wsi wiele można zrobić i to przy stosunkowo niskim nakładzie środków - twierdzi Tadeusz Haase. - Świadczy o tym chociażby budowa szkoły w Karczemkach. Koszt inwestycji wyniósł 2 miliardy starych złotych. W rzeczywistości warta jest ona 7 miliardów. To, co udało się zaoszczędzić wynika ze społecznego zaangażowania. Uważam, że pieniądze z podatków powinny od razu trafić do samorządu. Byłoby wówczas nad nami społeczna kontrola i podobnych inwestycji można by wykonać o wiele więcej.

O sprawach wsi Tadeusz Haase wie dużo. Był w Ameryce, widział jak tam działają tamtejsze farmy. Podglądał pracę rolników holenderskich i duńskich. Ukończył także kurs, zorganizowany przez DLV Agriconsult z Holandii. Ma również ciągły kontakt z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Gdańsku.

WOKÓŁ KAMPANII

- Nie chciałem, aby mój kandydował - stwierdza żona Anna. - Ale pomagam mu jak tylko mogę najlepiej.

Gdy przyjechałem do państwa Haase, ich dzieci bawily się za domem. Jak twierdzi pan Tadeusz, nie były one zbytbytno zadowolone, że ich tata będzie może spędzał sporo czasu w Warszawie.

- Jestem dumna z mojego taty - mówi trzynastoletnia Emilia. - Ja też - dodaje młodsza o dwa lata Maria. Siedmioletni Mateusz jest trochę zawstydzony. Nie odstępował taty ani na krok. Przedstawia się jednak, dodając przy tym, że jest rolnikiem.

- Nie chcę iść do Sejmu po to, aby tylko podpisywać listy obecności i brać za to pieniądze - mówi Tadeusz Haase. - Kandyduję z ramienia AWS. Jestem jedynym rolnikiem na liście. Myślę, że mogę się polskimi wsi przydać. **cd. na str. 4**

SUKCES USYPIA BESTIĘ

Wśród najmroczniejszych popędów ukrytych gdzieś w zakamarkach ludzkiej psychiki jest również taki, który popycha nas do zniszczenia. Nikt nie jest całkowicie od niego wolny: ani sympatyczna staruszka, karmiąca codziennie rano gołębie na skwerku, ani doskonale wychowany syn naszych przyjaciół, ani wreszcie sami jego rodzice, z którymi tak lubimy sobie pogawryżać w wysocy kulturalnej atmosferze o tolerancji, spoglądając się z perspektywach europejskiej cywilizacji. I wreszcie my sami - ludzie ze wszech miar godni i przywoleci - czy także nie czujemy na dnie duszy obecności demona destrukcji?

Bo wandalizm rzeczywiście staje się problemem coraz powszechniejszym i groźniejszym. Liczba ataków niszczycielskich wzrasta z roku na rok i chociaż w Polsce nie prowadzi się żadnych, dotyczących tego zjawiska, statystyk, to jego obecność w naszym życiu można stwierdzić po prostu gołym okiem. Ponurych informacji dostar-

czają nam również na co dzień gazety.

Na początku lata grupa młodych ludzi z województwa gdańskiego zdemolowała nocą, już po raz kolejny, park ołwiński. Zniszczeniu uległo nie tylko wyposażenie parkowe i unikatowe rośliny, ale także prace znanych artystów, rzeźby o wybitnych walorach estetycznych.

Niemal w tym samym czasie „jednoczona” grupa kibiców tej samej drużyny z Gdańska, Wejherowa, Pruszcza i Tczewa, jadąca na mecz piłkarski do Wodzisławia, po porzuceniu nożami siedzeń i porzuceniu nożami siedzeń i porzuceniu nożami siedzeń, podpaliła wagon, po czym zatrzymała hamulec skład i uciekła w pole. Straty materialne, spowodowane przez miłośników piłki nożnej, wyniosły 600 tys. zł. Dwóch uczniów szkoły zawodowej, po otrzymaniu straszących, wyruszyło wieczorem na spacer po rodzinnym powiatowskim miasteczku, rozbijając w formie oddechu, około dwudziestu latarni i łamiąc mniej więcej tyleż samo świeżo posadzonych drzewek.

DREWNO TRZYMA CENĘ

Przedsiebiorstwo Lasy Państwowe, monopolista na rynku drzewnym, będzie musiało wydać ponad 310 mln zł, aby przywrócić wartość użytkową gruntom i budynkom zniszczonym przez powódź. Drewno jednak prawdopodobnie nie zdrożeje. Przewidywane są bonifikaty na materiał gorszej jakości, pozyskany z zalanych terenów.

Lasy Państwowe wezmą też udział w akcji odbudowy domów dla powodziar. W tym celu nawiązały współpracę z kilkoma przedsiębiorstwami budowlanymi, specjalizującymi się w konstrukcjach drewnianych.

- Aby odrobić straty, wywołane przez powódź, potrzeba lat - mówi Waldemar Sieradzki, zastępca dyrektora generalnego LP ds. ekonomicznych.

Wśród kosztów wymienia się m.in. zalesianie zniszczonych terenów, potrzebę odbudowania należących do LP nieruchomości, budowli technicznych, a przede wszystkim - otworzenie zniszczonych szkółek leśnych. Woda zniszczyła ok. 80 ha szkółek wraz z infrastrukturą. Na szczęście Lasy mają rezerwę sadzonek i nasion.

Oszacowana kwota strat

Fot. M. Wegner

Aporty bez VAT

Co prawda, dopiero 18 czerwca weszła w życie kolejna nowelizacja rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 1995 roku w sprawie wykonywania przepisów ustawy o podatku od towarów i usług, ale dotyczy ona zwolnień do tego podatku aportów wnoszonych do spółek prawa handlowego i cywilnego po 31 marca tego roku. Poprzednia nowelizacja tego rozporządzenia, obowiązująca od 1 kwietnia, wprowadzała obo-

wiązek opodatkowania 22 proc. VAT wkładów niepieniężnych (aportów) do spółek, co spowodowało niezamierzony wzrost kosztów przekształceń własnościowych w przedsiębiorstwach i gminach.

Problemy były poważniejsze, gdyż jednocześnie przepis podatkowy nie pozwalał na odliczenie VAT od aportu od podatku płaconego przez spółkę. Obecną nowelizacją resort finansów naprawił swój błąd.

Wydużające się terminy płatności są bodajże największą bolączką firm produkcyjnych i usługowych. W Polsce - jak obliczono - wierzyciele otrzymują, często bardzo długo po terminie, co trzecią należną im złotówkę. A ponieważ niewiele tu są w stanie pomóc nawet sądy i komornicy, przedsiębiorcy starają się z góry narzucić swoim partnerom takie formy zapłaty za dostarczony towar, które w sposób maksymalny eliminują ryzyko przysporzenia sobie problemów z jeszcze jednym dłużnikiem.

ZAPŁATA ZORGANIZOWANA

Najbardziej popularną formą płatności jest polecenie przelewu bankowego. Dłużnik reguluje swoje zobowiązanie poprzez dyspozycję wydaną bankowi, aby obciążył go oznaczoną na przelewie kwotą i uznał nią konto bankowe wierzyciela.

Forma ta jest stosunkowo prosta i łatwa w realizacji. Nie ma przy tym ograniczeń co do kwoty lub tytułu zobowiązania. Może dotyczyć płatności bieżących lub opóźnionych w czasie, gdy strony godzą się na zapłatę po zrealizowaniu przedmiotu umowy lub zamówienia ze strony sprzedającego.

Jednak coraz więcej firm, obawiając się o należne kwoty, stosuje przedpłatę. Polecenie przelewu bankowego zostaje wystawione i złożone w banku jeszcze przed wydaniem towaru. Dopiero po okazaniu kopii przelewu zakupione produkty zostają wydane nabywcy.

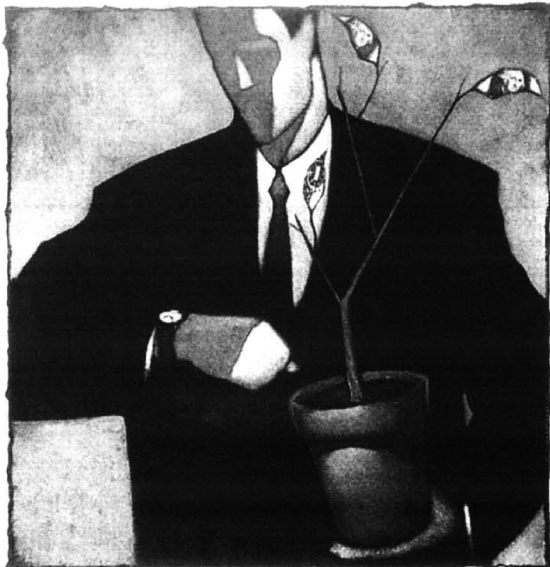
Ale nawet taka praktyka nie gwarantuje producentowi, że zapłata wpłynie na jego konto. Złożone przez odbiorcę do czasu realizacji (obciążenia przez bank rachunku wystawcy) polecenie przelewu może bowiem zostać przez niego również odwołane.

Oczywiście posługiwanie się kopią przelewu, który nie zostanie zrealizowany, jest przestępstwem gospodarczym, a nieuczciwy nabywca może wówczas spodziewać się oskarżenia o wyłudzenie, ale przypadki takich wyłudzeń zdarzają się w praktyce.

Nie wszyscy producenci mogą oczekiwać przedpłaty ze strony odbiorców. Dzieje się tak ze względu na znaczną konkurencję. Odbiorca może bowiem kupić dany towar u innego producenta, który zgodzi się na opóźniony termin płatności. Stąd przedpłaty najczęściej stosowane są przy pierwszych kontraktach handlowych.

● Jeśli zaś ktoś chce zapłacić w terminie i szybko, to najprościej użyć do tego czeku.

Czek jest dokumentem, który wystawca kieruje do banku z żądaniem zapłaty określonej kwoty z posiadanego w nim konta na rzecz wierzyciela. Zapłata ta może być gotówkowa (czek gotówkowy) lub przelewem z konta wystawcy na rachunek nabywcy czeku (czek rozrachunkowy).

Przyjmując czek nie ma jednak żadnej pewności, czy znajdzie on pokrycie na rachunku wystawcy. Takie gwarancje istnieją natomiast przy zapłacie czekiem rozrachunkowym potwierdzonym, bądź gwarantowanym. Potwierdzeniu ulega kwota posiadana na rachunku wystawcy, którą bank blokuje na pokrycie czeku na ściśle określony czas. Taka forma zapłaty niewątpliwie należy do najbardziej wiarygodnych. Bank gwarantuje, że w ciągu ważności potwierdzenia (termin realizacji na czeku) należna odbiorcy kwota zostanie wypłacona.

Istnieją również czeki rozrachunkowe gwarantowane. Czeki takie opatrzone są klauzulą "gwarancja zapłaty". Oznacza to gwarancje banku, który udzielił wystawcy kredytu. Wpłata nie zależy zatem od stanu

środków na rachunku bankowym osoby dokonującej zapłaty wymienionym czekiem.

Firmy posługujące się taką formą zapłaty mogą borykać się z krótkotrwałym brakiem środków obrotowych. Efektem tego jest linia kredytowa otwarta w banku prowadzącym rachunek. Prawdopodobnie wystawiona gwarancja realizacji czeku przez bank sprawia, że wiarygodność zapłaty przez jego wystawcę nie może budzić żadnych wątpliwości.

Przyjmując od dłużnika czek, w każdym przypadku, należy sprawdzić prawidłowość jego wystawienia, a więc zgodność kwoty (liczbą i słownie), daty wystawienia i upływu ważności klauzul bankowych oraz istnienie ewentualnych śladów korekt i przeprawiń, które mogą uniemożliwić realizację czeku. P.G.

Starogard Gdański i Gdańsk stać się mają ośrodkami produkcyjno-handlowymi dla polskiego przedstawicielstwa na Europę Środkową i Wschodnią międzynarodowej firmy Mod-Tap, wytwarzającej okablowanie strukturalne.

Przedstawiciele firmy twierdzą, że Mod-Tap to pierwsza i jedyna na polskim rynku firma tej branży, która uruchomiła produkcję i montaż elementów w Polsce, korzystając z krajowych surowców. W Starogardzie Gdańskim mieści się magazyn i zakład produkcyjny, w którym Mod-Tap zatrudnia 40 osób. Na razie w Starogardzie wytwarzane są światłowodowe kable krosowe i stacyjne. Krajowa produkcja stanowią obecnie ponad

Mod-Tap Estern wystartuje z Wybrzeża

30 proc. wartości sprzedaży.

Prezes Mod-Tap Estern Europe, Artur Czereszko informuje, że firma zamierza stać się w naszej części Europy pierwszym znanym producentem okablowania. Planuje zainwestować w nowoczesny park maszynowy. Obecnie jest na etapie poszukiwania miejsca i odpowiednich warunków, pozwalających wnieść nową fabrykę w okolicach Gdańska.

Już teraz firma dysponuje wyształconą kadrą specjalistów, w branży dotąd w Polsce prawie nie znanej.

Artur Czereszko twierdzi, że

Mod-Tap ma ponad 40 proc. udziału w polskim rynku komponentów okablowania. Polskie przedstawicielstwo uzyskało w roku fiskalnym 1997 obrót 13 mln dolarów. Wśród klientów firmy są m.in. urzędy państwowe, uczelnie (AGH, SGH, Politechnika Wrocławska), banki (PBI, BGŻ, BIG, WBK, Bank Gdański), huty i kopalnie, ośrodki przemysłowe. Największą instalacją certyfikowaną w Polsce jest Główny Urząd Statystyczny, a także oddziały ZUS i Urzędy Miasta w całej Polsce. Na zdjęciu: Artur Czereszko.

Fot. J. Lewandowski

Fundusz Składowy, który zajmuje się ubezpieczeniami wypadkowymi, chorobowymi i macierzyńskimi rolników, zbierze w III kwartale ponad 55 mln zł składki. Ale jego zobowiązania będą o jedną piątą wyższe.

W połowie lipca Sejm zdecydował o wstrzymaniu do III kwartału '98 poboru składki ubezpieczeniowej od gospodarstw rolnych, dotkniętych powodzią. Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników ocenia, że zmniejszy to jego wpływ o 5 proc.

- Rolnicy mogą się ubiegać o

umorzenie zawieszonych płatności. Jednak my jesteśmy zobowiązani do wypłaty wszelkich należnych świadczeń - mówi Piotr Staroń, kierownik zespołu operacji finansowych Funduszu Składowego.

● Fundusz powstał na mocy ustawy z grudnia 1990 r. Wówczas to z ZUS wydzielono Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Do jej zadań zalicza się, z jednej strony, ubezpieczenia emerytalno-rentowe rolników, a z drugiej, ubezpieczenia wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie. Tym drugim segmentem zajmuje się

Powódź „splukana” Fundusz Składowy rolników

MIEĆ A DAĆ

Fundusz Składowy.

W przeciwieństwie do KRUS, która jest urzędem centralnym, fundusz posiada osobowość prawną i nie jest dotowany z budżetu. Źródłem jego wpływów są jedynie składki rolników, którzy obecnie płacą 42 zł kwartalnie. Ubezpieczeniem objętych jest ponad 1,4 mln osób. Oznacza to, że co kwartał do funduszu powinno wpływać blisko 60 mln zł.

● Choć ubezpieczenie jest obowiązkowe, około 8 proc. rolników nie płaci składek. Zakładamy, że na terenach zalanych ścigalność składki spadnie do 89 proc. - mówi Grzegorz Banaszek, dyrektor Funduszu Składowego.

W III kwartale fundusz spodziewa się zebrać około 55 mln zł. To za mało, aby pokryć bieżące

świadczenia (ok. 65 mln zł). Różnicę pokryje z rezerwy wygosparowanej w latach ubiegłych. Ale i tak - uważa dyr. Banaszek - konieczne jest podniesienie składki, która w przyszłym kwartale ma wynosić 51 zł. Rolnicy bowiem domagają się wyższych świadczeń.

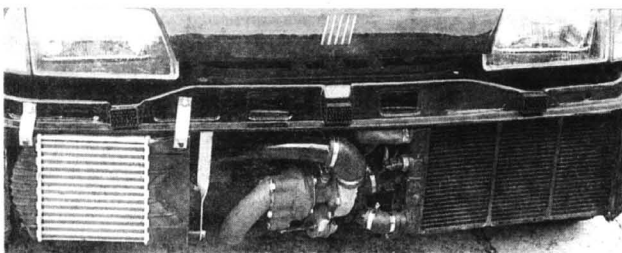
Składka nie była podwyższana przez dwa lata. Zmianę jej wysokości musi zaaprobować Rada Rolników, działająca przy Ministerstwie Rolnictwa. Rezerwa funduszu to kilkadziesiąt milionów złotych, które zainwestowano w nieruchomości (siedem ośrodków rehabilitacji rolników) i bony skarbowe oraz obligacje.

● Piotr Staroń dodaje, że Fundusz może na razie inwestować tylko na rynku pieniężnym. Jednak wkrótce rada nadzorcza może zgodzić się na inwestowanie na rynku kapitałowym.

● Wydatki Funduszu Składowego w III kwartale: jednorazowe odszkodowania wypadkowe - 22,5 mln zł; zasiłki chorobowe - 30,0 mln zł; zasiłki macierzyńskie - 2,24 mln zł; zasiłki z tytułu urodzenia dziecka - 10,63 mln zł.

Anna
Garwołńska

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

Chłodnicę przeniesiono na bok, sprężarkę umieszczono pośrodku, a po prawej chłodnicę powietrza. Niby niewiele, a jak dużo

SUPER CC

Od pewnego czasu nie jest tajemnicą, że bardzo trwałe silniki Fire 1100 stosowane do fiata cinquecento jest podatny na przeróbki podnoszące jego moc. Do jakiego stopnia? Postanowiła to sprawdzić specjalizująca się w adaptacjach systemów turbo w seryjnych samochodach niemiecka firma Novitec. (Jest ona znaną nie tylko na lokalnym, ale i europejskim rynku, warsztatem tuningowym, który największe sukcesy odniósł dotychczas w poprawianiu układów dolotowych z turbosprężarką w fiatach, na przykład uno turbo czy coupe turbo).

Efekty przeszły najmielsze oczekiwania. Sporting turbo zyskał osiągi typowe dla co najmniej dwulitrowych aut GTI. Co ważne, kilka miesięcy po rozpoczęciu sprzedaży owej wersji na rynku niemieckim nie notuje się

w ogóle awarii. Tajemnica leży zapewne nie tylko w dużych rezerwach wytrzymałościowych silnika, ale także bardzo przemyślanej przeróbce i dużym doświadczeniu inżynierów z Novitec.

Zestaw zamontowanych dodatkowo części składa się oczywiście z niewielkiej turbosprężarki, bardzo dużej jak na tę pojemność silnika chłodnicy powietrza dodatkowego, a poza tym specjalnego układu zasilania (paliwowego), dublującego seryjny układ wtryskowy Fiata. Jednopunktowy układ wtryskowy montowany fabrycznie działa bez modyfikacji, natomiast drugi moduł elektroniczny i drugi wtryskiwacz paliwa dawkuje dodatkową benzynę zależnie od zmieniającego się ciśnienia w kolektorze dolotowym. Precyzyjna regulacja tego dodatkowego układu pozwoliła na osiągnięcie pełnej sprawności

pracy katalizatora wraz z sondą lambda. Cały zestaw ma wszystkie atesty i pełne dopuszczenie do ruchu na drogach Niemiec. Nie obyło się oczywiście bez małych przeróbek wewnątrz silnika. Maksymalne nadciśnienie doładowania wynosi 0,6 atm. Aby nie zaszkodziło silnikowi, trzeba było obniżyć stopień sprężania silnika. Droga obróbki łożek i komory spalania zmniejszono do 8,1. Największym problemem, jednak szczęśliwie rozwiązany, było prawidłowe rozmieszczenie dodatkowych podzespołów w szczupłej komorze silnikowej.

Silnik uruchamia się w ułamku sekundy, pracuje on cicho, może nawet ciszej od seryjnego. Gdy ruszamy powoli i zmieniamy biegi przy umiarkowanych obrotach, odczucie mówi, że jesteśmy seryjnym cinquecento. Wystarczy jednak mocniej wcisnąć gaz... Prawie od razu czujemy, jak budzi się niemal podwojony (względem seryjnego) moment obrotowy i również prawie podwojona moc maksymalna.

Ta tabela porównawcza mówi wszystko

	CC sporting	CC novitec turbo
Pojemność skokowa (cm ³)	1108	1108
Stopień sprężania	9,6	8,1
Moc maksymalna (KM) przy obr./min.	54-55000	101-5600
Maksymalny moment obrotowy (Nm) przy obr./min.	86-3250	147-4000
V max (km/h)	150	191
0-100 km/h (s)	13,8	7,9
Paliwo bezołowiowe	LO 95	LO 98

SIENA A MY

Fiat udostępnił wyniki badań polskiego rynku motoryzacyjnego i polskiej Klienteli. Badania te podjęto w związku planowaniem zawojuwania naszego kraju samochodami fiat siena. O tym, czy to się uda zdecydowały takie oto statystyczny amator czterech kółek znaną Wisły.

Jest to człowiek w wieku 35-50 lat, ma rodzinę składającą się z 3 lub 4 osób, należy do średniowysokiej klasy społecznej. Samochód, który wybiera, jest jedynym autem w rodzinie i używany jest zarówno do pracy, jak i do wyjazdów wakacyjnych. Decyzję o zakupie podejmuje cała rodzina i robi to

najchętniej korzystając z systemu ratalnego.

Posiadając taką wiedzę, Fiat zakłada zdobycie 25 proc. udziału w segmencie C, w którym na razie króluje polonez, nexia, renault megane, opel astra, ford escort oraz bravo i brava. Sądząc po zainteresowaniu sieną podczas dni otwartych u dealerów Fiata, można wróżyć jej powodzenie. Skierowane do sprzedaży 4 tysiące pierwszych wyprodukowanych w Polsce aut okazało się przysłowiową kroplą w morzu potrzeb.

Wszystko zaś dzieje się przy obrotach wcale nie wyższych niż najczęściej używane przy silniku seryjnym i bez zauważalnej zwłoki.

Najbardziej imponujące jest zachowanie auta na „czworce” i „piątce”. Jeżeli wiskamy gaz, to znaczy, że przyspieszamy i to ostro! Seryjna skrzynia biegów, skojarzona z tym silnikiem, okazuje się być zestopniowana naprawde sportowo, jak na nazwę auta przystało. Zużycie paliwa (koniecznie benzyny bezołowiowej 98) co prawda wzrosło, ale niewiele - przy ostrej jeździe sięga trochę ponad 9 dm³/100 km, przy spokojnej jest oczywiście znacznie niższe.

Seryjne cinquecento ma hamulce korzy-

nie „przymiarowane”, więc sporting turbo w zwykłym ruchu drogowym radzi sobie z zatrzymaniem bez problemów. Ostre hamowanie, powiemy z ponad 180 km/h jest jednak już nieco niestabilne. A więc dla jazdy naprawdę sportowej potrzebne byłoby przeróbki i w tym zakresie. Podobnie jest z podwoziem. Samochód ma niezacznie zwiększony rozstaw kół oraz nieco obniżone i utwardzone zawieszenie z amortyzatorami o regulowa-

nym tłumieniu.

Przeróbka firmy Novitec wykonywana jest poza siecią Fiata, a więc nie znajdziemy jej w żadnym z „salonowych” aut. Reprezentantem Noviteca w Polsce jest Aida Motorsport w Chorzowie. Cena całego zestawu, wraz z montażem cła i podatkami wynosi ok 9000 zł. Sporo, ale entuzjasta cinquecento zyskuje osiagi zarezerwowane dla aut w cenie powyżej 70 000 zł.

J.D.

Z zewnątrz nic nie zdradza, że to CC ma właściwości rakiety

SUPER NOWOŚĆ SUPER AKUMULATOR

ZAP®
PIASTÓW

SPRZEDAŻ DETALICZNA

24 MIESIĄCE GWARANCJI
PIERWSZE PRODUKOWANE W POLSCE
AKUMULATORY Z KRATAMI ZE STOPU
OŁOWIOWO-WAPNIOWEGO

CAŁKOWICIE BEZOBŚLUGOWY

Po raz pierwszy w polskich akumulatorach wskaźnik naładowania.

PH „MAKRO” HURTOWNIA

Przedstawiciel na woj. gdańskie
czynna od 8.00 do 16.00,
tel. 0601 311 054, 0601 311 056
tel./fax 39-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk-Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-00-62
- Tczew, „CARD”, ul. Chłopskiego 16, tel. (069) 31-13-61
- Starogard Gd., ZAKŁAD ZAPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Rolna 1, tel. (069) 16-289-54
- Sztum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirsław Krupa, ul. Mickiewicza 1
- Kartusy, AUTO MOTO CZEŚĆ, ul. Kościelna 10c
- Kartusy, T.BERA, ul. Gdańska 28
- Koscielna, „MASC-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58
- Koscielna, AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 86-33-61
- Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska
- Wejherowo, Mot-Pol, B. Cz. Kamińskiego, os. Chopina, tel. 72-10-10
- Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 72-55-84
- Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żytna 25, tel. 741-484
- Bytów, ZOPH SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7b, tel. 6563-36-93
- STACJA PALIW Międzyzdroje 1, tel. (0531) 727 03
- ZAKŁAD MECHANIZACJI POJAZDÓW I SPRZĘTU ROLNICZEGO Kosobudy k. Prus, tel. (0531) 831 00,
- HELP-ROL Somonino, ul. Siemienka 3, tel. (084) 13-87
- Gdynia, MOTIPUL, ul. Spokojna 3, tel. 0-602-212-377
- Młpula, ul. Chylińska 60, tel. (058) 63-18-88

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY

do samochodów
OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH
AUTOBUSÓW
DASZKI UCHYLNE

sprzedaż
montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 52-22-31, 52-28-14
fax 52-28-41

GDYNIA, ul. Jana z Kotła 34 tel. (058) 298-630 wew. 3
WŁOCŁAWEK, ul. Kruczyńska 5 tel. (054) 35-35-91
BYDGOSZCZ, ul. Mleczowska 7 tel. (052) 81-37-68
CHOCIMIEC, ul. Tuchalska 37 tel. (0531) 72-736
BRANIEWO, ul. Krolewska 61 tel. (0-45-43) 28-47

NOWY SALON! NAJWYŻSZY STANDARD OBSŁUGI!

Mobil

OFERUJEMY WSZYSTKIE MODELE OPLA
ODBIÓR NATYCHMIASTOWY

OPEL

KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 523-406
Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 427-640,

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

LEW® 80-387 Gdańsk-Oliwa
ul. Arkońska 3
tel./fax (058) 52-19-18
tel. (058) 52-04-76 wew.221
S.C. Autoryzowany Dealer

Samochody dla przedsiębiorczych

LUBLIN II LDU CONVOY
AVI POLONEZ
izoterm truck plus
kontener CITROËN C 15 D

na każde warunki

PRZYCZEPKI - NIEWIADÓW

SUZUKI

PROKAR AUTORYZOWANY DEALER SUZUKI
MOTOR POLAND LTD
GDYNIA, ul. Traugutta 2, tel./fax (058) 21-67-14

24h ASSISTANCE SUZUKI

BALENO
Bezpieczeństwo,
japońska precyzja
i komfort

PAKIET AC ONW SPECJALNY

Telefon GSM GRATIS!

SALON SPRZEDAŻY
81-384 GDYNIA, ul. Traugutta 2
tel./fax (058) 21-67-14

AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI:
GDYNIA, ul. Witkowska 244
tel./fax (058) 64-77-46

● samochody ● części ● akcesoria ● przeglądy gwarancyjne ● naprawy bieżące

KOMPLEKSOWE NAPRAWY NADWOZI (SYSTEM RAMOWY)

HURT DETAL SERWIS

POLGUM TIR SERWIS

Pruszczyk Gdański, ul. Grunwaldzka 62
tel. 82-22-11 wew.17, 0602 238 455
tel./fax 83-42-69, tel. 83-42-70

Felgi do samochodów osobowych,
dostawczych i ciężarowych

OPONY

BOSS STOMIEŁ-DZISZYŃ MICHELIN PROFILINER
HANKOOK

Bosch Continental GOODYEAR DUNLOP

Opony do samochodów osobowych, dostawczych, ciężarowych,
maszyn budowlanych, maszyn rolniczych i ciągników.

NISKIE CENY

EUROCAR '86 TCZEW, SADOWA
MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA
MECHANIKA POJAZDOWA
8.00-16.00, sob. 8.00-14.00, tel. 31 36 24
(TEREN BYŁEGO „MALINOWA”)

- Naprawy główne i bieżące samochodów krajowych i zagranicznych
- Geometria zawieszenia z pomiarem nierównoległości osi.
- Diagnostyka i regulacja silników gaźnikowych oraz diesla.
- Diagnostyka i regulacja silników z wtryskiem paliwa.
- Komputerowy pomiar składu spalin z wydrukiem danych.
- Testowanie sprawności sondy lambda.
- Mycie gaźników rewersyjną metodą ultradźwiękową.
- Pełen zakres pozostałych usług motoryzacyjnych.
- Ekologiczna wymiana oleju.
- Mycie gaźników i układów wtryskowych amerykańską metodą PROTEC bez demontażu.
- Wymiana układów wydechowych BOSAL, wymiana amortyzatorów BOGE.

Jesteśmy Autoryzowanym Partnerem niemieckiej firmy ARAL
- producenta najwyższej światowej jakości olejów silnikowych.
Zabezpieczamy oryginalne części do wykonywanych usług.
Nie jesteśmy jedyni..... ale Twój samochód na pewno przejechał do Nas.
Zapraszamy! Przyjeżdż! Zobacz! A być może zostaniesz stałym klientem?
Udzielamy gwarancji na wykonane usługi!

EUROPEJSKI FUNDUSZ LEASINGOWY

PRZEDSTAWICIELSTWO GDAŃSK
80-890 GDAŃSK, ul. Heweliusza 11, tel.(058) 46-24-62, 31-42-47, fax 31-01-53
tel.kom. 090 615 648

No. 1 w POLSCE

UPROSZCZONE PROCEDURY
(BEZ DOKUMENTÓW Z US I BANKU)*

ZAWARCIE UMOWY BEZPOŚREDNIO U DEALERA

FOTA - DEALER FORDA
Gdynia-Redłowo, ul. Stryjska 24, tel. 29-77-55, 222-449

Classic DEALER CITROËNA
80-890 Gdańsk, ul. Heweliusza 11
tel. 46 20 31

LEW ac DEALER POLSKICH SAMOCHODÓW DOSTAWCZYCH
Gdańsk, ul. Arkońska 3, tel./fax (058) 52-19-18, 52-12-26 wew. 221.

SAMOCHÓD CIĘŻAROWY W KAROSERII OSOBOWEGO
tel.0-90 505-976
PHU VAN - Elbląg, ul. Słoneczna 15 a
tel.(055) 35-41-98

* Przy wpłacie 25% wartości dla samochodu NOWEGO

CITROËN

oferuje:

- samochody osobowe (AX, Saxo, Xantia, ZX, XM)
- pełną gamę samochodów dostawczych **począwszy od 28 065 zł + VAT**

CITROËN Classic ul. Heweliusza 11
80-890 Gdańsk
tel. 46 20 31

**Escort- z ABS*
tańszy o 600pln**

**Escort Van*
tańszy o 3200pln**

**Transit*
tańszy o 7000pln**

- Promocja dotyczy również KA, Escort, Mondeo, Scorpio
- wszystkie modele FORD dostępne od zaraz
- kredyt i leasing realizowany na miejscu
- przyjmujemy samochód w rozliczeniu

Oferia* dotyczy ograniczonej ilości samochodów

Ford Euro-Car 81-020 GDYNIA ul. Owsiana 13
tel. (058) 23 68 08, fax (058) 23 69 98

pon.- piątek 8.00-20.00
sobota 10.00-15.00

Mobil

ASTRA
odbiór natychmiastowy
OC, OPEL CASCO - GRATIS
AC - już od 3,5%

tel. **525-525**

OPEL

ZAPRASZAMY

Serwis Haller
Gdańsk Osowa, Obwodnica Trójmiasta

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

DAMSKI STYL FORDA?

Projektanci Forda widocznie dokładnie zbadali sprawę, gdyż konsekwentnie lansują tzw. damski styl w niektórych samochodach. (Chodzi tu głównie o Forda Ka), poprzez wprowadzanie różnorodnych, często skokujących zestawień kolorystycznych.

Równocześnie jednak popyt

NOWE KUSZA
ZŁODZIEI

Policja ostrzega wszystkich, którzy kupili nowy samochód i bez żadnych zabezpieczeń wyjeżdżają nim z salonu samochodowego czy autokomisu. Coraz częściej świeżo kupione samochody są przedmiotem ataku złodziei.

Do napadów dochodzi również na osoby, które sprowadzają sobie samochód z zagranicy zaraz za przejściami granicznymi. W Warszawie dwie firmy zajmujące się zabezpieczeniami aut - Secal i Alamein (tel. 641-91-43 i 0601-300-200) - zawarły porozumienia i jako pierwsze w

na te „upstrzone” pojazdy jest jeszcze stosunkowo niewielki i dopiero rośnie.

Ford nie zdecydował się więc na razie na serijną produkcję, a s t o - sowne prze-

róbki powierzył niemieckiej firmie tuningowej Wolf Concept.

I tak, ciemne zderzaki serijnego ka zamieniono na jaskrawe, w kolorze zielonej mięty, co wprowadzono też do wnętrza auta, między innymi barwiąc tak samo skórę użytą do pokrycia sportowych foteli. Niby sportowe skłonności to zresztą też charakterystyczna cecha „Lady Style”. W ka oznaczają one aluminiowe

Polsce zajmują się profesjonalną pomocą ludziom, którzy chcą bezpiecznie dojechać z salonu bądź autokomisu do serwisu montującego zabezpieczenia.

Specjalne konwoje pomagają również przyprzewozić auto z przejścia granicznego. Pomoc prowadzona jest przez całą dobę i połączona jest z montażem zabezpieczeń.

DAEWOO
ZA BUGIEM

Grupa Daewoo zainteresowana jest uruchomieniem na Białorusi w zakładach w Mohylewie, Białe lub MAZ, montażu samochodów osobowych, mini-

ciężarówek oraz małych autobusów. W sumie kwota planowanych inwestycji wyniosłaby 1,2 mld dolarów.

ALARMUJ:
„112”

Posiadacze telefonów cyfrowych GSM, przebywając za granicą, mogą wezwać policję, pomoc medyczną lub straż pożarną, korzystając z jednego bezpłatnego numeru alarmowego „112”. Aby uzyskać połączenie z numerem „112”, nie trzeba być włączonym do sieci GSM kraju, w którym się akurat znajdujemy ani posiadać wewnątrz aparatu karty SIM.

obrace kół i obniżone w stosunku do seryjnych aut sportowe zawieszenie.

Z kolei autentycznie sportowego Forda ka, bez względu na płeć klientów, proponuje inna firma tuningowa - Postert GmbH. Na specjalne życzenie podejmuje się mianowicie takich przeróbek, jak zaerdynamizowanie nadwozia, kilka kombinacji zestawów obręcze/opony, sportowe zawieszenie i układ wydechowy oraz kilka opcji uatrakcyjnienia wnętrza.

O tym, że „damska” moda w samochodach dociera już także do Polski świadczy fakt, że dealerzy Forda przyjmują coraz więcej zapytań o możliwości sprowadzenia auta w stylu „Lady”. Także polskie firmy tuningowe przygotowują się do „damskich” przeróbek aut, nie tylko ze znakiem Ford.

W. Z. H. **Piomir** sp. z o.o.
NOWY ADRES: 83-110 Tczew, ul. Obr. Westerplatte 24 (vis-a-vis LOK-u) tel. (069) 31-20-66

HURT - DETAL

BOSCH

KELLA

Valeo

elementy karoserii, reflektory, lampy, zderzaki, atrapy, chłodnice, wahacze, do samochodów marki: Audi, Opel, Mercedes, Fiat, Ford, Volkswagen i samochodów japońskich. Dla sklepów, warsztatów atrakcyjne rabaty. Polecamy szeroki asortyment reperatur naprawczych, progi, nadkola.

JANBUD
OKNA, DRZWI PCV/AL.
84-230 Rumia, ul. Doła 23
tel. (0-58) 715-226, tel./fax 710-228

**PRODUKCJA, MONTAŻ
SERWIS**

* Salony firmowe:
Gdynia, ul. Morska 101, tel. (058) 270-032
Gdańsk-Ołwa, ul. Abrahama 15 A, tel. 0602 389-153

* Przedstawiciele regionalni:
Elbląg, tel. (055) 34-35-27
Kwidzyn, tel./fax (055) 79-62-39
Koszalin, tel. (064) 41-00-48

THYSEN
GLAS
PILKINGTON

Poszukujemy do współpracy:
- firmy: budowlane, handlowe, usługowe (montażowe)
- biura: pracowni projektowe (architektów)
- hurtownie materiałów budowlanych (składy budowlane)
- przedstawiciele handlowych (dealerów)

Spójrz prawdziwie w oczy:
Zobaczysz Janbud i
ich nowy produkt „EKO”
Izn. E nergooszczędne, Komfortowe, Odlotowe Okna!

SALON FIRMOWY

CENTRUM DAEWOO

ZON GDYNIA

P R O M O C J A

DAEWOO TICO

szybki, pojemny, ekonomiczny
już od 21 900 zł
OC, AC w cenie samochodu

DAEWOO NEXIA

klasyczna, sprawdza się w każdych warunkach
już od 29 800 zł → 27 600 zł

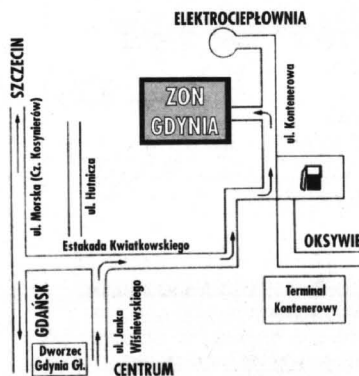
DAEWOO ESPERO

zapewnia komfort i bezpieczeństwo
już od 36 500 zł

POLONEZ PLUS

ATU i CARO
nowocześniejszy, bezpieczniejszy, ładniejszy
ATU - OC w cenie samochodu
już od 22 600 zł

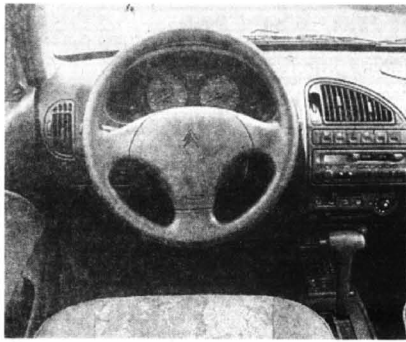
Odbiór natychmiastowy!

Atrakcyjne RATY

FIRMOWY PUNKT SPRZEDAŻY
ZON GDYNIA
ul. Kontenerowa 30
tel. 21-34-74 lub 21-34-75

ZAPRASZAMY
od poniedziałku do soboty

AUTOMATYCZNY MALEC

wione nadmiaru temperamentu. Ale coś za coś „Dostojność” idzie tu w parze z oszczędnością. Saxo może bowiem okazać się wśród aut z automatyczną skrzynią biegów rekordzistą w minimalnym zużyciu paliwa. Wszak spala na „setkę” tylko 8,1 l benzyny, co - wobec takiego polo (9,8 l/100 km) - jest wynikiem wręcz rewelacyjnym.

Jeśli dodać do tego tradycyjnemu u Citroënów, znakomite zawieszenie, które sprawia, że „płynię” się nawet po dziurawej drodze, bo będziemy mieli już prawie pełen obraz „automatycznego malca” z Francji. Aby jednak nie wyszło na to, że tylko chwalamy, dopowiedzmy jeszcze, że z takim zawieszeniem lepiej nie próbować gwałtowniejszych manewrów na większych prędkościach. Może nami bowiem nie tyle niebezpiecznie, co nieprzyjemnie zakolysać.

Na szczęście, przed koniecznością wykonywania nerwowych ruchów w dużym stopniu zabezpieczają nas dobre hamulce (41,1 m od prędkości 100 km/h). Jest to istotne także z uwagi

na stosunkowo dużą prędkość maksymalną auta (176 km/h), którym - choć to automat - „setkę” osiągnąć można już w 14,3 s.

Dane techniczne:
4-cylindrowy
rzędowy
silnik
benzynowy

obr./min. Maksymalny moment obrotowy 135 Nm przy 3000 obr./min. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Pięciobiegowa skrzynia biegów. Na-

Hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe
Ogumienie 165/65 R14 H. Pojemność bagażnika 280/953 l
P o-

Citroën saxo stał się najbardziej popularną i - dodajmy - modną „cyfrką” na polskim (i nie tylko) rynku motoryzacyjnym. Zapewne wpływ na to miało także wprowadzenie do produkcji i sprzedaży bardzo poszukiwanej wersji malego auta z automatyczną skrzynią biegów - saxo 1.6 SX automatik.

Co do wnętrza, to auto wprawdzie ustępuje nieco rekordzistom przestrzenności (takim, jak choćby punto czy polo), ale staje jak równy z równym z tak reno-

mowanym „starszym maluchem”, jak peugeot 106. Decydują o tym m.in. duże drzwi, wygodne siedzenia oraz pojemny bagażnik.

Skrzynia biegów natomiast - na pierwszy rzut oka - może budzić nieufność. Bo to tylko trzy przełożenia, nie licząc wstępnego? Tak, ale to z pozoru mało nowoczesne rozwiązanie okazuje się nad podzw skuteczne w zestawieniu z 1,6-litrowym silnikiem.

Jest nie tylko dynamiczne, ale zarazem dające poczucie mocy i bardzo ciche; tyle że może - jak na Citroëna - pozba-

wy, umieszczony z przodu poprzecznie. Dwa zawory na cylinder, HOC. Katalizator. Pojemność skokowa 1587 ccm. Średnica x skok 78,5 x 82,0 mm. Stopień sprężania 9,6. Moc maksymalna 65 kW (88 KM) przy 5600

ped na przednie koła. Niezależne zawieszenie wszystkich kół

jemność zbiornika paliwa 45 l
Rozstaw osi 2385 mm. Rozstaw kół przód/tył 1381/1301 mm. Ładowność 375 kg, maksymalna masa przyczyepy hamowanej 700 kg. Dł/szer.ławy 3718/1595/1368 mm.

AUTO-GDAŃSK MICHNIEWICZ

AUTORYZOWANY DEALER

- * 3 LATA GWARANCJI
- * ATRAKCYJNY PAKIET UBEZPIECZEŃ
- * SPRZEDAŻ GOTÓWKOWA, RATALNA, LEASING
- * PRZYJMujemy SAMOCHODY W ROZLICZENIU

TWOJA JAZDA PROBNA

ZAPRASZAMY DO SALONU 6 DNI W TYGODNIU

SALON SPRZEDAŻY - GDAŃSK, UL. BAŻYŃSKIEGO 1 (obok hali OLIVIA), tel. 52-21-31; 52-20-91 wew. 117, 156
SERWIS - SPRZEDAŻ CZĘŚCI - NAPRAWY POWYPADKOWE - GDAŃSK, UL. PIEKARNICZA 6, tel./fax 32-03-52, 090/50-27-24

Wśród kierowców zdania na ten temat są podzielone: jedni uważają, że dobrze funkcjonujący silnik, zwłaszcza o większej pojemności, powinien „brać”

POZIOM OLEJU

olej. Drudzy owym „braniem” martwią się, jako zapowiedź bliskiej konieczności remontu. Jak jest naprawdę, mówi dr Włodzimierz Sel, rzeczoznawca PZM.

Aby kwestię wyjaśnić dokładnie, zacząć trzeba od tego, że olej w silniku ma kilka funkcji do spełnienia: smarowanie współpracujących elementów, odprowadzanie ciepła, ochrona przed korozją, uszczelnienie. Olej w silniku pracuje w takich warunkach,

że zawsze następuje proces jego częściowego spalania. Zatem jest zjawiskiem naturalnym, że w trakcie eksploatacji silnika olej ulega, pytanie tylko, ile? Otóż ilość spalonego oleju zależy przede wszystkim od

stanu silnika i sposobu jego eksploatacji. Największe zużycie oleju następuje podczas rozruchu silnika. Jeśli więc eksploatujemy auto głównie w mieście, często je uruchamiamy, przejeżdżamy krótki odcinek, odstawiamy itd., to zużycie będzie większe.

Jeśli silnik jest zużyty, występują duże luzy między pierścieniami a gładzią cylindra - zużycie oleju także będzie duże. Objawiać się to będzie „kopceniem” z rury wdechowej. Ten czarny dym z rury pochodzi właśnie z częściowo spalonego wraz z paliwem oleju.

Pomiary zużycia oleju do celów profesjonalnych przeprowadza się w hamowni, na stanowisku badawczym. Wlewa się olej do silnika do kreski max. na bagnetku, następnie uruchamia silnik, aby temperatura oleju osiągnęła 100 stopni Celsjusza. Olej spuszcza się do naczynia i wazy. Potem wlewa się go z powrotem do silnika i rozpoczyna próbę na pełnym obciążeniu („gaz do oporu”) przez dwie godziny. Znowu spuszcza się olej i wazy. Nie powinno go ubyć więcej niż 60 gramów. Zwykle w nowoczesnych silnikach w trakcie próby ubywa około 20 gramów oleju.

Rzecz jasna, najprościej jest samemu sprawdzić poziom oleju za pomocą bagnetka do pomiaru poziomu oleju. Nowoczesne silniki prawie nie zużywają oleju. Na tysiąc kilometrów mogą zużyć w granicach 50 gramów oleju. To oznacza, że na 10 tysięcy kilometrów silnik spali około pół litra oleju. Jeśli taką dolewkę musimy zrobić, to wszystko jest w porządku. Oczywiście, mowa o silniku sprawnym, który nie ma wycieków na przykład spod miski olejowej. Jeśli takie wycieki występują, to nie tylko wzrasta zużycie oleju, ale także dochodzi do zanieczyszczenia środowiska. Dlatego nie można po prostu tylko dolewać oleju, należy usterek jak najszybciej usunąć.

Tak czy inaczej, konieczność częstego dolewania oleju (częściej niż co kilkanaście tysięcy kilometrów) może być oznaką zużycia lub uszkodzenia silnika, najczęściej styku: pierścien - cylindera.

* przy kursie 1 DEM = 1,88 zł

cd. na str. 10

ZMIENIĆ STARE PRYZYWYCZAJENIA

Tradycje ojców należy pilnie strzec bo święta to rzecz. Jednak gdy się ma nowoczesną firmę trzeba pomyśleć o niezawodnym transporcie. EuroCargo niezawodny transport już za 2 786* miesięcznie. Długofalowa polityka finansowa naszej firmy, pozwoliła na stworzenie tak konkurencyjnych opłat leasingowych.

IVECO TWÓJ NIEZAWODNY TRANSPORT

IVECO
TRUCK CENTER®

Gdańsk, ul. Miałki Szlak 48/50
tel. (058) 35-89-72, 31-07-53

Gdynia, ul. Śląska 17
tel. (058) 20-64-08, 61-16-85

LEASING

Gdańsk (058) 31-36-13; 46-36-25,
31-70-41w. 3188; 52-20-50 w.315;
Pruszcz Gdański (058) 83-14-20;
Gdynia (058) 63-03-09; 61-13-34;
Elbląg (055) 32-80-58;
Starogard Gdański 090 52 24 91

AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO • AUTO MOTO

POZIOM OLEJU

cd. ze str. 9

Co do nowych silników, to duże spalanie oleju jest bez wątpienia rezultatem usterki technicznej. Może to być, na przykład, odwrótnie założony pierścień, uszkodzona głowica. Wtedy oznaka uszkodzenia i spalania oleju będzie silnie dy-

mięca rura wydechowa. Oczywiście, w takim przypadku należy natychmiast odwiedzić warsztat serwisowy. Zdarza się też, że oleju... przybywa. Jest to również oznaka uszkodzenia silnika. Gdy korpus silnika pęknie, do oleju przedostaje się plyn chłodniczy. Jest to bardzo groźne, nie można wówczas eksploatować silnika, natychmiast trzeba odwiedzić warsztat.

Dolewać czy nie dolewać? Warto wiedzieć, iż dolewki oleju nie są korzystne. Zużyty olej źle łączy się z nowym. Dlatego też, jeśli już trzeba poziom oleju uzupełnić, nie należy dolewać jednorazowo więcej niż pół litra. Jeśli więc silnik „bieże” olej, trzeba częściej sprawdzać bagnetki i robić częściej dolewki w małych porcjach.

PRZESIEDLEŃCY Z VAT

Zmiany do ustawy o podatku VAT dotyczące samochodów przywozonych w ramach mienia przesiedleńczego z zagranicy wejdą w życie prawdopodobnie 1 stycznia 1998 roku. Projekt przewiduje wyłączenie zwolnienia od VAT, akcyzy i cla zarówno dla Polaków sprowadzających auta, jak i cudzoziemców planujących osiedlenie się w Polsce.

VW PRZED FIATEM

W pierwszym kwartale tego roku Grupa Volkswagena (VW, Audi, Seat i Skoda) znalazła się na pierwszym miejscu w Europie Środkowej pod względem liczby sprzedanych nowych samochodów. Drugie miejsce zajmuje Fiat, a na trzecim jest Daewoo.

SAMOCODOWI RZECZOZNAWCY

Społeczny Uniwersytet Warszawski w Warszawie organizuje kolejny kurs rzeczoznawców pojazdów samochodowych, który kończy się otrzymaniem uprawnień Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji. Zapisy pod nr tel. w Warszawie 624-02-71 oraz 831-65-60.

NETWORK 2000

W ramach prowadzonego przez Nissana w Europie programu Network 2000 zmieniający swój wygląd stacje serwisowe tej firmy również w Polsce. Są już nowe stacje w Warszawie, Poznaniu i Szczecinie. Powstają kolejne w Gdyni i Łodzi. Do końca roku będzie już 10 takich stacji Nissana.

HURTOWNIA OPON

oferuje współpracę wulkanizacjom, sklepom wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

DEBICA MICHELIN FIRELLI DUNLOP Freestone KLEBER CEAT

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalańska 14 A, tel. (058) 52 07 69, tel./fax 52 06 29, tel. 52 06 11 Gdynia, ul. Włocławskiego 32, tel. (058) 20 69 71, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (059) 42 36 23

Nissan Almera. Nareszcie.

Uroczyste otwarcie nowego salonu sprzedaży 5 września '97.
Losowanie nagród wśród klientów kontyngentu '97.

Almera już od 37 000 PLN
Primera '97 już od 49 500 PLN

PRIMERA - 1.6i 2.0 TD - MODEL 1997 ALMERA - 1.4i - Technologia XXI w. MAXIMA QX - V6 - 2.0i 3.0i - Komfort + Elegancja
MICRA - 1.0i, 1.3i 100 % Niezawodność TERRANO II - 2.4i 2.7 TD - Model 1997 VANETTA WINDOW - 1.6i, 2.3D - Osobowo-Dostawczy

EDMUND LEWANCZYK
AUTORYZOWANY DEALER

ZAPRASZAMY DO NOWO OTWARTEGO SALONU NISSANA

81-393 GDYNIA ul. ABRAHAMA 62 (SKRZYŻ. WŁADYSŁAWA IV I ŻWIRKI I WIGURY)
tel./fax (058) 21-90-33, CZĘŚCI - tel. (058) 61-62-02
SERWIS + CZĘŚCI CHWASZCZYNO, ul. MICKIEWICZA 35,
tel./fax (058) 52-84-07, tel. (058) 52-83-88

HURTOWNIA CZĘŚCI SAMOCODOWYCH

AUDI, BMW, FORD, MERCEDES (osobowe i dostawcze)
OPEL, RENAULT, VW

poduszki silnika, skrzyni biegów
elementy metalowo - gumowe
drażki kierownicze, końcówki drążków
wahacze, sworznie wahaczy i zwrotnic
klocki, szczęki, tarcze hamulcowe
paski rozrządu i klinowe
osłony przegubów, pompy wody
inne części zawieszenia silnika i podwozia

Realizujemy indywidualne zamówienia
na oryginalne części Renault

Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „ZDUNEK”

80-717 Gdańsk
ul. Miałki Szlak 35
tel. (058) 31-19-38
fax (058) 35-87-87

NOWY DEALER

NOWE SZANSE

KARTA OPEL CASCO*
ZADZWOŃ!

Nowy program firmy Opel - jest dodatkowym zabezpieczeniem przed skutkami kradzieży samochodu.

*Dotyczy samochodów zakupionych po 14.07.97

ODBIÓR NATYCHMIASTOWY

TANIEJ!
Specjalna oferta
ASTRA LOOK

Energiczny silnik 16V, przyciemnione szyby, światła przeciwmieglne, poduszka powietrzna, centralny zamek.

OPEL Motor Centrum
ul. Miałki Szlak 4/8 Gdańsk tel. 31 04 22 31 88 72

LEASING ŚRODKÓW TRWAŁYCH I NIERUCHOMOŚCI FAKTORING

Finansowanie działalności gospodarczej poza systemem bankowym.
Najprostsze formalności

CARCADE

LEASING

Oddział w Gdańsku
ul. Heweliusza 11, II p.
tel. 35-83-02, fax 35-83-01

Biurowo w Gdyni
al. Marszałka Piłsudskiego 50/48
tel./fax 20-55-02

AUTORYZOWANY DEALER

LUBLIN II

ODBIÓR NATYCHMIASTOWY - WSZYSTKIE TYPY

STAR

POLONEZ-TRUCK plus

POLMOZBYT GDAŃSK

Gdańsk ul. Miałki Szlak 4/8 tel. (058) 35 92 47
Elbląg ul. Hetmańska 3N tel. (055) 35 25 63

JEDYNY AUTORYZOWANY DEALER STARA W POLSCE PÓŁNOCNEJ

LEASING PRZY WSPÓLPRACY Z POLSKĄ KOMPANIĄ LEASINGOWĄ

POLSKA KOMPANIA LEASINGOWA

GDĄŃSK, ul. Miałki Szlak 4/8, tel. (058) 314-111

GDYNIA, ul. Świętojańska 72, TEL. 61 64 37 • ELBLĄG ul. Hetmańska 3N, tel. (055) 35 25 63

cd. ze str. 16

- Oto kolejne pytanie. Zakreśl wybraną odpowiedź.
- A. B lub C.
- Czy gry, które lubi Twoje dziecko:
- A - wymagają cierpliwości i zastanawiania się
  - B - to gry telewizyjne
  - C - to gry zespołowe typu rozrywkowego
- Gdy przegrana w jakiejś rzecz:
- A - stara się poprawić i być najlepszym
  - B - stara się poprawić przy najbliższej okazji
  - C - stara się unikać udziału w tej grze
- Jeżeli chce dostać jakąś rzecz:
- A - zażąda was, aż ją otrzyma
  - B - wymusza, aż doprowadza was do gniewu
  - C - nie upiera się w razie odmowy
- Jeżeli nie spełnia się jego żądań:
- A - szuka kogoś, kto zareaguje na jego prośby
  - B - rezygnuje na pewien czas, potem je ponawia
  - C - nie powraca do tematu
- Gdy pomysł się przy jakiejś pracy:
- A - zaczyna od nowa, jeżeli to możliwe
  - B - zaczyna od nowa, gdy to je interesuje

- A - przykłada się do niej, jak do innych zadań
  - B - zaczyna normalnie, ale kończy być jak C
  - C - robi byle jak od początku do końca
- Gdy czeka na spóźniających się kolegów:
- A - czeka cierpliwie, robiąc cokolwiek innego
  - B - denerwuje się, lecz nie okazuje tego
  - C - jest zły i okazuje zniecierpliwienie

Rezultaty

10 do 14 A: Twoje dziecko ma wyjątkową jak na swój wiek wytrwałość. To mu się przyda w przyszłości. Jest zdolne do długiego wysiłku, do koncentracji nawet w dziedzinach mało je intrygujących. Robi wszystko porządnie, nie lubi odrywać się od zaczętej pracy i nie pozwala się odwieść od wyznaczonego celu.

10 do 14 B: Dziecko ma dużo wytrwałości, co dowodzi sporego stopnia dojrzałości. Na pewno ma skłonność do ćwiczenia cierpliwości, zwłaszcza gdy je coś interesuje, gdy mu na czymś zależy. Zdolność koncentracji rozwinięta się z wiekiem, na co wskazują jego dobre chęci.

10 do 14 C: Dziecko jest jeszcze zbyt małe lub zbyt niecierpliwie. Będzie to można stwierdzić w miarę dorastania, lecz już teraz trzeba wyrobić w nim poczucie obowiązku. Nie pozwalaj mu na ciągłe rozpraszenie się, jak do tej pory, zobowiązuje do końcańca zaczętych prac. Naucz się tego szybko, gdy zauwazy, że poprawianie zajmuje mu więcej czasu i facygi niż dobrze wykonana praca

6 do 9 A i 6 do 9 C: Dziecko przejawia wytrwałość, gdy tego chce i kiedy tego chce. Nie należy go zmuszać - skutek może być odwrotny. Nie lubi pracy niecelowej, a za taką uważa to, co go nie interesuje. Jest jeszcze za młode by zrozumiał, że nieraz praca z pozoru nieuzupełniona okazuje się po pewnym czasie celowa.

6 do 9 B i 6 do 9 C: Wasze dziecko przejawia wytrwałość, tylko wtedy, kiedy ocenia celowość działania pozytywnie, według własnych kryteriów. Stać je na wysiłek tylko wtedy, gdy je coś interesuje. Lecz szybko się zniechęca, jeśli trwa do zbyt długo. Chce uzyskać rezultaty szybko. Brak mu jeszcze cierpliwości, której nauczy się w miarę dorastania.

Mniej niż 6 we wszystkich odpowiedziach: Dziecko wykazuje sporą wytrwałość, ale ma często momenty słabości i zniechęcenia. Zmuszanie go do wysiłku w negatywnych momentach nie prowadzi do niczego. Najlepiej pozwolić mu na zachowanie własnego rytmu, zwłaszcza w chwilach, gdy je coś pasjonuje. Nie wymagajcie od niego więcej niż wymaga życie. Nie należy do osób, ale ma dość zalet, by osiągnąć w przyszłości powodzenie

CZY ZNASZ SWOJE DZIECKO

- C - odkłada całą pracę na później
- Jeżeli czegoś nie jest w stanie zrozumieć:
- A - żąda wyjaśnień aż do skutku
- B - żąda wyjaśnień, gdy go to interesuje
- C - nie prosi o pomoc
- Czy ma cierpliwość bawić się tą samą grą:
- A - wiele godzin bez przerwy
- B - około jednej godziny
- C - mniej niż jedną godzinę
- Czy myśli o jakims zawodzie dla siebie:
- A - tak i nie zmienia zdania
- B - nie i nie interesuje się tym
- C - tak, lecz ciągle zmienia zainteresowania
- Czy w szkole uzyskuje rezultaty:
- A - bardzo dobrze
- B - nierówne
- C - zaledwie dostateczne
- Kiedy uczy się lub odrabia lekcje:
- A - poświęca temu dużo czasu i wiele zapamiętuje
- B - robi to szybko i sporo zapomina po pewnym czasie
- C - robi to szybko i pamięta krótko
- Kiedy sprząta swój kącik lub swój pokój:
- A - nie przerywa, aż wszystko skończy
- B - przerywa, trochę zostawia „na później”
- C - szybko się tym nudzi i nie kończy
- Jeśli ma obiecany prezent, to woli:
- A - prezent ładny, na który może zczekać
- B - jakikolwiek, ale w niedługim czasie
- C - cokolwiek, ale natychmiast
- Jeżeli wykonuje pracę, której nie lubi:

GDAŃSKIE ZWIERZAKI LATEM

Skoro świt zaczyna się ruch. Wykorzystują chwilę porannego chłodu. Ptaki rozkładają skrzydła, kopytne lubią pobiegać, drapieżniki mogą być agresywne. Trochę później dostają jedzenie i zjadają je z apetytem. Gdy słońce zaczyna przegrzewać zwierzęta zwalniają, wyciszą się. Leżą, śpią, przeciągają się, szukają cienia. Spokojnie oczekują na chłód, orzeźwiający powiew wiatru. Czekać popijają wodę. Dopiero wieczorem znowu ożywają. Wstępują w nie energia. Do ogrodu zoologicznego wraca życie.

Pan Gutowski jest kierownikiem hodowlany w gdańskim ZOO. Dobrze zna sekrety swoich czworonogich podopiecznych. Gdy upał zaczyna niemilosierdzie doskwierać, hipopotamy, fok, pingwiny nie opuszczają wody. Ich miejsce to baseny. Najlepiej walczą się z gorącym głęboko nurkując. W tych trudnych momentach środowisko wodne zaczynać cenić sobie także ubrane w futra niedźwiedzie, zwinne tygrysy, a nawet lwy - zwykle

gardzące rozrywkami stada i niezbyt gustujące w kąpielach. W ogóle drapieżniki podczas upałów nie mają lekko, bo podłoże po którym biegają wykonane jest z asfaltobetonu. Nie może być inaczej, gdyż lubią one kopać w ziemi i mogłyby z łatwością wy dostać się z wybiegów. Posadzkę często polewa się wodą, by nie parzyła w łapy. Ale najlepiej po prostu zanurzyć się do basenu. I zwierzaki dobrze o tym wiedzą. Dlatego gdy temperatura powietrza osiąga 30 stopni C, nie należą do rzadkości himalajskie niedźwiedzie brozące po uszy w wodzie.

Wielu zwiedzających ZOO często głośno wspolczuje futrzastym stworzeniom - mówi pan Gutowski. Ale tak naprawdę z tymi futrami nie jest najgorzej. Futro długo schnie, paruje, misio czuje się solidnie ochłodzony. Dobrze wiedzą o tym wędrowcy pustyni. Gdy zar sięga ponad 50 stopni C ubierają się w koczuchy, bo stanowią one doskonałą izolację. Pod kocuchem jest chłodniej, podczas gdy na zewnątrz ukrop panuje nie do wytrzymania.

Gorzej mają ptaki. Nurkowanie powoduje przemoczenie skrzydeł, z mokrymi nie można latać. Papugi więc na przykład lokuja się blisko poideł, w cieniu i czekają na chłodniejsze chwile.

Kopytne oprócz tego, że więcej piją, gustują w pryszniach, które urządził im obsługa. Do tych pryszniców antylop, zebr dołączyły się słonie. Chociaż te ostatnie same radzą sobie z polewaniem.

Trąbiaste stworzenia do olińskiego ZOO trafiły z cyrku, w ZOO czują się więc jak w raj. Polewają się nie tylko wodą, mają skłonność do przygotowywania sobie błotnych maseczek. Noszą w oponie wodę, którą wlewają do naturalnych zagłębień, mieszając i błoto gotowe. Rozpoczynają obrzucać się na całym ciele ową błotną maseczką - swoista izolacja i ulubiona rozrywka słoni. Upał nieźle znoszą zawsze wesole matpy. Apetyt na warzywa i owoce nigdy u nich nie wygasa. Podobnie z figami.

Najgorzej w upalne, sierpniowe dni mają czarne jak ci. Czarne futra przyciągają światło. Gorąca nie lubią także pantery irybsy, bo pochodzą z ostrzejszego klimatu. Zatrzeszczono się, by na ich wybiegu było najwięcej cienia.

U zwierząt, tak jak u ludzi, zdarzają się przegrzania i porażenia słoneczne. Porażenia doznają na przykład psy zamknięte przez swoich właścicieli w samochodach, albo zabierane na plażę lub uwiązane przy sklepie na czas zakupów.

Dobry rolnik podczas dużych upałów nie wyprowadza krów na słoneczne łąki.

Tak naprawdę jednak zwierzęta, jak wszystkie żywe istoty, czekają z niecierpliwością na ciepłe dni, na światło, na słońce.

Mimo że upał daje się we znaki, czworonogi wolą lato niż zimę. Szczególnie te z ZOO. Wychodzą przeciwz wedy na wybieg, korzystają z większej przestrzeni. Gorąco jest uciążliwe, ale potrzeba światła - zyciodajnej energii - jeszcze większa.

Najlepiej tę tęsknotę za latem, słońcem, nawet upalem, widać u słoni. Zamknięte zimą w słoniarni muszą wspominać jakoś swarne wakacje, przypominając je sobie. Otrzymują do jedzenia ryż. Zdarza się, że próbują mieszać go z wodą i okładają się papką jak w upalne lato błotną maseczką. Tak niecierpliwie oczekują na owe słoneczno-błotne zabiegi.

Ewa Jęda

POLICEALNA SZKOŁA BANKOWA W GDYNI
Orłowo, ul. Akacjowa 74 (w pobliżu SKM), tel. 20-34-50
posiada uprawnienia szkoły publicznej

MATURZYŚCI, PRACOWNICY BANKÓW, ABSOLWENCI SZKÓŁ EKONOMICZNYCH - prowadzimy nabór na I rok, (tryb zaoczny i popołudniowy). Zawód: ekonomista o specjalności bankowości.

Przedmioty: m.in. operacje, system i prawo bankowe, rachunkowość bankowa i zarządca, j. obcy, ekonomia, matematyka, praktyka zawodowa.

Warunki przyjęcia: matura (konkurs), pozytywny wynik testu psychologicznego.

Pracownicy banków przyjmowani są poza konkursem.

PIERWSZA W TRÓJMIEŚCIE NIEPAŃSTWOWA

Uczelnia utworzona została decyzją MEN i wpisana do rejestru wyższych uczelni niepaństwowych 15 czerwca 1994r.

PRZYJMUJE KANDYDATÓW NA STUDIA DZIENNE I ZAOCZNE

NAUKA W WSAIB TRWA 3 LATA

ABSOLWENT UZYSKUJE DYPLOM UKOŃCZENIA STUDIÓW WYŻSZYCH Z TYTUŁEM LICENCJATA

ZAJĘCIA PROWADZONE SĄ NA WYDZIALE ZARZĄDZANIA I MARKETINGU w następujących specjalnościach: marketing, zarządzanie gospodarcze, finanse i bankowość

Studia odbywają się w systemie: - dziennym, od poniedziałku do piątku - zaocznym, co 2 tygodnie w soboty i niedziele

ROZPOCZĘCIE ROKU AKADEMICKO - październik '97 LICZBA MIEJSC OGRANICZONA

Wszelkich informacji udziela Dziekanat uczelni. 81-303 Gdynia, ul. Kielecka 7 tel. (058) 612-800, fax (058) 211 270

Dziekanat czynny: pon.-pt. 9.00-18.00, sobota 9.00-13.00

OSWIATA-LINGWISTA

ogłasza nabór na rok szkolny 1997/98 do zaocznych i dziennych szkół policealnych

POLICEALNE STUDIUM

- * INFORMATYKI
- * BEZPIECZEŃSTWA I STUDIÓW PRACY
- * JĘZYKÓW OBCYCH I BIZNESU
- * KOSMETYKI NATURALNEJ
- * ARTYSTYCZNEJ RENOWACJI MEBLI

Informacja i zapisy:
Gdańsk-Siedlce, ul. Malczewskiego 51 tel. 33-30-30, tel./fax 32-49-71

PRZEPUSTKA DO ZAŚWIATÓW

cd. ze str. 1

Oficerowie z jednostki wojskowej w Helu, twierdzą, że wykrywacze w rękach dzieci są niebezpieczne.

- Co prawda nie sięgają one zbyt głęboko w ziemię - mówi jeden z nich - ale pociski często leżą bardzo płytko. Wykrywacze potęgują u dzieci manię szukania. W sezonie letnim często widuję młodych poszukiwaczy skarbur. Rodzice mają spokój, a dzieci zajęcie, tyle że bardzo niebezpieczne. Gdy komuś urwie palec bądź rękę, to wówczas przychodzi opamiętanie. Często przyczyną tragedii jest głupota rodziców, którzy wychodzą chyba z założenia, że ich pociechy i tak nic nie znajdą.

Prawdą jest, że dzieciaki szukają często na tak zwanego "wariata". Nie mają żadnych map terenu. Nie orientują się w miejscach bitew i potyczek. To oczywiście zmniejsza prawdopodobieństwo odnalezienia niewypalu. Niemniej jednak udaje się im, co pewien czas coś z ziemi wygrzebać.

- Mój syn znalazł jakiś czas

temu trzy pociski - mówi Andrzej R. - ze Stegny. - Na szczęście przy nich nie majstrawał. Wezwalismy policję. Potem przyjechali saperzy i zabrali to zwałstwo.

Skoro nie można zapobiec sprzedaży wykrywaczuw metalu dzieciom, to rozsądnym rozwiązaniem wydaje się być zrzeszenie nieletnich w klubach lub organizacjach zajmujących się poszukiwaniem pamiętek z okresu drugiej wojny światowej. Przy Muzeum Historii Miasta Gdańska taki klub istnieje. Jest to Stowarzyszenie Miłośników Broni i Barwy, które zrzesza cztery osoby.

- Dlaczego tak nas mało? Trudno powiedzieć - stwierdza jeden z członków. - Może chodzi o to, że kiedy my znajdujemy jakieś niewypały, to informujemy o tym saperów, a wiele ludzi chce zbierać takie rzeczy do domów. Dzieciakom - wiadomo chodzi przede wszystkim o dym i huk. Nie interesuje ich jeszcze zbytnio historia. Wolą bawić się w saperów. Jak to się kończy, wszyscy wiedzą.

(mp)

Kosmiczna misja

KOMPUTERY NA MARSIE

Marsjańska misja sondy Pathfinder nie mogła być się odbyć bez wykorzystania potężnych komputerów graficznych. Ich głównym producentem jest amerykańska firma Silicon Graphics Inc. (SGI).

Sonda wyposażona w bogatą aparaturę naukową i mikropojazd o nazwie Sojourner, ma dostarczać naukowcom z NASA wiele ciekawych informacji na temat Czerwonej Planety. Dane i informacje przekazywane na Ziemię są zbierane i przetwarzane przez komputery SGI, zainstalowane w Laboratorium Napędów Odrzutowych (JPL) w Pasadenie (Kalifornia). Jednak użytkownicy Internetu mogą na bieżąco śledzić badania Marsa na stronie www.pdi.nasa.gov lub <http://mpfiwww.jpl.nasa.gov>.

Wśród komputerów Silicon Graphics obsługujących misję Pathfinder są stacje graficzne 02 i OCTANE, superkomputer graficzny Onyx2 oraz serwer WebFORCE Origin200. Komputery graficzne służą do gromadzenia i przetwarzania danych, głównie graficznych, natomiast serwer Origin200 - do tworzenia i prezentacji interaktywnych stron internetowych.

Sterowanie
Sojournerem

Marsjański pojazd Sojourner i instrumenty do pomiarów własności atmosfery oraz geologicznych i geochemicznych własności powierzchni planety są sterowane interaktywnie za pośrednictwem superkomputera graficznego Onyx2. Otrzymywane dane są przetwarzane do postaci szczegółowego, trójwymiarowego modelu marsjańskiej powierzchni. Następnie na ów model nakładane są dane obrazowe, pochodzące z kamer umieszczonych na Marsie, tworząc bardzo realistyczny obraz terenu objętego badaniami sondy. Jak powiedział Brian Cooper, "kierowca" marsjańskiego pojazdu, znakomita wydajność systemu Onyx2 pozwoliła mu rozbudować oprogramowanie sterujące maszynami badającymi

Czerwoną Planetę o nowe moduły, na przykład dające mu możliwość oglądania otoczenia pojazdu z różnych punktów widzenia, z wirtualnego "lotu ptaka". Dzięki temu badacze mogą zaplanować dla Sojournera bezpieczne trasy przejazdu oraz "rozkład zajęć" na cały dzień przed wysłaniem poleceń na Marsa.

Analiza danych

Naukowcy z NASA oraz goszczący w Pasadenie przedstawiciele wielu ośrodków naukowych w najbliższych miesiącach będą analizować dane otrzymane z Pathfinder. Do ich dyspozycji oddano dwie stacje 02 oraz osiem OCTANE, które pozwolą zapanować nad zalewem danych napływających z Marsa. Stacjonarne przyrządy pomiarowe oraz kamery spektrometry, zainstalowane na marsjańskim pojeździe, dostarczą naukowcom o wiele więcej danych niż wszystkie poprzednie badania Czerwonej Planety. Badania terenu, własności spektralnych i charakterystyk skał i gleby w połączeniu z danymi dotyczącymi pogody i składu atmosfery pozwolą odnieść na wiele pytań dotyczących tej liczącej sobie ponad cztery miliardy lat planety. Przyczynią się także do lepszego poznania historii Ziemi oraz całego Układu Słonecznego.

Mars w Internecie

Internet dał nowy wymiar marsjańskiej misji. Przy pomocy standardowej przeglądarki każdy użytkownik Internetu na świecie, może na bieżąco uczestniczyć w wydarzeniach, podziwiać nadsyłane zdjęcia, a nawet podłączyć się do strumienia danych napływających z pojazdu Sojourner.

Serwer WebFORCE Origin200 jest przygotowany na przyjęcie miliona połączeń internetowych dziennie. Serwer rozsyła także zawartość "marsjańskich" stron internetowych do kilkudziesięciu serwerów zwiędzianych (mirror sites) na całym świecie, przygotowanych do obsługi szczególnych grup internautów (na przykład nauczycieli czy zespołów naukowych), a także przejmujących nadmiar ruchu internetowego, dotyczą-

cego informacji z Marsa. Linia serwerów WebFORCE Origin została specjalnie zaprojektowana pod kątem możliwości szybkiej obsługi stron internetowych o dużej objętości oraz jak największej wydajności operacji wejścia/wyjścia.

Internauci
na Marsie

Oprócz bieżących informacji o misji Pathfinder serwer WWW w JPL zawiera animowane symulacje lądowania sondy na Marsie, uruchomienia marsjańskiego pojazdu oraz tworzy opartą na otrzymanych z Czerwonej Planety zdjęciach, wirtualną marsjańską scenę, w której internauci mogą próbować swych umiejętności w kierowaniu pojazdem Sojourner. Wykorzystano przy tym język modelowania rzeczywistości wirtualnej VRML. Wirtualni wycieczkowicze na Czerwonej Planecie oglądają panoramiczne, kolorowe obrazy powierzchni podobnie jak prawdziwy ziemski "kierowca" Sojournera.

Rzeczywistość wirtualna Marsa stworzona została przy użyciu oprogramowania SGI Cosmo Worlds VRML. Od strony odbiorcy może być obsługiwana za pomocą programu CosmoPlayer - najbardziej rozpowszechnionej przeglądarki VRML 2.0 - którą firma Silicon Graphics udostępniła bezpłatnie w Internecie między innymi na platformy Windows 3.1, Windows95, Windows NT i Unix.

Cosmo Player jest integralną częścią nowej przeglądarki Netscape Communicator 4.0.

"Marsjańskie" strony w Internecie można znaleźć między innymi pod adresami:

<http://mars.sgi.com/> oraz
<http://mpfi.jpl.nasa.gov/>

Niestety, z powodu dużego obciążenia wymienionych wyżej serwerów czasami transfer danych przebiega bardzo wolno i ładowanie stron wyduża się w nieskończoność. Wtedy wybaczeniem może być zagładzenie do polskiego mirora, którym jest serwer Public Internet Access Ltd. - POLAND o adresie

<http://www.mars.pdi.net>
posiadający kopię większości informacji zawartych na serwerach SGI lub NASA. (rp)

Taśmowe rady i porady

SZKOŁA PRZEŻYCIA

Wypunktowane poniżej zalecenia winny stanowić swoisty katechizm dla każdego użytkownika komputera

• Używać kilku taśm - niektórzy eksperci radzą robić backupy codziennie na inną taśmę, lecz przeciętny użytkownik nie musi być aż tak obowiązkowy. Zalecamy zmianę taśmy co tydzień.

Zaczniij od pełnego backupu i przechowuj tę taśmę w odległym miejscu - nawet u znajomego w sąsiednim domu. Po czym przechowuj codziennie backupy na nowej taśmie. Pod koniec tygodnia zrób pełny backup i znowu przechowuj tę taśmę w odległym miejscu. Powtórz krok drugi z taśmą czwartą. Kiedy zapelnisz czwartą, przyniesz z powrotem pierwszą, najstarszą taśmę, wymaż ją i wykonuj dalej procedurę backupów. W ten sposób będziesz zawsze miał kilka niedawnych kopii zapasowych przechowywanych w odległym miejscu.

• Jeżeli nie stać cię na cztery taśmy, kup dwie - zawsze będziesz miał jeden pełny backup, kiedy będziesz wymazywać taśmę do ponownego użycia.

• Rób pełny backup za każdym razem, gdy instalujesz nowe oprogramowanie - upewnij się, że masz niedawny pełny backup, zanim zaczniesz instalować nowe programy. Wtedy,

jeżeli nowe oprogramowanie dokona niepożądanych zmian w systemie, będziesz mógł przywrócić stan początkowy.

• Utrzymuj głowice w czystości - by utrzymać głowice w dobrym stanie, HP zaleca czyszczenie głowic w odległym miejscu - nawet u znajomego w sąsiednim domu. Po czym przechowuj codziennie backupy na nowej taśmie. Pod koniec tygodnia zrób pełny backup i znowu przechowuj tę taśmę w odległym miejscu.

• Wybieraj opcję backupu z weryfikacją - chyba że masz napęd taśmowy, który automatycznie weryfikuje dane w czasie zapisu, upewnij się, że ustawiłeś opcję weryfikacji backupu w programie obsługi. To podwoi czas wykonania kopii bezpieczeństwa, lecz jest to najbezpieczniejszy sposób, by upewnić się, że backup został wykonany prawidłowo, odtwórz kilka dowolnych zbiorów z początku, środka i końca taśmy.

• Taśmy są trwałe, jeżeli je wymieniasz - taśmy wymagają regularnej wymiany. Według firmy Imation, wyionionej z concernu 3M, najsłabsze Taśmami można polegać stosując je od 150 do 200 razy. Jeżeli używasz na zmianę czterech taśm, zapewniając jedną co tydzień, każda

powinna wystarczyć na ponad 10 lat. Lecz jeżeli poddajesz taśmy ciężkim próbom, używając tylko dwóch i zapewniając jedną codziennie, będziesz musiał obie wymienić co rok. Po zakupie nowych taśm, użyj starych do archiwizacji i zwolnienia miejsca na dysku.

• Jeżeli jesteś w sieci lokalnej - sprawdź czy możesz uzyskać trochę miejsca na dysku sieciowym, by tam przechowywać kopie najważniejszych zbiorów. Administratorzy zazwyczaj regularnie robią backupy dysków sieciowych.

• Jeżeli nie masz zamiaru kupić urządzenia do backupów - przynajmniej kopij najważniejsze zbiory na dyskietki.

W Eksploratorze Windows 95 wystarczy wybrać funkcję "Wyslij do" lub skorzystać z programu "Kopia zapasowa". Ten ostatni umożliwia wykonanie kopii na kilka dyskietek, jeżeli zbiór nie mieści się na jednej.

• Jeżeli nie robisz jakichkolwiek backupów - upewnij się, że masz pod ręką ogłoszenia o pracy. Wtedy, jeżeli stracisz najważniejsze zbiory i wylecisz z roboty, oszczędzisz trochę czasu szukając następnego.

WIRTUALNY ŚWIAT

Nowy film grozy Stephena Spielberga pod tytułem "Zaginiony świat", kontynuacja obrazu "Park Jurajski", szkokuje widzów realistycznymi efektami specjalnymi. Komputerowi artyści ze studia ILM (Industrial Light & Magic), wykorzystując najnowszej generacji serwery i graficzne stacje robocze firmy Silicon Graphics, stworzyli obrazy przerażające swym realizmem i szczegółowością.

Prezentowany publiczności amerykańskiej od 23 maja film, ukazuje bardziej wyrafinowane efekty specjalne i większe, pełne energii i wyrazu postacie dinozaurów niż w jakimkolwiek filmie dotychczas oglądaliśmy. Dzięki rosnącemu możliwościom inter-

aktywnej manipulacji obrazami artyści mogli "poruszać" tworzonymi przez siebie prehistorycznymi gadami szybko i łatwo.

0 ile w "Parku Jurajskim", pokazanie dinozaurów w pełnym świetle nastrożowało ogromne trudności, gdyż powodowało "odrealnienie" obrazu, o tyle w "Zaginionym świecie" stało się to łatwiejsze dzięki nowym technologiom Silicon Graphics w zakresie wydajności sprzętu i narzędzi programowych. Możliwe stało się też ukazanie szczegółów, takich jak ruch skóry wirtualnego gada, czy znacznie bardziej zbliżona do rzeczywistości płynność poruszania się. W efekcie powstał film, w którym wygenerowane w komputerach postacie dinozaurów, a także całe

ich stada, stapiają się w jedną całość z rzeczywistą scenografią i aktorami.

Nowe narzędzia stworzone w firmie Silicon Graphics dają filmowcom niemal nieograniczone możliwości realizacji swoich artystycznych wizji. Twórcy ze studia ILM korzystali z zaawansowanego oprogramowania Power Animator do modelowania trójwymiarowego firmy Alias/Wavefront. Ten sam software posłużył do stworzenia m.in. obrazów ogarniętych paniką stad zwierząt w filmie "Jumanji", postaci duchów w filmie "Casper", prehistorycznych postaci we "Flinstonach", efektów specjalnych w filmie "Terminator 2" i innych.

Mars Pathfinder - Welcome to Mars! - Netscape

File Edit View Go Communicator Help

Back Forward Reload Home Search Guide Print Security Stop

Bookmarks Location <http://www.mars.pdi.net/default.html>

Internet Lockup New&Cool Netcaster

Mars Pathfinder Welcome to Mars!

Check out Mars Global Surveyor - arriving at Mars 11 September, 1997!

Sol 11

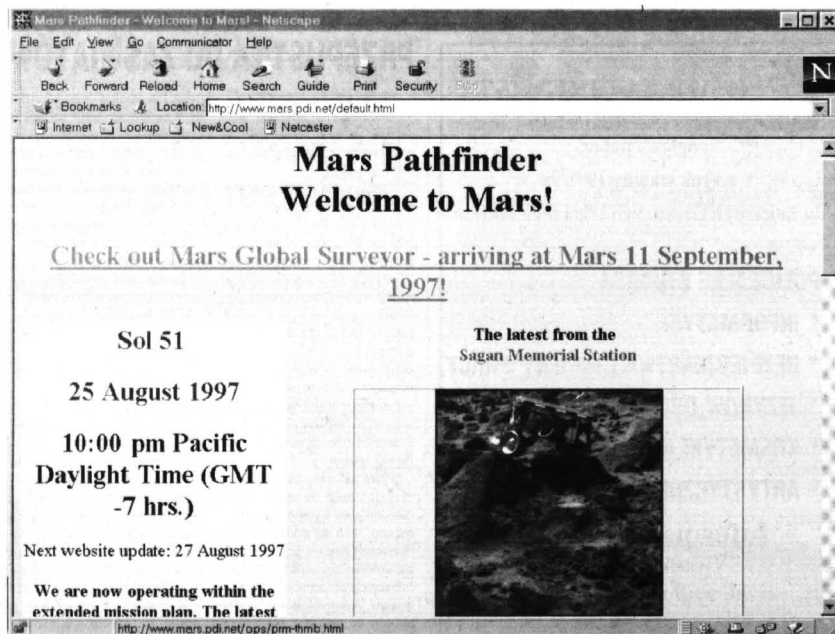
25 August 1997

10:00 pm Pacific
Daylight Time (GMT
-7 hrs.)

Next website update: 27 August 1997

We are now operating within the
extended mission plan. The latest

<http://www.mars.pdi.net/ops/pm-thmb.html>

ARKAN

Bassem Abou Daher zaprasza!

Komputery
Drukarki
Akcesoria
Serwis

Hurt - Detal
Gdańsk Oliwa, ul. Grunwaldzka 569
tel/fax: 52-12-16, 54-18-21, 0602-246659
Zapraszamy: Pn - Pt 8" - 18"
So 10" - 15"

Pleśnie i grzyby atakują od lat zwłaszcza starą zabudowę. Mykotoksyny, trucziny wydzielane przez pleśnie i grzyby, są niezwykle szkodliwe dla zdrowia. Powodują alergie, chroniczne zapalenia gardła, oczu, choroby skóry, bardzo groźne grzybicze płuc, a nawet nowotwory; są przyczyną wielu schorzeń gastrycznych.

Nie tylko po tegorocznej, ale po każdej, nawet lokalnej powodzi czy długotrwałych opadach obserwujemy długotrwałe zawilgoconie pomieszczeń, a zwłaszcza drewnianych elementów konstrukcji i wyposażenia. Stojąca przez wiele dni woda stworzyła grzybom domowym idealne warunki rozwoju. Zławsza w sytuacji gdy nie ma dostępu świeżego powietrza i przewiewu budynku np. w wilgotnym drewnianym stropie. Belki stropowe, legary, stare podłogi przykryte często płytami pilśniowymi i wykładzinami - to idealne miejsce rozwoju grzybnii. Grzyby nie znoszą przewiewu, lubią wilgotne zaciszne miejsca ze stojącym powietrzem - zwracając uwagę autorzy fachowego materiału w "Czterech Kątach".

Grzyby groźne dla domu

Najgroźniejsze dla budynków są: grzyb domowy właściwy oraz grzyb piwniczny. Niszczą drewno w błyskawicznym tempie, w ciągu roku mogą spowodować ubytek jego masy nawet o 70 proc., a to oznacza całkowite pozbawienie własności konstrukcyjnych zaatakowanych przez nie fragmentów. Zagrzybiony strop wali się, ściany pochyla, podłoga zapada. Inne gatunki grzybów działają nieco wolniej, ich grzybnia roznosi się w mniejszym tempie, ale ostateczny efekt będzie taki sam.

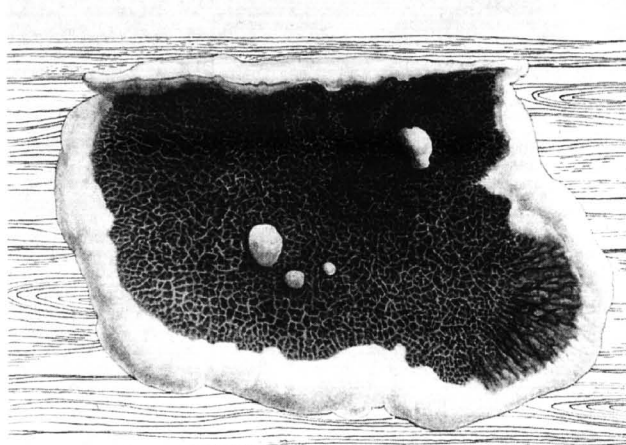
Jeżeli woda stała kilka dni to prawdopodobnie mieszkani na parterze czeka kapitalny remont z wymianą lynków właznic. Mieszkania położone na wyższych piętrach choć oszczędzone przez powódź, są również w niebezpieczeństwie. Strop nad załanym pomieszczeniem z pewnością został silnie zawilgocony poprzez parowanie oraz kapilarne podciąganie wilgoci w murach. Pamiętajmy, że przeciwwilgociową izolację poziomą budynków zapobiegającą temu procesowi wykonuje się na wysokości piwnic. Stara zabudowa, domy pomieszczenia pozbawione są w ogóle tej izolacji. Woda więc bez przeszkód wędruje do góry. Na piętrze należy bezwarunkowo zerwać wszystkie wykładziny z podłogi, zwłaszcza gumoleum, płyty pilśniowe, odsłonić podłogę, którą najlepiej byłoby zdjąć, a po wysuszeniu i odpowiednim zaimpregnowaniu położyć powtórnie. Byłaby to okazja do skontrolowania co dzieje się z legarami i drewnianymi belkami stropu.

Dawniej stropy izolowano stosując mieszanek gliny i trocin lub piasek. Nasiąknięte wióry i trociny zamknięte w przelotnym wnętrzu stropu stanowią najlepszą pożywkę dla rozwoju grzybnii. Jeżeli nie jest możliwe zdjęcie całej podłogi, dobrze jest odsłonić strop przynajmniej od strony muru poprzez zerwanie desek podłogowych przy ścianach. Ogniska grzybów najczęściej znajdują się na styku muru i drewna.

Popularne skutki niewłaściwego zabezpieczenia przed wilgocią (tu budynek dworca PKP w Tczewie)

OBOWIĄZKOWE „GRZYBOBRANIE”

Niepokojące objawy

Pierwszymi groźnymi sygnałami, że drewno zaatakowały grzyby są: plamy i białe puszyste naloty na drewnie, szare lub czarne naloty na ścianach, żyłki przypominające pajęczynę (zwłaszcza pod tapetami), uginanie się podłogi w narożnikach mieszkania.

Najłatwiej rozpoznać owocniki grzybów domowych. Gdy pojawią się owocniki, przeważnie jest już za późno na ratowanie zainfekowanego drewna. Niszczą je trudniejsza do wykrycia grzybnia, a owocniki są końcowym etapem rozmnażania się grzybów. Produkują miliony zarodników, które unoszone powietrzem szukają sprzyjających warunków do rozwoju.

Jak rozpoznać przeciwnika

Grzyb domowy właściwy ma owocniki płaskie, są cienkie i miękkie, początkowo występują oddzielnie jako okrągławe plamki, potem zlewają się tworząc ocieplaszczonemu lub rdzawie platy mogące osiągać bardzo duże wymiary (średnica do 30 cm).

Grzyb domowy biały wytwarza białe watowate owocniki, a jego rozrastająca się grzybnia przypomina tzw. kwiaty mrozowe - wzory malowane na szybie przez mróz.

Grzyb piwniczny ma grzybnie żółtawą, a jego sznury grzybniove wyglądają jak małe czarne korzonki biegnące przez ściany.

Sposoby obrony

Gdy zobaczymy niepokojące objawy, trzeba działać natychmiast. Grzyby potrafią rozwijać się bardzo szybko. Atakując nowe elementy wytwarzają sznury grzybniove mogące osiągać nawet 14 metrów długości. Rozwijają się nie tylko na drewnie, ale na wszystkich materiałach drewnopochodnych, np. płytach wiórowych, pilśniowych, matach trzcinowych, ale także na innych materiałach pochodzenia organicznego: wykładzinach, np. na leńteksie, tapetach i dywanach. Z grzybem domowym właściwym nie można wygrać. Zaatakowane drewno trzeba usunąć i spalić. Inne gatunki i pleśnie można zwalczać przez przesuszenie środowiska lub chemicznie.

Zanim przystąpimy do remontu załanego mieszkania musimy

przede wszystkim je suszyć, wietrzyć, umożliwić dostęp powietrza do najdalszych jego zakamarków. Drewno konstrukcyjne stosowane podczas remontu najlepiej impregnować metodą próżniowo-ciśnieniową. Obecnie jest już w Polsce ponad 300 nasycalni (czyli zakładów impregnujących drewno tą metodą).

Bez trudu można kupić różne preparaty do zabezpieczania drewna i materiałów drewnopochodnych. Należy stwierdzić, że nanoszenie takich preparatów pędzlem nie jest dobrym sposobem, gdyż chroni on tylko powierzchnio. Dużo lepszą metodą jest zanurzenie drewna w korytach z desek uszczelnionych folią i wypełnionych impregnatem.

Środki chemiczne

Do samodzielnego zabezpieczania osuszonego drewna np. zdjętej boazerii, desek podłogowych, tylnych ścianek, szafek kuchennych oraz nowych elementów np. listew montażowych nadaje się MycetoX. Inne preparaty: Fobos M2 i M2F stosuje się do zabezpieczania drewna budowlanego: więźby dachowej,

belek stropowych, legarów. Są to preparaty trójfunkcyjne: chronią przed ogniem, grzybami i owadami. Dość skutecznym preparatem stosowanym do zabezpieczania drewna wewnątrz pomieszczeń jest Intox. Bardzo dobre przeciwko grzybom są płynne preparaty o nazwach: MycetoX i Boramon, oba produkowane w kraju. Mają one też własności odkażające. Są łatwe w stosowaniu i co również ważne nieszkodliwe dla ludzi i zwierząt. Podobny środek działający odkażająco to Sternino, który można kupić w aptece. Stosowany jest nawet w szpitalach do odkażania sprzętu. Preparaty te doskonale nadają się do mycia ścian i mebli, są bezbarwne i nie zostawiają śladów. Gładkie ściany zmywa się gąbką, a chropowate szczotką ryżową.

Ratowanie mebli

Niestety uratować można jedynie meble z litego drewna, te z płyt wiórowych nadają się tylko do wyrzucenia. Pamiętajmy, aby nie suszyć drewna zbyt szybko, w żadnym wypadku na słońcu czy obok grzejników. Spowoduje to gwałtowne wysychanie powierzchni mebli, podczas gdy wewnątrz drewno pozostanie wilgotne. W konsekwencji powstaną spękania, rozwarstwienia i wybożenia. Sprzęt nie będą nadawali się do użytku. Meble należy suszyć w przelotnym, ciepłym dobrze przewietrzonym pomieszczeniu. Na wsi doskonale nadają się do tego stodół, a w mieście wiaty i garaże.

Ocieplenia ścian

Od kilku lat powszechnie stosuje się w budownictwie ściany warstwowe, w których izolacją termiczną jest styropian, wełna mineralna lub wata szklana. Te ściany nieprędko wyschną, ale na szczęście są to materiały nieorganiczne. Nie są pożywką dla grzybów i pleśni. Gorzej jeśli brudna woda zostawi na nich osady i cząstki materii organicznej. Wtedy takie niebezpieczeństwo istnieje, zwłaszcza gdy długo pozostaną zawilgocone, a w ścianach znajdują się drewniane elementy konstrukcyjne. Trzeba wtedy odsłonić, przewietrzyć i dobrze osuszyć zarówno materiał izolacyjny, jak i całą drewnianą konstrukcję. Konieczne jest rozebranie ściany, wyjęcie paroizolacji i wymiana wełny mineralnej oraz płyt kartonowo-gipsowych. **cd. na str.14**

ELEKTRYCZNE OGRZEWANIE KONWEKTOROWE
tanie • ekologiczne • oszczędne

**BEZ RUR
BEZ KOTŁA
BEZ KOMINA
TANI MONTAŻ
TANIA EKSPLOATACJA**

Zapraszamy na targi
HOUSEBUILDING'97
Gdańsk 24-27.09
pawilon 4, stolisko 11

Ponadto oferujemy: ogrzewanie wodne,
kofy, rury, otuliny, zawory.

Dla firm handlowych rabaty.

colvector
FIRMA ROKU '96

Firma Handlowa: Gdynia-Orłowo ul. Inżynierska 111 tel. 58/64 81 44; Gdańsk ul. Uczniowska 52 tel. 43 50 60, 43 44 11 w. 39, fax 42 77 22.
Dystrybutorzy: Bytów Kluk ul. Wolności 4/1 tel. 34 84; Chojnice Sim ul. Pocztowa 10/12 tel. 72 780; Elbląg Atel ul. Słoneczna 2a tel. 33 49 60; Gdańsk Galanta ul. Sadowa 8 tel. 31 61 13; Gdańsk R. Simonetti ul. Kosciuszki 8 tel. 41 01 33; Gdańsk Polnord ul. Na Piaskach 10 tel. 31 62 31; Kartuzy Dom Handlowy ul. Bieleńskiego 1 tel. 81 40 35; Kwidzyn B.Ostrowska ul. Wąbrzeńska 2 tel. 72 83 56; Malbork Brzozowska ul. Saperów 17a tel. 72 83 56; Polchowo Skwiercz-Instal ul. Św. Agaty 32 tel. 73 84 21; Reda Eco-Complex ul. Topolowa 2 tel. 78 31 78; Słupsk Ekolux ul. Szczecińska 17 A tel. 43 30 97; Słupsk Gaz-Komfort ul. Bat. Chłopskich 9 tel. 44 41 44; Starogard Gdański Stella ul. Hallera 16 tel. 16 22 085; Toruń Zibkor F.R. ul. Poznańska 11 tel. 54 83 04; Wejherowo Power ul. Pucka 20 tel. 72 68 04.

SZOD Kompleksowe wyposażenie sklepów, biur gastronomii, aptek, hoteli

Gdańsk, ul. Słowackiego 3,
tel. 41-55-41
tel./fax 48-35-35, 48-32-74
81-754 SOPOT, ul. Grunwaldzka 38a
tel. 51-04-07

- PRODUKCJA NIETYPOWYCH MEBLI
- PROJEKTOWANIE I ARANŻACJA WNIĘTRZ
- KOMPLEKSOWE WYPOSAŻENIE SKLEPÓW I BIUR
- DUŻY WYBÓR KRZESIEŁ

Elbląg, tel./fax (055) 33-61-33
Grudziądz, tel./fax (051) 23-531

MOŻEMY DOPASOWAĆ SIĘ DO KAŻDEGO WNIĘTRZA

UWAGA NOWOŚĆ!!!
* KUCHNIE WŁOSKIE
* GARDEROBY

TYLKO SŁOŃ PODA CI DŁOŃ

FIRMA HANDLOWA

eMka poleca:

- wykładziny
- tapety
- dywany
- farby
- PCV
- obszywanie

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

SPRZEDAŻ RATALNA

Adresy sklepów: - Tczew, ul. Warszawskiego 12
tel. 0602-365-152
- Kościerzyna, ul. Rynek 18
tel. (058) 80-70-22
- Wejherowo, ul. Obrońców Helu 1
tel. (058) 72-30-62

ROŚLINY IDĄ DO SZKOŁY

Każdego roku nauczyciele proszą dzieci o przyniesienie do sal szkolnych kwiatów doniczkowych. W miejscach, gdzie długo pracujemy, chętnie otaczamy się roślinami, które swoją żywą zielenią choć trochę przypominają nam dziką przyrodę.

Zastanówmy się jednak - proponuje najnowszą "Kwiatnik" - jakie warunki muszą spełnić rośliny, które wręczymy naszym pociechom. Przede wszystkim nie mogą stwarzać żadnego zagrożenia dla dzieci, które przecież są bardzo ruchliwe i niekiedy mają dziwne pomysły. Do klasy, szczególnie tam, gdzie uczą się dzieci młodsze, nie nadają się więc rośliny ciemiste - jak kaktusy - ani

te z kłującymi liśćmi lub pedami, np. juki, agawy, pandany, asparagus sierpowaty. Lepiej unikać też gatunków, których sok drażni skórę albo jest trujący - a więc difenbachii, wilczomleczki, krotków, oleandrów.

Tylko zdrowe i dorodne rośliny są naprawdę dekoracyjne. Kwiaty doniczkowe najlepiej się rozwijają, jeżeli zapewniamy im odpowiednie warunki i systematycznie się nimi opiekujemy. Niestety, w szkole nie zawsze jest to możliwe. Dlatego do szkoły raczej nie nadają się gatunki lubiące dużo wilgoci lub wymagające częstego zraszania, jak paprocie, kalatee, maranty, papirusy. W tych warunkach niezbyt dobrze rozwijają się też rośliny wrażliwe na nagłe

zmiany warunków uprawowych, np. fikus benjaminia, fiolek afrykański, azalia, stefanotis.

Jedne sale szkolne są bardziej nasłonecznione, inne mniej. Jest to istotne, zwłaszcza że rośliny przeważnie stawia się na parapetach. Zanim więc przeznaczymy jakiś kwiat do klasy, zorientujmy się, na którą stronę światła wychodzą okna. Dopiero wtedy możemy zdecydować, czy wybrać gatunek światłolubny, czy cieniożny.

Jeżeli w domu nie mamy kwiatka, który moglibyśmy oddać do szkoły, jesteśmy zmuszeni odwiedzić kwaciarnię. Tam, uwzględniając podane wcześniej rady, wybieramy odpowiedni okaz. Zwroćmy przy tym uwagę, w jakim podłożu rośnie. Jeżeli jest to tylko torf, trzeba roślinę przesadzić do mieszanki ziemi, torfu i piasku albo tzw. ziemi uniwersalnej - gotowej mieszanki z kwaciarni.

Co wybrać? Gatunki światłolubne: echmea, eonium, eszeweria, gasteria, grubosz, hawortcja, kalanchoe, krasnokwiat, reo, trzykrotka. Gatunki znoszące zacienienie: aglonema, aspidistra (tzw. zielazne liście), bluszcz, cissusy (z wyjątkiem różnobarwnego), dracena, epifilum, epipremnum (scindapsus), figowiec sprężysty, filodendron, hoja, klawia, kordyliny (z wyjątkiem paciorecznikolistnej), monstery, nolin, peperomie, rypsalidopsis (kaktus wielkanocny), nypsalis, sansewieria, syngonium, szeflera, szlumbergera (grudnik), zieliska.

Obowiązkowe „grzybobranie”

cd. ze str. 13

Domy z wielkiej płyty

Wprowadzie grzyby nie rozwijają się na materiałach mineralnych takich jak beton czy cegła, ale wielką plagą budownictwa z wielkiej płyty są wszelkiego rodzaju pleśnie. Najczęściej występują w łazienkach, kuchniach, na przemarzających ścianach szczytowych - wszędzie tam, gdzie jest wilgoć i brak przepływu powietrza. Mieszkania w blokach nie mają dostatecznej wentylacji. Kratki wentylacyjne znajdujące się w łazienkach i kuchniach są często niedroczne lub celowo zamknięte przez lokatorów. Powinny

być otwarte, a mieszkania stałe wietrzne. Trzeba też zwrócić baczną uwagę na drewniane podłogi, boazerie, wykładziny, a zwłaszcza na lankę. Przy dużej wilgotności dobra pożywką dla pleśni stają się farby klejowe i emulsyjne, gdyż jednym z ich składników są kleje organiczne.

Pomoc

Gdy istnieje duże zagrożenie grzybami najlepiej szukać pomocy w Polskim Stowarzyszeniu Mykologów Budownictwa (PMSL ul. Kottlarska 41 50-151 Wrocław skrytka pocztowa 23-94) lub ośrodkach akademickich.

Każdego roku organizuje się specjalistyczne kursy dla inżynierów budownictwa, ale znajomości zagadnień mykologii jest mało. Wielu inspektorów nadzoru bagatelizuje lub wręcz lekceważy pierwsze oznaki zagrzybienia. Ciągłe niska jest u nas kultura budowania. Zabezpiecza się to co jest widoczne, podczas gdy najbardziej zagrożone jest drewno ukryte od strony ścian, muru, stropu. Powszechny jest zwyczaj zabezpieczania boazerii, podbitek okapów, podsufitek poddaszy czy desk podłogowych dopiero po położeniu. Zabezpieczona powierzchnia jest tylko cienka zewnętrzna warstwa drewna i to jedynie ta mniej narażona na zniszczenie.

● PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW OD 2 DO 200 MIESZKAŃCÓW
● OSIEDLWOCY OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
● SEPARATORY WĘGLOWODORÓW
● SEPARATORY TŁUSZCZU
● ZBIORNIKI NA OLEJ OPALOWY

- Wykonywanie konstrukcji stalowych
 - Budowa hal przemysłowych
 - Usługi remontowo-budowlane

KONSTAL ZAKŁAD USŁUGOWO-PRODUKCYJNY
KONSTAL s.c.
 NIP 593-030-20-57
 83-110 TCZEWE
 TCZEWSKIE ŁĄKI, ul. Poprzeczna 1
 TEL./FAX (069) 31-38-22
 tel. kom. 090 537 891

PUREFLO POLSKA
 Nawładzemy współpracę z monterami w terenie

Czesi łatają rury

Firma Wombat z Brna rozpoczęła renowację sieci wodociągowej w Kwidzynie. Czesi specjaliści uruchomią 1450-metrowy odcinek nieczynnego wodociągu, biegnącego między innymi przez Zatorze I. Rura o przekroju 400 mm nie była używana, a położono ją w latach 80. Miała dostarczać wodę z ujęć znajdujących się w okolicy ul. Sportowej. Po uruchomieniu wodociągu, biegnącego między innymi przez Zatorze I. Rura o przekroju 400 mm nie była używana, a położono ją w latach 80. Miała dostarczać wodę z ujęć znajdujących się w okolicy ul. Sportowej. Po uruchomieniu wodociągu, biegnącego między innymi przez Zatorze I. Rura o przekroju 400 mm nie była używana, a położono ją w latach 80. Miała dostarczać wodę z ujęć znajdujących się w okolicy ul. Sportowej.

Firma Wombat stosuje nowoczesną technologię, polegającą na wypełnianiu wnętrza skorodowanej i dziurawej rury specjalnym tworzywem. Tworzona jest bardzo wytrzymała, jakby wewnętrzna rura w już istniejącej. Gwarancja stosowanego materiału wynosi 50 lat.

PARKIET DEBOWY I BUKOWY

OKLEJNY SOSNOWE I LIŚCIASTE

TARCICE BUKOWA I DEBOWA OFERUJE

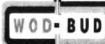

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU DRZEWNEGO „FORNITEX” Sp. z o.o.
 ul. Tartaczna 1
 84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 72-13-60 do 62
 fax 0-58/ 72-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

Zakład Hydrauliczny

83-110 Tczew,
 ul. Reymonta 36a
 tel. (069) 31-11-85
 0602-370-916

INSTALACJE MIEDZIANE

SYSTEMY OGRZEWANIA

■ SPRZEDAŻ GRZEJNIKÓW PURMO DaLonghi

■ KOTŁÓW OLEJOWYCH I GAZOWYCH
 VAILLANT I VISSMANN - CENY IMPORTERA ■ ZBIORNIKI NA PALIWO
 ■ KOMINY ■ AUTOMATYKA ■ INSTALACJE CO I WODNE
KOMPLEKSOWE WYKONAWSTWO

Sprzedaj
 ratami!

MAGAZYN FABRYCZNY

MAGAZYN GDYNIA
 ul. Jana z Kolna 24/26 III p., tel./fax 61-53-59

NOWY STANDARD OKNA

drewniane, jednoramowe, szyby niskoemisyjne (k= 1,6 W/m²K), okapnik termozoizolacyjny, suche szklenie (uszczelki zamiast silikonu), okucia obwidlnowe Siegenia

URZĘDOWSKI

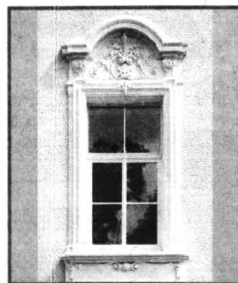
okno 148 x 148 w cenie od 668 zł + 7% VAT z drewna mahonowego 848 zł + 7% VAT

Zakład Produkcyjny:
 57-220 Ziębice, ul. Przemysłowa 40 B, tel. (0-74) 15-45-53

Przedsiębiorstwo Wielobranżowe

„EMIL” s.c.

83-200 Starogard Gd., ul. Świętojańska 37
 tel./fax (069) 162-47-02

Produkcja okien i drzwi balkonowych z PCV o podwyższonej izolacyjności cieplnej w systemie Panorama, Kömmerling
 Produkcja rolet antywłamaniowych energooszczędnych z PCV i aluminium
 Hurtowa sprzedaż elementów do produkcji rolet z PCV i ALU.
Przedstawicielstwo na Polskę Północną francuskiego koncernu flandria - producenta profili aluminiowych na okna, drzwi, werandy.

STOLARKA Z PCV I ALUMINIUM

okna, drzwi z PCV w systemie „THYSSEN”
okna, drzwi, przeszklenia aluminiowe z profili „REYNAERS”
Produkcja, montaż, serwis, transport
„POL-WEST” sp z o.o. Zakład Pracy Chronionej
80-530 Gdańsk, ul. Uczniowska 33
tel. 43-05-95, 43-22-51, fax 43-21-19
DLA PŁATNIKÓW PFRON - ULGI

Gdynia

Osiedle Lipowa
Osiedle Orłowskie
Osiedle Sokółka

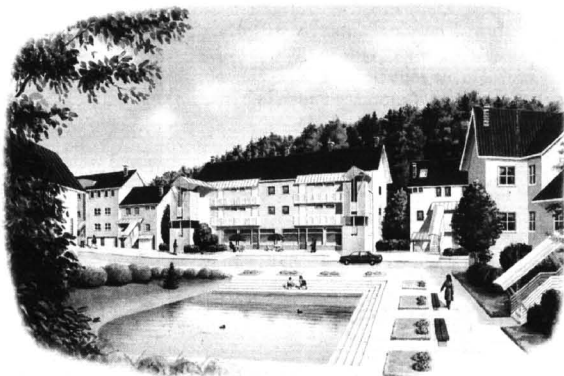
Gdańsk

Galeria Malczewskiego
Kamieniczka Serdeczna
Willa Zacisze

Sopot

Kamienica Sopocka

Sprzedajemy

mieszkania

Osiedle Sokółka

HOSSA

Biurowo nieruchomości Hossa SA
81-310 Gdynia, ul. Śląska 35/37, tel. 209 233, 211 808, 211 406
80-244 Gdańsk, ul. Grunwaldzka 76/78
tel. 45 38 45, 41 12 31 wew. 333, tel.kom. 0 602 219 849

HURT-DETAL

Henryk Radomski

OFERUJE:

KOTŁY C.O.
VIESSMANN

Buderus

Beretta

GRZEJNIKI C.O.

brugnan

Terma

Electrolux

ZAWORY
KSZTAŁTKI
MIEDŹ
FAJANS
SANITARNY

VIGAS NA DREWNO

PONADTO OFERUJEMY SZEROKI WYBÓR ART. METALOWYCH
83-200 STAROGARD GD., ul. Kościuszki 46
tel./fax (069) 162-35-35

KOTŁOWNIE

VIESSMANN VAILLANT

WODNE • PAROWE • OLEJOWO-GAZOWE - 17 - 2 500 kW

- Projektowanie i wykonawstwo, serwis (gwarancyjny i pogwarancyjny)
- Instalacje MIEDZIANE i z polietylenu REHAU i ALPHACAN
- Ogrzewanie grzejnikowe, podłogowe i mieszane
- Przymiomye oczyszczalnie ścieków

Electro - Cal - Nowoczesne Systemy Grzewcze
Tczew, ul. Gdańska 32, tel./fax (069) 31-66-70

83-000 Pruszcz Gdański
ul. Grunwaldzka 64
tel./fax 82-37-31

**STOLARKA
ALUMINIOWA**

okna, drzwi,
witryny sklepowe,
ścianki działowe

pomiary, wykonanie, montaż

IGLO TECH KWIŹDZYN
Chłodnictwo,
BUDOWA KOMÓR
CHŁODNICZYCH,
KLIMATYZACJA,
OSPRZĘT ELEKTRYCZNY,
DOSTAWA PROJEKTY • MONTAŻ

Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1,
tel./fax (055) 79-33-43, (055) 79-83-03
Filie:
Gdańsk ul. Dąbrowszczaków 9,
tel./fax (058) 53-75-47,
Grudziądz ul. Gen. Bema 39,
tel./fax (051) 234-40,
Toruń ul. szosa Chemiczna 27,
tel./fax (056) 211-04.

OKNA I DRZWI NA CAŁE ŻYCIE KUP W TERRAZYTE

**OKNA
PCV - ALUMINIUM
DRZWI
DREWNO**

**TERRAZYT
PRODUCENT**

BIURA HANDLOWE

ELBLĄG, ul. Żelazna 2, tel./fax (058) 32-49-36
GDANSK, ul. Grunwaldzka 139, tel./fax (058) 45-79-15, tel. 45-16-46
GDANSK, ul. Krzywoustego 35/2, tel./fax (058) 57-23-91
BYDGOSZCZ, ul. M. F. Focha 20, p.12, tel./fax (052) 45-70-41
BYDGOSZCZ, ul. Sobieszewska 3, tel./fax (052) 42-99-34, tel. 42-30-03 wew. 358

SOLIDNOŚĆ, DOŚWIADCZENIE, GWARANCJA

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę
materiałów niemieckiej firmy

- * płyty laminowane gr. 8, 10, 16, 19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/39-09-01, 39-41-81

jakosc doskonała
cena bardzo atrakcyjna!
pełna gama
kolorów

Studio Rostka

Firma Budowlano-Handlowa
Materiały budowlane

NORGIPS

Płyty gipsowo-kartonowe
Glazura, Terakota
Gres, Klinkier
Kleje, Fugi
Listwy wykończeniowe

Hurtownia Mat. Bud.
Gdynia, ul. Morska 46
tel./fax (058) 615-080
godz. 8.00-17.00

Sklep: Gdańsk - Osowa
ul. Kiełmińska 65, tel. (058) 52-54-40
godz. 10.00-18.00

WSZYSTKIE SOBOTY
godz. 9.00-14.00 - Hurtownia
godz. 9.00-13.00 - Sklep

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAOPATRZENIOWE

HURTOWNIA KABLI I OSPRZĘTU ELEKTROTECHNICZNEGO
83-110 TCZEW-GÓRKI
ul. 30 STYCZNIA 33
tel. (069) 132-27-65, tel./fax 132-27-73

OFERUJEMY:

KABLE, PRZEWODY, DRUTY NAWOJOWE
APARATURĘ I OSPRZĘT elektrotechniczny
OPRAWY OŚWIETLENIOWE I ŹRÓDŁA ŚWIATŁA

w CENACH FABRYCZNYCH

**RABAT 10% NA KABLE
BYDGOSKIEJ I SZCZECIŃSKIEJ
FABRYKI KABLI
ZAPRASZAMY**

PON.-PIĄTEK 8.00-16.00. SOBOTY 8.00-13.00

**APARATURA
KONTROLNO-POMIAROWA
AUTOMATYKA PRZEMYSŁOWA
PRODUKCJI POLSKIEJ**

ATTA-TECH s.c.

manometry
- K.F.M. Włocławek
termometry
- K.F.M. Włocławek
zawory regulacyjne
- POLNA Przemysł
rejestratory
- KFAP, LUMEL
przetworniki
- KFAP, Falenica
wodomierze
- METRON, POWOGAZ
ciepłomierze
- METRON, POWOGAZ

przełączniki, styczniki

repol s.a.

złącza, listwy
- POKÓJ Łódź
końcówki kablów
- Olsztyn
oznaczniki
- POKÓJ Łódź
lampki, przyciski
- PROMET Sosnowiec
przełączniki
- PROMET Sosnowiec

ZADZWOŃ, PRZYJEDŹ, ZOBACZ, KUP

SOPOT, ul. 3 Maja 6A (od podwórka)
tel./fax (058) 51-54-32,
tel. (058) 50-38-41

INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE • PUBLICYSTYKA • INFORMACJE • PUBLICYSTYKA

Psychotest

Jak każdego września na początku roku szkolnego, niejako dodatkowo „przypominamy” sobie o dzieciach, choć niby wszyscy rodzice zawsze marzą o ich szczęściu. Dla jednych oznacza to zdobycie określonego zawodu, dla innych może ono oznaczać sławę, posiadanie władzy czy bogactwa. Są też tacy, którzy uważają, że szczęście jest zarezerwowane dla wybrańców o niezwykłych uzdolnieniach. To fałszywe mniemanie często bywa przyczyną niedoceniania własnych dzieci.

W rzeczywistości jest zwykle inaczej. Każdy rozporządza pewnym kapitałem zdolności i predyspozycji, który może wykorzystać dla swego dobra. I im wcześniej określi się te uzdolnienia u dziecka, tym lepiej można je będzie rozwijać dla zapewnienia mu życiowego sukcesu i spełnienia nieraz głęboko ukrytych aspiracji.

Jezeli wczesne wykrycie uzdolnień dziecka pozwala na

zapewnić uzyskanie średnich rezultatów? Które z rodziców nie ma ambicji w stosunku do własnych latorośli? I to jest oczy-

wczesnego wdrażania do samodzielności. Wymaga to odwagi i stanowczości ze strony rodziców, gdyż to oni muszą tym procesem kierować. Brak bliskiego kontaktu z dzieckiem może doprowadzić do błędów, a nawet do nieporozumień. Powinno się więc działać możliwie wcześniej, kiedy dziecko uznaje jeszcze autorytet rodziców, chętnie przyjmuje wymagania i propozycje. Po przekroczeniu pewnej granicy następuje blokada zaufania, usztywnianie zachowań i niemożność porozumienia.

TEST PIERWSZY

Wybrane spośród wielu, dwa niżej zamieszczone testy nie są oczywiście wyroczniami. Odnośzą się do dzieci od 7 do 13 lat, pozwalają rodzicom na rozpoznanie zamiarów i możliwości, dając szansę rozwijania wrodzonych uzdolnień dziecka. I przeciwnie, przy braku pewnych dyspozycji ostrzegają przed wymuszeniem zainteresowania dziecka dziedzinami zupełnie mu obojętnymi.

- Czy ten pomysł był słuszny?
- Czy używano jakiegos przedmiotu niezgodnie z jego przeznaczeniem?
- Czy, kiedy było małe, potrafiło odgadnąć przeznaczenie różnych przedmiotów?
- Czy przebiegając się, woli własne pomysły czy odwzwarza postacie znane?
- Czy ma swój własny świat, niedostępny innym?
- Czy szuka własnych koncepcji, gdy mu się coś wyjaśnia?
- Czy często pyta o wyjaśnienie otaczających go zjawisk?
- Czy lubi czytać książki bez ilustracji?
- Czy wymyśla własne gry lub zabawy?
- Czy pamięta i opowiada własne sny lub przeżyte wrażenia?

Rezultaty

20 do 23 „tak”: Dziecko jest bardzo pomysłowe, ma zdolności koncepcyjne i trzeba mu pomagać w ich rozwijaniu.

15 do 19 „tak”: Dziecko jest pomysłowe tylko w pewnych

CENTRUM MASZYN DO SZYCIA
GDYNIA, ul. Starowiejska 42
tel. 20-50-93
Gdynia-Orlowo, ul. Nawigatorów 7
tel. kom. 09050-57-26

Autoryzowany dealer:

**JUKI, PFAFF, SINGER ŁĘCZNIK
HUSQVARNA**

Zapraszamy na zakupy!

HURTOWNIA BHP

„WEGA” s.c.

Zukowo

ul. Kościeliska 11

tel. 81-71-68

Tczew

ul. 30 Stycznia 35 (za sklepem ABC)

tel. kom. 0602 364 380

Gdańsk

ul. Grunwaldzka 417

tel. 52-38-51

oferuje:

- ubrania drelchowe zwykłe, ubrania ocieplane
- ubrania kolorowe (możliwość zamówienia nadruków)
- sprzęt do pracy na wysokościach
- maski i półmaski ochronne
- sprzęt przeciwpożarowy
- sprzęt elektroizolacyjny
- instrukcje stanowiskowe i znaki
- rękawice ochronne
- apteczki
- drukarki akcydensowe

POLECAMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY:

- elektrody (BAILDON)
- tarcze do cięcia stali i betonu
- drut spawalniczy φ 0,8; 1,0; 1,2

Zakupiony towar
zawozimy do Klienta!

CZY ROZUMIESZ SWOJE DZIECKO

Fot. Politke

pokierowanie jego rozwojem we właściwym kierunku, to czy brak ewidentnych uzdolnień oznacza z góry jego życiową klęskę?

Podstawową sprawą jest stwierdzenie czy pragnienia dziecka są adekwatne do jego możliwości. Wiele dzieci ulega zniechęceniu wskutek stawiania im zbyt wysokich wymagań w dziedzinach, które je nie interesują. Nie wymagamy cudów. Nie obwiniamy dziecka za gorsze rezultaty w dziedzinach, do których wyraźnie nie wykazuje predyspozycji. Trzeba je raczej rzeczowo przekonać o konieczności nauczenia się pewnych rzeczy. Często wystarczy jakiś przykład dla rozbudzenia ciekawości i zainteresowania tym, do czego dotąd odnosiło się obojętnie.

Stwierdzenie, że dziecko nie ma, na przykład, dobrej pamięci wcale nie jest równoznaczne z opinią o braku inteligencji, pozwala jednak zrozumieć, dlaczego w obecnym systemie szkolnym osiąga tylko średnie rezultaty. Byłoby śmieszne żądać od astmatyka, aby był mistrzem akrobacji.

Tak samo byłoby niedorzeczne kierować dziecko nie mające dobrej pamięci w kierunku, który wymaga głównie pamięciowego opanowania materiału. Wychowawcze i edukacyjne błędy mogą stworzyć dziecku „piekiło” pozbawiać go wszelkich ambicji i doprowadzić do życiowej klęski.

Czy warto więc stawiać dziecku wysokie wymagania, aby

wiste. Ale celem powinno być takie postępowanie, aby wyrobić w dziecku wytrwałość, by było przygotowane, gdy dorosnie, napokonywanie trudności, jakie stwarza życie.

Można przyjąć, że większość ludzi wykorzystuje około 25 proc. swoich możliwości, a ci którzy odnoszą sukcesy - od 30 do 50 proc. Dlatego dzieckiem trzeba kierować, dając mu do rozwiązywania zadania na jego miarę, szczególnie z dziedzin, które lubi, do których ma predyspozycje. Jeżeli ma zdolności manualne przy ograniczonych innych, trzeba je zachęcać do prac ręcznych, pobudzać zainteresowania do nauk technicznych. I przeciwnie, jeżeli wykazuje zamiłowanie do lektur, do skomplikowanych gier, a nie lubi wysiłku fizycznego, kierować je na drogę rozwoju intelektualnego. Analizowanie i zastanawianie się nad osobowością własnego dziecka nigdy nie jest czasem straconym.

A jak postępować, gdy dziecko nie wykazuje żadnych szczególnych zainteresowań?

Przede wszystkim należy znaleźć tego przyczynę. Może to być wynikiem jakiegos niedostatku fizycznego, upośledzenia wzroku, słuchu lub ogólnego wyczerpania. A może przyczyną leży w sferze psychologicznej. Trzeba to koniecznie wyjaśnić dla znalezienia środka zaradczego.

Brak zainteresowań, obojętność i lenistwo wymagają zmiany postępowania, przyzwyczajają,

W każdym jednak przypadku trzeba wyrobić u dziecka wartość, ćwiczyć pamięć i rozwijać zmysł obserwacyjny

Rodzice natomiast nie powinni czuć się zawiedzeni, jeśli wyniki testów okażą się niezgodne z ich życzeniami. Przeciwnie w rozwoju dziecka zachodzą szybkie zmiany pod wpływem otoczenia, szkoły, warunków życia itp. Tym bardziej nie należy uważać pochlebny za geniusza, jeżeli wyniki testów okażą się wyśmienite.

A teraz prosimy odpowiedzieć „tak” lub „nie” na pytania.

- Czy mając określony przedmiot, dziecko znajduje czasem inne jego zastosowanie?
- Czy zmienia lub upiększa swoje upodobania?
- Czy lubi rysować postacie lub przedmioty urojone?
- Czy lubi opowieści fantastyczne?
- Czy pisze opowiadania lub wiersze?
- Czy lubi robić wycinanki, kolaże i tworzyć „swoje” obrazy?
- Czy zrobił kiedyś coś, czego nie znało lub co nie interesuje?
- Czy miało chęć przerobić coś na swój sposób?
- Czy boi się ciemności?
- Czy wymyśliło kiedyś nowe słowo?
- Czy to słowo wydawało mu się zrozumiałe bez objaśnienia?
- Czy próbowało przestawić meble według własnego pomysłu?

okolicznościach, gdy jest czymś zainteresowane. W tym kierunku ma duże zdolności, choć nie zawsze je ujawnia.

9 do 14 „tak”: Duża pomysłowość, wystarczająca w wielu dziedzinach nie wymagających własnej koncepcji, lecz nie trzeba dziecka zachęcać do zawodów wymagających zdolności twórczych.

4 do 8 „tak”: Wasze dziecko tylko czasem przejawia zmysł twórczy i to tylko w osiąganiu celów, na których mu zależy.

Mniej niż 4: Dziecko jest pozbawione pomysłowości, ale może osiągnąć sukces w zawodach odtwórczych, także w rzemiosłach, nawet skomplikowanych i trudnych.

TEST DRUGI

Czy twoje dziecko jest wytrwałe? Nie osiąga się sukcesu bez wytrwałości, na którą składają się dwa nieodzowne elementy: silna wola i cierpliwość. Tylko wytrwałość zapewnia znalezienie niezbędnych środków i sposobów na realizację dążeń i powodzenie przedsięwzięcia. I nie można opuszczać rąk w razie niepowodzeń. Wytrwałości trzeba się uczyć. To czasem ciężka praca, ale nie bez nadziei. Drugim elementem jest cierpliwość, która rozwija się z wiekiem. Małe dziecko nie ma rozwiniętego poczucia czasu. „Jutro” może oznaczać całą wieczność. A więc im dziecko jest młodsze, rezultaty tego testu mogą być słabsze.

cd. na str. 11

W TROSCE O TWÓJ ZDROWY SEN:

Materace „SEMBELLA”

VARIANT	ROYAL	OPAL
MERKUR	KING	ATLANTA
ADRIA	QUEEN	- specjalnie dla alergików

SUPERLATEX; ELEKTROFLEX

słataze z elastycznych listew bakowych, które wspólnie z materacem dopasowują się do kształtu i ciężaru ciała

Producent mebli biurowych, sypialni, mebleścianek oraz kuchni wykonywanych serynie i na zamówienie łącznie z projektem i montażem

83-200 ROKOCIN k. Starogardu Gd.

tel./fax (069) 16-210-32 do 34

Hurtownia płyt, lakierów, okuć polskich i austriackich firmy „BLUM”

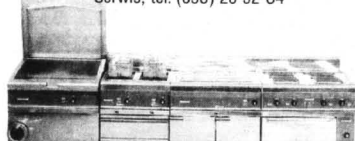
Salony Meblowe:

Starogard Gdański, ul. Skalskiego 1 80-715 Gdańsk, ul. Litewska 6
tel. (069) 16-250-79, 16-296-47 do 48 tel./fax (058) 31-92-42 do 44
fax 16-274-36 tel. (058) 31-53-36

KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE
SKLEPÓW I GASTRONOMII

medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczanie, rzetelność
Serwis, tel. (058) 20-32-64

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 20-02-47, tel./fax 20-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 34-51-46

POSEZONOWA OBNIŻKA
CEN OBIWIA DO 40%.

PROMOCYJNA SPRZEDAŻ OB. CALOROCZNEGO
PO OBNIŻONYCH CENACH.

W SKLEPACH
FIRMOWYCH

- Malbork,
- Starogard,
- Tczew,
- Grudziądz,
- Gd. Wrzeszcz,
- Gd. Zasp,
- Sztum,
- Kwidzyn,
- Skórcz,
- Pelplin,
- Zblewo,
- Gniew,
- ul. Steniewicza 4
- ul. Chojnicka 4
- ul. Sikorskiego 1
- CENTRUM HANDLOWE „KUPIEC”
- ul. Dąbrowskiego 10
- os. Suchbatszky D.K. Ip., ul. Żwirki 49
- ul. Chelmińska 85
- ul. Wybickiego 24
- ul. Focha 15 (D.H. „BIM”)
- ul. Grunwaldzka (D.H. „SEZAM”)
- ul. Żwirki „Lotnia” paw. 41
- ul. Mylińska 1
- ul. Stowiańska 8
- pl. Wolności 1
- ul. Sambrora 2
- ul. Główna
- ul. 27 Sierpnia 10

SPRZEDAŻ HURTOWA Starogard Gd.,
ul. Iwaskiewicza 2, tel. 16-233-83